

Επιδοματικός «παράδεισος» για τους αιτητές ασύλου η Κύπρος

“ Οι δαπάνες για τις Υλικές Συνθήκες για το 2024 υπολογίζεται ότι θα ανέλθουν στα 36.000.000 ευρώ

ΣΕΛΙΔΑ 16

ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΣ στα κρατητήρια

Υπερπληθυσμός,
υποστελέχωση,
και μία ευρωπαϊκή
Οδηγία που
εφαρμόζεται
λανθασμένα

ΣΕΛΙΔΑ 17

Αυξήθηκαν
οι ευάλωτοι
Κύπριοι φοιτητές
που ζητούν βοήθεια

ΣΕΛΙΔΑ 20

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΥΡΑΥΛΩΝ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΟΥ – ΙΣΡΑΗΛ

Ξυπνά ο εφιάλτης του πολέμου

μεταξύ Ιράν και Ισραήλ
που έχει σύμμαχο τις ΗΠΑ

ΜΗΝΥΜΑ ΜΠΑΪΝΤΕΝ: «DON'T»

Οι Αμερικανοί ισχυρίζονται ότι ανά πάσα στιγμή μπορεί να ξυπνήσει ο εφιάλτης ενός πολέμου, στον οποίο θα εμπλέκονται οι ίδιοι, το Ισραήλ και το Ιράν. Οι δικές τους πληροφορίες αναφέρουν ότι το κτύπημα από την Τεχεράνη μπορεί να προκύψει πιο σύντομα απ' ό,τι αναμένεται και σε μια κίνηση αποτροπής ο Πρόεδρος Μπαϊντεν έστειλε το μήνυμα στους Ιρανούς με τη φράση «don't». Βλέπε σχεδιαγράμματα και επιλογές κτυπημάτων καθώς και τα πυραυλικά οπλοστάσια των δύο χωρών.. ΣΕΛΙΔΕΣ 4-5

Κακοποίηση ηλικιωμένων και ηλικιακός ρατσισμός σε έξαρση

Το «κόκκινο κουμπί», που βραχυκύκλωσε στη γραφειοκρατία

ΣΕΛΙΔΑ 18

Μειωμένες οι τουριστικές κρατήσεις φέτος

ΣΕΛΙΔΑ 21

«Κτυπά» την πόρτα μας η κλιματική αλλαγή - Από τον καύσωνα στο χαλάζι

ΣΕΛΙΔΑ 19

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΥΝ “

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Το Κ.Κ.Ε. είναι, τελικά, πιο πατριωτικό από Χριστοδουλίδη-ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ;

ΣΕΛΙΔΑ 7

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΓΑΛΕΜΟΣ

Η εγκληματικότητα στην Κύπρο και στον υπόλοιπο κόσμο

ΣΕΛΙΔΕΣ 2-3

ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ

Ο τομέας των ακινήτων και η κυπριακή κοινωνία

ΣΕΛΙΔΑ 23

ΘΕΣΗ “

Η σπονδυλική μας στήλη...

Η εκλογή του Νίκου Χριστοδουλίδη στην Προεδρία ήταν προϊόν της αποστροφής των πολιτών προς τους υποψηφίους που στηρίχθηκαν από τα παραδοσιακά κόμματα, τα οποία βρίσκονται σε παρακμή. Και ο πολίτης ήθελε να κρατηθεί από κάπου. Αναζητούσε μια ελπίδα, που σήμερα, όμως, γίνεται όλο και πιο ζοφερή.

Συνέχεια στη σελίδα 2

49^η ΠΟΡΕΙΑ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΣ

Οδικός έρανος
σε όλες τις πόλεις:
Πέμπτη 11 Απριλίου

Άδεια Εράνου: Ν.Π. 73/2023

www.bankofcyprus.com/NaEisaiEkei

Πορεία:
Κυριακή 7 Απριλίου | Λεμεσός
Κυριακή 14 Απριλίου | Λευκωσία,
Λάρνακα, Αμμόχωστος, Πάφος

να
είσαι
ΕΚΕΙ

ΘΕΣΗ

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Τα κόμματα χάνουν συνεχώς την αξιοπιστία τους. Εντός, δε, της Βουλής ασχολούνται με διάφορα ζητήματα, πλν όων έχουν άμεση σχέση με το Κυπριακό από τη μια και το Μεταναστευτικό από την άλλη. Προφανώς, διότι και στις δυο περιπτώσεις φέρουν βαρύτατες ευθύνες για τα αδιέξοδα και τις απειλές που ζούμε. Σε ουκ ολίγες περιπτώσεις το «εξωγενές γλωσσάρι» τους επιβάλλει να χρησιμοποιούν ακόμη και τον όρο της κατοχής. Και ήταν αυτό ενδεικτικό στις ομιλίες της Προέδρου της Βουλής και του ΔΗΣΥ, Αννίτας Δημητρίου, καθώς και του Προέδρου της Δημοκρατίας, στο πρόσφατο συνέδριο της Νέας Δημοκρατίας, στην Αθήνα. Ειδικώς, ο Νίκος Χριστοδουλίδης αναφέρθηκε γενικά και αόριστα σε όσους δημιουργούν προβλήματα στην περιοχή μας και αρνήθηκε πεισματικά να μιλήσει για την κατοχική Τουρκία. Γιατί; Ποιος θα είχε παράπονο; Ο Ερντογάν ή ο Μπισοτάκης ή και οι δυο;

Η Άγκυρα επιμένει στα δύο κράτη και δεν υποχωρεί ούτε κατά ένα ίωτα στα Ελλαδοτουρκικά, από τα οποία ο Έλληνας Πρωθυπουργός άφ-

σε το Κυπριακό εκτός. Και την ίδια στιγμή, αμφότεροι, Μπισοτάκης και Χριστοδουλίδης, υπογραμμίζουν την ύπαρξη κοινής πολιτικής. Ποια είναι αυτή; Η ραφοποίηση του Κυπριακού από την Ελλάδα; Και η Αννίτα Δημητρίου ακούει και χειροκροτεί. Ερώτημα: Αυτή είναι η περί Κληριδισμού αντίληψη, την οποία η ίδια επικαλείται, καθώς και ο Ν. Χριστοδουλίδης; Μα ο μακαριστός Πρόεδρος ήταν ή δεν ήταν υπέρμαχος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου; Δεν έλεγε με κάθε ευκαιρία «την πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω»; Πώς συνάδουν αυτά τα δύο Κληριδικά δόγματα με όσα οι δυο ανώτατοι πολιτειακοί άρχοντες ευαγγελίζονται ως δικές τους και δη Κληριδικές πολιτικές;

Εάν αναλύσει κάποιος ψυχρά την κατάσταση και δη μέσω των δηλώσεων και των ελλειμματικών πολιτικών των ηγεσιών Αθηνών - Λευκωσίας, θα καταλήξει στο συμπέρασμα ότι είτε υπάρχει σύγχυση είτε εμπαιγμός. Ό,τι και αν συμβαίνει, δεν είναι για το καλό μας. Διότι, ούτε η δική μας σπονδυλική στήλη ούτε της Κύπρου και της Ελλάδας, του Έθνους γενικότερα, αντέχουν άλλες αποτυχίες. Απευχόμαστε, δε, τις τραγωδίες...

Η εγκληματικότητα στην Κύπρο σε σύγκριση με τον υπόλοιπο κόσμο

Η χώρα μας χαρακτηρίζεται ως μια χώρα με αρκετά ικανοποιητικό δείκτη ειρήνης, μέτριο δείκτη εγκληματικότητας και υψηλό δείκτη ασφάλειας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΓΑΛΕΜΟΣ*

Η βία, η εγκληματικότητα, οι εσωτερικές διενέξεις, η εμπόλεμη κατάσταση, η ειρήνη κ.λπ. είναι

παράγοντες που καθορίζουν τη σταθερότητα και την ασφάλεια μιας πόλης ή μιας χώρας. Για τον λόγο αυτό έχουν καθιερωθεί διεθνώς διάφοροι δείκτες που κατατάσσουν τις διάφορες πόλεις ή χώρες του κόσμου ανάλογα με τη σταθερότητα και την ασφάλεια που υπάρχει σε αυτές.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι κάθε δείκτης έχει τα δικά του πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και κανένας από αυτούς δεν θεωρείται τέλειος. Άλλωστε, οι δείκτες αυτοί αποτελούν εκτιμήσεις και, όπως γνωρίζουμε, καμιά εκτίμηση δεν είναι απόλυτη. Δεν παύουν, όμως, ν' αποτελούν μια σημαντική πληροφόρηση για μια χώρα ή πόλη όσον αφορά τη σταθερότητα και την ασφάλειά της. Βέβαια, είναι σημαντικό να εξετάσουμε διάφορους δείκτες και να λάβουμε υπόψη τη μεθοδολογία, που χρησιμοποιείται για την κατάταξη των διαφόρων πόλεων ή των χωρών, πριν εξαγάγουμε οποιαδήποτε συμπεράσματα γι' αυτές.

Επίσης, η εγκληματικότητα και η ανασφάλεια μπορεί να ποικίλλουν σημαντικά ανάμεσα σε διαφορετικές περιοχές μιας πόλης ή μιας χώρας. Επιπλέον, είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη τα γεωγραφικά δεδομένα της ευρύτερης περιοχής στην οποία βρίσκεται μια πόλη ή μια χώρα, όταν εξετάζουμε στατιστικά στοιχεία που αφορούν βία, εγκληματικότητα, εμπόλεμη κατάσταση κ.λπ.

Τέσσερις από τους κυριότερους δείκτες κατάταξης των πόλεων ή των χωρών με βάση τη σταθερότητα και την ασφάλειά τους είναι οι εξής:

- Παγκόσμιος Δείκτης Ειρήνης (Global Peace Index - GPI)
- Δείκτης Εγκληματικότητας

“

Η Κύπρος, απαλλαγμένη από την κατοχή και το τεράστιο μεταναστευτικό πρόβλημα που παρουσιάζει, θα είχε ακόμη καλύτερους δείκτες ειρήνης, εγκληματικότητας και ασφάλειας

του Numbeo

- Δείκτης Ασφάλειας του Numbeo
- Δείκτης Παγκόσμιας Εγκληματικότητας (World Crime Index - WCI).

Ο Παγκόσμιος Δείκτης Ειρήνης, που καταρτίζεται από το Ινστιτούτο για τα Οικονομικά και την Ειρήνη, κατατάσσει 163 χώρες με βάση 23 παράγοντες, όπως η βία, η εγκληματικότητα, οι εσωτερικές διενέξεις, η πολιτική αστάθεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.λπ. Να σημειώσουμε ότι η βαθμολογία, με βάση τον δείκτη αυτό, έχει αύξουσα σειρά και όσο πιο ψηλά στην κατάταξη είναι μια χώρα, δηλαδή, όσο πιο μικρή βαθμολογία έχει, τόσο μεγαλύτερη ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα υπάρχει στη χώρα αυτή. Ο δείκτης αυτός λειτουργεί ως μια αριθμητική βαθμολογία που κυμαίνεται από 0 έως 5, με το 0 να αντιπροσωπεύει την τέλεια ειρήνη και το 5 την τέλεια αστάθεια. Σύμφωνα, λοιπόν, με τον δείκτη αυτό, για το έτος 2023, η Κύπρος

κατατάσσεται στην 64η θέση με βαθμολογία 1,904. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σε υψηλότερη θέση από την Κύπρο, δηλαδή, παρουσιάζονται να έχουν μεγαλύτερη ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα, με μοναδική εξαίρεση τη Γαλλία, που βρίσκεται στην 67η θέση με βαθμολογία 1,939. Η Ελλάδα βρίσκεται στην 60η θέση με βαθμολογία 1,890. Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται στην 131η θέση με βαθμολογία 2,448, το Ισραήλ στην 143η θέση με βαθμολογία 2,706 και η Τουρκία στην 147η θέση με βαθμολογία 2,800, που σημαίνει ότι οι χώρες αυτές παρουσιάζονται να έχουν λιγότερη ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα από την Κύπρο. Η Δανία παρουσιάζεται να είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη σταθερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με βαθμολογία 1,310 και κατατάσσεται δεύτερη παγκοσμίως. Πρώτη παγκοσμίως, σε ειρήνη, ασφάλεια

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Έτος 46ο - 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976

Εκδότης και Συνιδρυτής: Κώστας Ν. Χατζηκωστής

Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: Άντης Χατζηκωστής (2002-2010)

Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας: Χρυσάνθος Τσουρούλλης

Βοηθός Αρχισυντάκτης: Θεοδώρα Νικολάου

Advertising Specialist: Καρολίνα Νεοκλέους

Λειτουργός Εμπορικού: Ελισάβετ Ηρακλέους

Brand Manager: Κλέλια Γιασεμίδου

Δημιουργικό: Χάρης Κασιάμης

Ιδιοκτησία: Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22580580,

Φαξ: 22580518

Εμπορικό Τμήμα: 22580513, 22580491, 22580487, Φαξ: 22580455

Ιστοσελίδα: www.simerini.com

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: sintaxi@simerini.com

Εκτύπωση: MILKRO DIGITAL CYPRUS LTD

Διανομή: Kronos Public Ltd

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά προτίμηση ή κατά διασκευή απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φωτογραφίας) με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδότη Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ.

PDF EDITION

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ «Σ» ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ SMARTPHONES ΚΑΙ TABLETS

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

Για έγκυρη και αξιόπιστη ενημέρωση στο www.simerini.com.cy

και σταθερότητα κατατάσσεται η Ισλανδία με βαθμολογία 1,124, ενώ το Αφγανιστάν παρουσιάζεται ως η χώρα με τη μεγαλύτερη αστάθεια με βαθμολογία 3,448.

Ο Δείκτης Εγκληματικότητας του Numbeo βασίζεται σε έρευνες που διεξάγονται σε χρήστες του ιστότοπου Numbeo και μετράει την ανυλιπιτή εγκληματικότητα, σε διάφορες πόλεις, κυρίως πρωτεύουσες, των διαφόρων χωρών, 416 στο σύνολο. Να σημειώσουμε ότι με τον όρο «ανυλιπιτή εγκληματικότητα» εννοούμε τις περιπτώσεις εγκληματικότητας που περιέρχονται στην αντίληψη της κοινής γνώμης και όχι των περιπτώσεων που δεν βλέπουν το φως της δημοσιότητας για διάφορους λόγους. Η βαθμολογία, με βάση τον δείκτη αυτό, δίνεται τόσο σε αύξουσα, όσο και σε φθίνουσα σειρά. Σε φθίνουσα σειρά, όσο πιο ψηλά στην κατάταξη είναι μια πόλη, δηλαδή, όσο μεγαλύτερη βαθμολογία έχει, τόσο μεγαλύτερη εγκληματικότητα υπάρχει. Ο Δείκτης Εγκληματικότητας του Numbeo κυμαίνεται από το 0 μέχρι το 100, όπου 0 σημαίνει καθόλου εγκληματικότητα και 100 απόλυτη εγκληματικότητα. Για πρακτικούς, όμως, λόγους, θα μπορούσαμε να κατηγοριοποιήσουμε τις πόλεις, ανάλογα με την εγκληματικότητά τους, σε 4 επίπεδα:

- Χαμηλό (0-24,9): Πολύ χαμηλό επίπεδο εγκληματικότητας
- Μέτριο (25-49,9): Μέτριο επίπεδο εγκληματικότητας
- Υψηλό (50-74,9): Υψηλό επίπεδο εγκληματικότητας
- Πολύ υψηλό (75-100): Πολύ υψηλό επίπεδο εγκληματικότητας.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τον δείκτη αυτό, για το έτος 2023, η Λεμεσός κατατάσσεται στην 310η θέση με βαθμολογία 33,2 και η Λευκωσία στην 334η θέση με βαθμολογία 30,5, που σημαίνει ότι η Λεμε-

σός παρουσιάζεται με ελαφρώς πιο αυξημένη εγκληματικότητα σε σύγκριση με τη Λευκωσία, αλλά, σε κάθε περίπτωση, και οι δύο παρουσιάζουν μέτριο επίπεδο εγκληματικότητας. Η Αθήνα βρίσκεται στην 105η θέση με βαθμολογία 55,9 και η Θεσσαλονίκη στην 133η θέση με βαθμολογία 53,5. Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι το Λονδίνο βρίσκεται στην 128η θέση με βαθμολογία 53,6, η Νέα Υόρκη στην 172η θέση με βαθμολογία 49,1 και η Αγκυρα στη 258η θέση με βαθμολογία 39,5. Από τις πόλεις που έχουν διερευνηθεί, το Μόναχο, στη Γερμανία, που βρίσκεται στην 405η θέση με βαθμολογία

18,8, παρουσιάζεται ως η πόλη με τη μικρότερη εγκληματικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, η πόλη Caracas της Βενεζουέλας παρουσιάζεται ως η πόλη με τη μεγαλύτερη εγκληματικότητα στον κόσμο με βαθμολογία 83,6.

Ο Δείκτης Ασφάλειας του Numbeo, ο οποίος, επίσης, βασίζεται σε έρευνες που διεξάγονται σε χρήστες του ιστότοπου Numbeo μετράει την ασφάλεια, σε διάφορες πόλεις, κυρίως πρωτεύουσες, των διαφόρων χωρών, 416 στο σύνολο, όπως αυτή γίνεται ανυλιπιτή από την κοινή γνώμη. Η βαθμολογία, με βάση τον δείκτη αυτό, μπορεί να ζητηθεί τόσο σε αύξουσα, όσο και σε φθίνουσα

“

Η Κύπρος κατατάσσεται στην 114η θέση με βαθμολογία 31,4, δηλαδή, με μέτριο επίπεδο εγκληματικότητας και η Ελλάδα στην 64η θέση με βαθμολογία 47,0, δηλαδή, με, επίσης, μέτριο επίπεδο εγκληματικότητας, αλλά οριακά κοντά στο υψηλό επίπεδο εγκληματικότητας

σειρά. Σε φθίνουσα σειρά, όσο πιο ψηλά στην κατάταξη είναι μια πόλη, δηλαδή, όσο μεγαλύτερη βαθμολογία έχει, τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια υπάρχει. Ο Δείκτης Ασφάλειας του Numbeo κυμαίνεται από το 0 μέχρι το 100, όπου 0 σημαίνει καθόλου ασφάλεια και 100 απόλυτη ασφάλεια. Για πρακτικούς, όμως, λόγους, θα μπορούσαμε να κατηγοριοποιήσουμε τις πόλεις, ανάλογα με την ασφάλειά τους, σε 4 επίπεδα:

- Χαμηλό (0-24,9): Πολύ χαμηλό επίπεδο ασφάλειας
- Μέτριο (25-49,9): Μέτριο επίπεδο ασφάλειας
- Υψηλό (50-74,9): Υψηλό επίπεδο ασφάλειας
- Πολύ υψηλό (75-100): Πολύ υψηλό επίπεδο ασφάλειας.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τον δείκτη αυτό, για το έτος 2023, η Λευκωσία βρίσκεται στην 83η θέση με βαθμολογία 69,5, η Αθήνα στη 313η θέση με βαθμολογία 44,1, το Λονδίνο στη 289η θέση με βαθμολογία 46,2, η Νέα Υόρκη στη 245η θέση με βαθμολογία 50,9 και η Αγκυρα στην 160η θέση με βαθμολογία 60,5. Από τις πόλεις που έχουν διερευνηθεί, το Μόναχο, στη Γερμανία, που βρίσκεται στη 12η θέση με βαθμολογία 81,2, παρουσιάζεται ως η πόλη με τη μεγαλύτερη ασφάλεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, η πόλη Abu Dhabi των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων παρουσιάζεται ως η πόλη με τη μεγαλύτερη ασφάλεια στον κόσμο με βαθμολογία 88,8.

Ο Δείκτης Παγκόσμιας Εγκληματικότητας είναι μια μέτρηση του επιπέδου εγκληματικότητας σε μια χώρα. Βασίζεται σε στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας που συλλέγονται από κυβερνητικές πηγές και παρουσιάζει μια κατάταξη 142 χωρών με βάση το ποσοστό εγκληματικότητας. Ο Δείκτης

Παγκόσμιας Εγκληματικότητας παρέχεται υπό διπλή μορφή, ως δείκτης καταγραφής της εγκληματικότητας και ως δείκτης καταγραφής της ασφάλειας, κυμαίνεται από το 0 μέχρι το 100 και η κατηγοριοποίηση γίνεται όπως ακριβώς με τους αντίστοιχους δείκτες του Numbeo. Σύμφωνα, λοιπόν, με τον δείκτη εγκληματικότητας, για το έτος 2023, η Κύπρος κατατάσσεται στην 114η θέση με βαθμολογία 31,4, δηλαδή, με μέτριο επίπεδο εγκληματικότητας και η Ελλάδα στην 64η θέση με βαθμολογία 47,0, δηλαδή, με, επίσης, μέτριο επίπεδο εγκληματικότητας, αλλά οριακά κοντά στο υψηλό επίπεδο εγκληματικότητας. Σύμφωνα με τον δείκτη ασφάλειας, για το έτος 2023, η Κύπρος κατατάσσεται στην 30η θέση με βαθμολογία 68,6, δηλαδή, με υψηλό επίπεδο ασφάλειας και η Ελλάδα στην 79η θέση με βαθμολογία 53,0, δηλαδή, με, επίσης, ψηλό επίπεδο ασφάλειας, αλλά οριακά κοντά στο μέτριο επίπεδο ασφάλειας.

Συμπερασματικά, η Κύπρος χαρακτηρίζεται ως μια χώρα με αρκετά ικανοποιητικό δείκτη ειρήνης, μέτριο δείκτη εγκληματικότητας και υψηλό δείκτη ασφάλειας. Είναι προφανές, επομένως, να εξαχθεί και το συνακόλουθο συμπέρασμα ότι η Κύπρος, απαλλαγμένη από την κατοχή και το τεράστιο μεταναστευτικό πρόβλημα που παρουσιάζει, θα είχε ακόμη καλύτερους δείκτες ειρήνης, εγκληματικότητας και ασφάλειας.

Πηγές:

<https://www.economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2023/09/GPI-2023-Web.pdf>
<https://www.numbeo.com/crime/rankings.jsp?title=2023&displayColumn=-1>
https://www.numbeo.com/crime/rankings_by_country.jsp?title=2023
 *Μαθηματικός - Αναλυτής Επιχειρησιακής Έρευνας

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΥΡΑΥΛΩΝ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΟΥ - ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΜΗΝΥΜΑ ΜΠΑΪΝΤΕΝ: «DON'T»

Ξυπνά ο εφιάλτης του πολέμου

μεταξύ Ιράν και Ισραήλ, που έχει σύμμαχο τις ΗΠΑ

Τρομακτικές επιπτώσεις στην οικονομία, στην ενέργεια και στις τιμές

ΓΙΑΝΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,
Δρ των Διεθνών
Σχέσεων

Σε πόλεμο νευρών εξελίσσεται η πιθανότητα κτυπήματος του Ιράν σε βάρος του Ισραήλ. Οι Αμερικανοί επιμένουν ότι, επί τη βάση των πληροφοριών που συγκεντρώνουν και των σχεδιασμών της Τεχεράνης, το κτύπημα θα επέλθει πολύ πιο σύντομα απ' ό,τι αναμενόταν. Από στιγμή σε στιγμή. Εντός ωρών.

Αποτρεπτική θέση των ΗΠΑ

Προκειμένου δε ν' αποτρέψει νέα ανάφλεξη στην περιοχή, που ενδέχεται να προσλάβει διαστάσεις παγκόσμιας κλίμακας - πράγμα το οποίο όλοι απεύχονται - ο Πρόεδρος Μπάιντεν, απευθυνόμενος προς το Ιράν, προέβη σε μια λακωνική δήλωση διά της φράσης «don't». Ήδη οι Αμερικανοί και η Δύση έχουν δηλώσει τη στήριξή τους προς το Ισραήλ. Σπεύδει μάλιστα ταχέως

στην περιοχή το αεροπλανοφόρο «USS Dwight Eisenhower», για να δημιουργήσει αφενός ασπίδα προστασίας και αφετέρου να επιτεθεί, εάν χρειαστεί, κατά ιρανικών στόχων, είτε στη Μέση Ανατολή είτε αλλού. Η σημασία του «USS Dwight Eisenhower» δεν είναι μόνο το ίδιο το αεροπλανοφόρο αλλά και τα πλοία τα οποία το συνοδεύουν, καθώς και υποβρύχια που προσφέρουν τρομακτική ισχύ πυρός.

Προεόρτια μέσω Λιβάνου

Το ερώτημα βεβαίως είναι πού, πώς, ακόμη και πότε θα κτυπήσει το Ιράν ή αν τελικώς θα επικρατήσουν δεύτερες σκέψεις. Ήδη τις τελευταίες ώρες παρατηρείται ανταλλαγή πυραύλων μεταξύ Χεζμπολάχ και Ισραήλ, πλησίον των συνόρων του Λιβάνου. Κάποιοι θα μπορούσε να ισχυριστούν ότι πρόκειται για ένα είδος «proxy war». Με άλλα λόγια, οι Ιρανοί χρησιμοποιούν τη Χεζμπολάχ αντί του εαυτού τους, για να προκαλέσουν κόστος στο Ισραήλ.

Τρόποι κτυπημάτων

Εφόσον δε το Ιράν δεν διαθέτει σύνορα με το Ισραήλ, επί τη βάση του οπλοστασίου του, έχει τις εξής

επιλογές:

1. Πυραυλική επίθεση ή και με drones στο έδαφος του Ισραήλ. Μια τέτοια δράση, όμως, θα σήμαινε πόλεμο μεταξύ των δύο χωρών και εμπλοκή των ΗΠΑ με τρομακτικές διαστάσεις. Σημειώνουμε εδώ ότι ένα από τα κύρια δόγματα των Ισραηλινών είναι και το επονομαζόμενο «Σαμψών». Τι σημαίνει αυτό; Ότι σε περίπτωση που οι Ισραηλινοί

αισθανθούν ότι «χάνονται» θα χρησιμοποιήσουν πυρηνικά, τα οποία, επισήμως, ουδέποτε παραδέχθηκαν ότι κατέχουν. Βεβαίως, εκτός των άλλων, διαθέτουν αξιόπιστη αντιπυραυλική ομπρέλα, όπως ο «iron dome». Ταυτοχρόνως, έχουν στο οπλοστάσιό τους πυραύλους μεγάλου βεληνεκούς, που μπορούν ν' ανταποδώσουν τα όποια κτυπήματα δεχθούν εντός του Ιράν. Επί τούτου, μάλιστα, θα

πρέπει να επισημανθεί ότι τόσο οι ίδιοι όσο και οι Αμερικανοί έχουν τη δυνατότητα διενέργειας επιχειρήσεων σε βάρος των πυρηνικών εγκαταστάσεων του Ιράν με τακτικά πυρηνικά όπλα (πυρηνικά μικρής έκτασης διατηρητικού θώρακος, που μπορούν να φτάσουν σε βάθος πέραν των δεκαπέντε ορόφων κάτω από έδαφος).

2. Επιλεγμένα κτυπήματα τρομοκρατικού χαρακτήρα σε βάρος ισραηλινών στόχων σε όλον τον κόσμο. Μεταξύ αυτών, περιλαμβάνονται είτε επιχειρηματικές δραστηριότητες Εβραίων είτε δολοφονίες προσωπικοτήτων είτε προσβείες ως ισοδύναμη ανταπόδοση στο κτύπημα που δέχθηκε η ιρανική προσβεία στη Δαμασκό. Οι ίδιοι οι Ιρανοί προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι, μετά από το εν λόγω κτύπημα, τελούν εν αμύνη. Ότι δηλαδή νομιμοποιούνται ν' ανταποδώσουν διότι, όπως τονίζουν, πρώτοι οι Ισραηλινοί κτύπησαν την ιρανική προσβεία, εντός της οποίας δικούς τους πολίτες ή άλλοι έχουν, με βάση το διεθνές δίκαιο, ασυλία.

Τα στενά του Ορμούζ, οι Χούθι και η οικονομία

Το πρόβλημα, βεβαίως, είναι

ευρύτερο και λαμβάνει γεωπολιτικές διαστάσεις, που αγγίζουν εκ των πραγμάτων όχι μόνο τα θέματα της ασφάλειας αλλά και αυτά της οικονομίας και της ενέργειας. Συναφώς μπορούν να επισημανθούν τα ακόλουθα:

Πρώτα, οι Χούθι, ενεργώντας ήδη στη λογική και πρακτική εφαρμογή του «proxy war», δηλαδή για δικούς τους λογαριασμό, αλλά κυρίως του Ιράν, προχώρησαν τις τελευταίες ώρες σε νέα πειρατεία σε βάρος πλοίου στα στενά «Bab-el-Mandeb», διακόπτοντας την ελεύθερη ναυσιπλοΐα, παραβιάζοντας το διεθνές δίκαιο. Έτσι διατηρούν τις συνθήκες ανασφάλειας, που σε ουκ ολίγες περιπτώσεις αναγκάζουν εμπορικά και άλλα πλοία να κάνουν τον κύκλο της Αφρικής για να φτάσουν στην Ευρώπη, αντί να διέρχονται εντός σύντομου χρονικού διαστήματος στην Ερυθρά Θάλασσα και το κανάλι του Σουέζ. Η δράση των Χούθι έχει προκαλέσει ήδη υψηλό κόστος στα ναύλα μεταφοράς και νέες αυξήσεις των τιμών, τις οποίες δεν επωμίζονται μόνο οι επιχειρήσεις, αλλά και οι καταναλωτές. Για τη διατήρηση της ασφαλούς και ελεύθερης ναυσιπλοΐας των στενών έχει ήδη συγκροτηθεί πολυεθνική ναυτική δύναμη

“
Είναι η Κύπρος πιθανός στόχος;

«Prosperity Guardian», της οποίας η διοίκηση ανήκει μάλιστα στην Ελλάδα. Πέραν τούτου υπάρχει και το θέμα των Σιενών του Ορμούζ, τα οποία πολλάκις, κατά το παρελθόν, το Ιράν απειλίζει ότι θα κλείσει. Στην υλοποίηση μιας τέτοιας απειλής οι Αμερικανοί προειδοποίησαν ότι θα απαντήσουν με τον 5ο στόλο, τον οποίο διαθέτουν στην περιοχή, κάτω από τον ισχυρισμό ότι τα Σιενά θα πρέπει να μείνουν ανοικτά για την ελεύθερη διέλευση των τάνκερ που μεταφέρουν ενέργεια, πετρέλαιο και φυσικό αέριο και άλλων εμπορικών

“

Ποιες οι επιλογές του Ιράν και το ισραηλινό δόγμα «Σαμψών»

οκαφών. Ούτως, όμως, ή άλλως ένα κτύπημα του Ιράν σε βάρος του Ισραήλ αυτομάτως θα προκαλέσει συνθήκες περιφερειακής και παγκόσμιας ανασφάλειας, που θα έχουν αντίκτυπο στα χρηματιστήρια και στην αγορά.

Απομόνωση και τα ηθικά πλεονεκτήματα

Σε διεθνές επίπεδο, εάν προκύψει ιρανικό κτύπημα: 1. Η Ρωσία ακόμη και αν έχει πρόθεση, δεν θα μπορεί να στηρίξει επαρκώς την Τεχεράνη, λόγω του δικού της πολέμου στην Ουκρανία (αγοράζει π.χ. drones από την Τεχεράνη). 2) Τα σουνιτικά κράτη, όπως π.χ. η Σαουδική Αραβία, ουδόλως αναμένεται να βοηθήσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το Ιράν. Είναι άλλωστε γνωστές οι σχέσεις τους με τις ΗΠΑ. Πέραν τούτου, το Ισραήλ θα αποκτήσει εκ νέου ηθικό και πολιτικό πλεονέκτημα, διότι θα εμφανιστεί ως θύμα εξωτερικών

Το ιρανικό βελνεκές και το πυραυλικό οπλοστάσιο του Ισραήλ

Το Ισραήλ από το 2019 ενισχύθηκε με το αμερικανικό σύγχρονο αντιπυραυλικό σύστημα THAAD (Terminal High Altitude Air Defense). Η πρώτη φορά που το σύστημα αυτό εγκαταστάθηκε εκτός ΗΠΑ ήταν στις 6 Μαρτίου του 2017, στη Νότιο Κορέα, λόγω της κρίσης που ξέσπασε με τη Βόρειο Κορέα. Τον Απρίλιο του 2019 περατώθηκε η εκπαίδευση των Ισραηλινών στο THAAD, που διήρκεσε τέσσερις εβδομάδες. Το εν λόγω αντιπυραυλικό σύστημα μπορεί να εντοπίζει στόχους στα 1200 χιλιόμετρα και να τους εξουδετερώνει

στα 200 χιλιόμετρα. Καθ' ύψος, οι THAAD μπορούν να κτυπούν πυραύλους ως τα 150 χιλιόμετρα, δηλαδή μπορεί να πλήττουν ό,τι βγαίνει από και ό,τι μπαίνει στην ατμόσφαιρα.

Το Ισραήλ έχει τη δυνατότητα να εξουδετερώνει τις σε βάρος του πυραυλικές επιθέσεις είτε από το Ιράν, που διαθέτει πυραύλους με βελνεκές 700, 1300, 2000 και 3000 χιλιόμετρα, είτε από άλλες πηγές απειλών. Εκτός από τους THAAD, οι Ισραηλινοί έχουν προμηθευτεί και τα F-35.

Ταυτοχρόνως, διαθέτουν και

τους Patriot. Διατηρούν σαφή πλεονεκτήματα στην περιοχή και από αμυντικής αποτρεπτικής, αλλά και επιθετικής στρατηγικής άποψης. Το ίδιο το Ισραήλ κατασκευάζει τους πυραύλους Ιεριχώ 1, 2 και 3, με τους τελευταίους να φέρουν πυρηνικές κεφαλές, χωρίς ποτέ να αποδεχθεί το Τελ Αβίβ κάτι τέτοιο. Οι Ιεριχώ 1 σε συμβατικό επίπεδο έχουν βελνεκές που φτάνει τα 500 χιλιόμετρα και οι Ιεριχώ 2 τα 3.300 χιλιόμετρα, ενώ το βελνεκές των Ιεριχώ 3 είναι μεταξύ 4.600 και 6.500.

υποθέσεων, ενώ στην παρούσα φάση φαίνεται να χάνει το όποιο ηθικό πλεονέκτημα είχε αποκτήσει μετά την επίθεση της Χαμάς τον Οκτώβριο του 2023. Και αυτό, λόγω της ανθρωπιστικής κρίσης στη Γάζα και της ασύμμετρης, κατά πολλούς, αντίδρασης των ενόπλων δυνάμεών του, που ισοπεδώνουν τα πάντα στο διάβα τους.

Οι αδυναμίες της ΕΕ και η Κύπρος

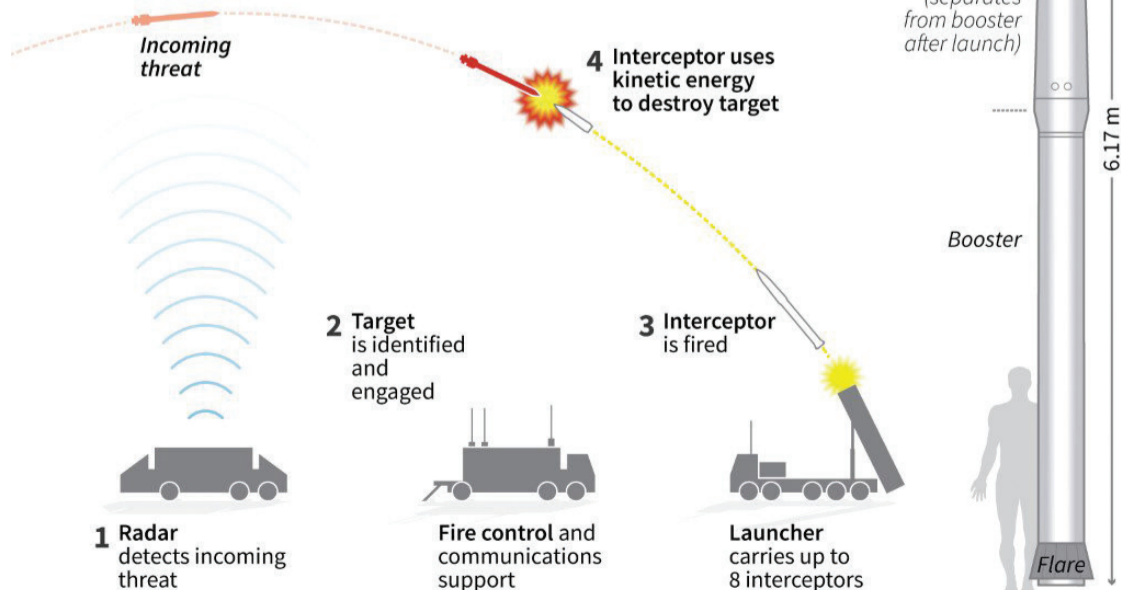
Το Ισραήλ δηλώνει με τη στήριξη των ΗΠΑ ετοιμότητα για ν' αντιμετωπίσει οποιοδήποτε κτύπημα επί του εδάφους του και προφανώς επί βραβικών στρατηγικών στόχων στην αλλοδαπή. Την ίδια δε στιγμή η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν εμφανίζεται κατά τρόπο αξιόπιστο ως προς τα θέματα της δικής της κοινής ασφάλειας και εξωτερικής αντίδρασης στην όποια ιρανική απειλή. Λογικά, θα έπρεπε να είχαν ληφθεί οι πληροφορίες που διοχετεύονται από τις ΗΠΑ για ιρανικό κτύπημα και θα έπρεπε να συγκληθεί έκτακτο συμβούλιο είτε Υπουργών Άμυνας είτε Υπουργών Εσωτερικών είτε ακόμη και συμβούλιο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων. Διότι, αν η επιλογή του Ιράν είναι τα τρομοκρατικά κτυπήματα, ολόκληρος ο Δυτικός κόσμος και δη τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν εν δυνάμει στόχους, μεταξύ αυτών και η Κύπρος. Ειδικώς για τη δική μας περίπτωση υπάρχει προϊστορία... και ως φαίνεται έχουν ληφθεί μέτρα τόσο στα λιμάνια και στα αεροδρόμια, όσο και στις πρεσβείες. Η γενικότερη κρισιμότητα της κατάστασης αποδεικνύεται από τις ταξιδιωτικές οδηγίες των Δυτικών κρατών, που καλούν τους πολίτες τους να μην ταξιδεύουν στη Μέση Ανατολή ή στο Ιράν, ενώ αεροπορικές εταιρείες όπως η Lufthansa και Quantas διακόπτουν τις πτήσεις τους.

Missile defense system

US and South Korea military officials have announced they would start formal talks on placing the THAAD* system on North Korea's doorstep

*Terminal High Altitude Area Defense

- Targets ballistic missiles inside or outside the Earth's atmosphere
- Highly deployable

Source: Lockheed Martin/USDoD

AFP

Μητσοτάκης - Ερντογάν εν όψει...

“
ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΣ

ΜΑΪΟΣ ήταν ακριβώς πριν από δυο χρόνια (23.5.2022), που κιστιμένους και χολωμένους ο Ερντογάν είχε αποκηρύξει με οργίλο ύφος τον Πρωθυπουργό του ελλα-δικού μας κράτους Κυριάκο Μητσοτάκη, με το πασιγνωστό έκτοτε βροντώδες «Μητσοτάκης γιοκ» («Benim için MİÇOTAKİS YOK»).

- Είχε προηγηθεί, 17 Μαΐου 2022, η ομιλία του Μητσοτάκη στην κοινή σύνοδο της Γερουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ, που εξόργισε τον Ερντογάν. Την εξέλαβε ως παρεμπόδιση της Τουρκίας να ενισχυθεί με αναβαθμισμένα αμερικανικά μαχητικά αεροσκάφη F-16.

ΜΑΪΟ τώρα, ετοιμάζεται ο Ερντογάν - στις 14.5.2024 λένε τα τουρκικά ΜΜΕ - να υποδεχθεί τον Μητσοτάκη στην Άγκυρα. Εισαντιπρόδοοι της «Διακήρυξης των Αθηνών Περί Σχέσεων Φιλίας και Καλής Γειτονίας», την οποία συμπέγραψαν 7η Δεκεμβρίου 2023 οι Μητσοτάκης και Ερντογάν στην πρωτεύουσα της Ελλάδος. Έκτοτε αποκλιμακώθηκαν οι τουρκικές πολεμικές απειλές του στυλ «θα έρθουμε ξαφνικά ένα βράδυ», μειώθηκαν οι συνήθεις παραβιάσεις που επιχειρούσε η τουρκική πολεμική αεροπορία στο Αιγαίο. Δίχως βέβαια την παραμικρή έκπτωση της τουρκικής βουλιμίας σε βάρος της ελλαδικής εθνικής κυριαρχίας. Είχε αρθεί εν τω μεταξύ και το τουρκικό βέτο για την ένταξη της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ και:

-Εχοντας ήδη λάβει, λοιπόν, τα «πιστοποιητικά καλής θέλησης» από τις Βρυξέλλες, την Στοκχόλμη και την Αθήνα, ο Ερντογάν ετοιμάζεται για την εξαργύρωσή τους, με το ταξίδι του στις ΗΠΑ.

ΜΑΪΟ, στις 9.5.2024, προγραμματίστηκε η συνάντησή του με τον Πρόεδρο Τζο Μπάιντεν. Προτεραιότητα, βεβαίως, η προσδοκία για τα F-16. Αλλά και για το ξεκλείδωμα των F-35. Τη σχετική μέθοδο του ξεκλείδωματος, με λήξη της αμερικανικής τιμωρίας του Ερντογάν για τους ρωσικούς πυραύλους S-400 της Τουρκίας, είχε εισηγηθεί τον παρελθόντα Ιανουάριο, δύο μήνες προτού αποχωρήσει από το Σίεϊτ Ντιπάρμεντ, η πολυπράγμων υφυπουργός Εξωτερικών, Βικτώρια Νούλαντ. Είς δε την Τουρκία επινόησαν να εμπιστευθούν τους S-400 στο Αζερμπαϊτζάν. Με το οποίο καυώνται ότι αποτελούν «δύο κράτη - ένα έθνος». Αναμένεται να υπάρξει και συνεννόηση του Ερντογάν με τον Ρώσο Πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν.

Φηγρ. 24.5.2022. Ο Μανώλης Κωστίδης με τα τουρκικά πρωτοσέλιδα στην τηλεόραση του Σκάι: Μάιος ήταν του 2022, που κιστιμένους ο Ερντογάν βρυκόταν οργισμένος το «Μητσοτάκης γιοκ». Μάιο 2024 θα τον υποδεχθεί στην Άγκυρα...

Ούτως ώστε να αποδώσει και πάλιν τακτική του Εκκρεμούς, στην οποία από μακρού επιδιέχεται μεθοδικά και επωφελώς άχρι τούδε ο επί 22 χρόνια μονοκράτωρ της Τουρκίας.

ΟΛ' ΑΥΤΑ συντρέχουν ως επιμέρους κινήσεις, μέσα στη γενικότερα επικίνδυνη αστάθεια που προκαλούν οι αιματηρές κλιμακούμενες πολεμικές συγκρούσεις στην Ουκρανία και στη Γάζα. Οι οποίες, στην κλιμάκωσή τους, αποτελούν

ΣΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ τα ζητούμενα μετρώνται, υπέρ του Ελληνισμού, πρωτίστως η ενίσχυση των ελλα-δικών μας ενόπλων δυνάμεων, που μπήκε επιτέλους σε προτεραιότητα, λόγω των «ξαφνικά ένα βράδυ» του Ερντογάν στον Έβρο και στα νησιά του Αιγαίου, επί Κυριάκου Μητσοτάκη, με τα γαλλικά Ραφάλ, τις αναμενόμενες τα επόμενα έτη φρεγάτες Μπελντρά, την ανάπτυξη της ετοιμότητας των μονάδων

“

ΑΣΧΕΤΩΣ της διαιωνιζόμενης διπλωματικής... αγρανάπαυσης του «Κυπριακού στο ράφι», που εκάστοτε επιλέγουν οι εν Αθήναις, με τη συνδρομή και τα χειροκροτήματα των εν Λευκωσία κυβερνώντων, το κρισιμότερο σημαντικό - ζωτικής προτεραιότητας για τον κυπριακό Ελληνισμό και για την επιβίωση της Κυπριακής Δημοκρατίας - ήταν και παραμένει η Αποτρεπτική Ισχύς του Ελληνισμού στην ξηρά, στη θάλασσα και στον αέρα της Κύπρου

ήδη απασφαλισμένα προσέδρια, επαπειλούμενης ευρύτερης παγκόσμιας σύρραξης. Ενός οιονεί Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου. Δύσκολα προβλέψιμης ανακατανομής και απρόβλεπτων παρενεργειών του ρέοντος με ραγδαίοτητα σε αλλαγές, κατά τόπους και παγκοσμίως, συσχετισμού ισχύος.

της Διοίκησης Ειδικού Πολέμου (ΔΕΠ) κ.ο.κ.

- ENANTION του Ελληνισμού, όμως, μετριέται ως Αχιλλεύς Πτέρνα η συνεχιζόμενη από πολλών ετών οικτρή παραμέληση της Αμυντικής Θωράκισης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

- Η αποδυνάμωση της απο-

τρεπτικής ισχύος των κυπριακών ενόπλων δυνάμεων στην ξηρά, στην θάλασσα και στον αέρα. Η συρρίκνωση της Εθνικής Φρουράς.

- Η απονέκρωση μετά το έτος 2000, επί 24 συναπτά έτη, του Δόγματος Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Ελλάδος - Κύπρου (1994-2000). Η έκτοτε κατάργηση και η αποφυγή αναπτυγμένης ενδυνάμωσης των κοινών επί τόπου ασκήσεων των ενόπλων δυνάμεων των δύο κρατών «Νικηφόρος» και «Τοξότης».

ΑΥΤΗ η αποδυνάμωση της ελληνικής (ελλαδικής και κυπριακής) αποτρεπτικής ισχύος στην Κύπρο και απ' εδώ στην Ανατολική Μεσόγειο, επιτρέπει στην Τουρτζιάν και στον 50χρονο κατακτητή Απίλα της, να αισθάνονται ως απόλαυση το αθηναϊκό «η Κύπρος κείται μακράν». Εξ ου συνέβη και πάλιν, επωφελώς για την Τουρκία, να τοποθετηθεί «το Κυπριακό στο ράφι» στην Διακήρυξη των Αθηνών της 7ης Δεκεμβρίου 2023, που θα ισχύσει κιόλας στην επικείμενη συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν της 14ης Μαΐου.

ΑΣΧΕΤΩΣ της διαιωνιζόμενης διπλωματικής... αγρανάπαυσης του «Κυπριακού στο ράφι», που εκάστοτε επιλέγουν οι εν Αθήναις, με τη συνδρομή και τα χειροκροτήματα των εν Λευκωσία κυβερνώντων, το κρισιμότερο σημαντικό - ζωικής προτεραιότητας για τον κυπριακό Ελληνισμό και για την επιβίωση της Κυπριακής Δημοκρατίας - ήταν και

παραμένει η Αποτρεπτική Ισχύς του Ελληνισμού στην ξηρά, στη θάλασσα και στον αέρα της Κύπρου.

- Ο εμπράγματος υλικός και έμψυχος παράγοντας, στα χέρια κάθε διαδοχικής κυπριακής κυβέρνησης, ώστε να υλοποιεί αποτελεσματικά και διαρκώς τις δυνάμεις Αντίστασης απέναντι στις απειλές, στους εκβιασμούς, στους επιχειρούμενους στρατιωτικούς καταναγκασμούς και στα «τετελεσμένα» των Τούρκων Κατακτητών.

- Με εξασφαλισμένη την αποτελεσματική ένοπλη Ισχύ Αντίστασης, με πεισική προς όλους την εντόπια Αποτρεπτική Ισχύ, με ικανές κυπριακές δυνάμεις στρατού, ναυτικού και αεροπορίας, δύναται - χωρίς να ρίξει ούτε φυσίγγιο - η διπλωματική επιδεξιότητα της Κύπρου, η οικονομική ευρωστία, η κοινωνική συνοχή, οι διακρατικές συνεργασίες και η ενεργώς συμμετοχή στους διεθνείς οργανισμούς, να εξασφαλίζουν ικανότερα προσόντα για την αξιοποίηση των εκάστοτε συντρεχουσών, προβλεπών ή απρόβλεπτων, διεθνών και τοπικών περιστάσεων, για καλύτερες και ελπιδοφόρες μέρες στη διεκδίκηση της Απελευθέρωσης της Κύπρου από την τουρκική κατοχή.

ΜΕ ΤΕΤΟΙΑ κυπριακά προσόντα θα μπορούσε να διασφαλιστεί με περισσότερη σιγουριά και με αυτοπεποίθηση, η οποία διαπραγμάτευση του εκάστοτε Μητσοτάκη με τον εκάστοτε Ερντογάν...

Το Κ.Κ.Ε. είναι, τελικά, πιο πατριωτικό από τους διζωνιστές Χριστοδουλίδη-ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ;

“
ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Ο

Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Ν. Χριστοδουλίδης, προσκλήθηκε και μίλησε στο

15ο Συνέδριο της Νέας Δημοκρατίας, που πραγματοποιήθηκε στο Ζάππειο Μέγαρο, την Κυριακή, 7/4/2024. Αφού εκθείασε τους αγώνες της ΝΔ για την Ελλάδα και επαίνεσε τη διακυβέρνηση Μητσοτάκη, ο Κύπριος Πρόεδρος ευχαρίστησε εκ βαθέων την Ελλάδα για τη διαχρονική υποστήριξη της στους «κοινούς στόχους» και διαβεβαίωσε: «Με πλήρη επίγνωση της μεγάλης ευθύνης που έχω, ως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, θέλω γι' ακόμη μια φορά να επαναλάβω ότι δεν θα φεισθώ κόπων και μόχθων για τερματισμό της κατοχής, για απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας μου». Εξάλλου, ο Έλληνας Πρωθυπουργός, σε... «παρένθεση» της ομιλίας του και απευθυνόμενος στον Κύπριο Πρόεδρο, είπε: «Αγαπιτέ μου φίλε Νίκο Χριστοδουλίδη, θα γνωρίζεις πάντα ότι η Ελλάδα στέκεται δίπλα, στο πλευρό του κυπριακού λαού για τη δίκαιη και βιώσιμη επίλυση του κυπριακού προβλήματος».

Μητσοτάκης-Χριστοδουλίδης, πώς εννοούν «τη δίκαιη και βιώσιμη επίλυση του Κυπριακού»; Ειδικά, ο Κύπριος Πρόεδρος, πώς πιστεύει ότι θα τερματίσει την τουρκική κατοχή της Κύπρου, θα την ελευθερώσει και θα την επανενώσει; Και οι δύο ηγέτες εννοούν ότι θα την... ελευθερώσουν διά της τουρκοδίζωνικής ομοσπονδίας, που είναι η πιο εξόφθαλμη παραβίαση αρχών και αξιών της ΕΕ, του κοινοτικού κεκτημένου και του Διεθνούς Δικαίου. Η ακολουθούμενη πολιτική Κύπρου-Ελλάδος ασκείται κατά κραυγαλέα προσβολή και αφόρητη ασέβεια προς την κυρίαρχη απόφαση της συντριπτικής πλειοψηφίας του Ελληνισμού της Κύπρου να απορρίψει βροντερά, διά του 76%, το τερατούργημα Ανάν. Αυτό το πολιτικό ανοσιούργημα, αν γινόταν αποδεκτό, θα κατέλυε την Κυπριακή Δημοκρατία και θα την παρέδιδε αϊτανόρη σε μία νέα, επαχθέστερη τουρκοκρατία.

Διά του σωπέρου ΟΧΙ, οι Έλληνες της Κύπρου απέφραξαν τη διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, που είναι ο αιχμάντευτος στόχος της Τουρκίας. Οι πολίτες διέσωσαν την Κύπρο! Όχι οι πολιτικοί. Στο προσέμιο του σχεδίου Ανάν αναφερόταν ρητά πως: Αν η μία εκ των δύο πλευρών απορρίψει το σχέδιο, αυτό είναι άκυρο (null and void). Η ηγεσία του ΑΚΕΛ, υπό την πίεση της πλειοψηφίας των πατριωτών υποστηρικτών του, υποχρεώθηκε να

ψηφίσει ΟΧΙ «για να τσιμεντώσει τον ναί», όπως ισχυριζόταν ο τότε ΓΓ του κόμματος, μ. Δ. Χριστόφιας. Αντίθετα, οι ομοϊδεάτες τους στην Ελλάδα, το Κομμουνιστικό Κόμμα, εξ αρχής τάχθηκε ευθαρώς κατά του σχεδίου Ανάν. Πρόσοφατα, ο ΓΓ του ΚΚΕ, Δ. Κουτσούμπας, επισκέφθηκε την Κύπρο. Σε συνέντευξή του στον εκλεκτό συνάδελφο, Κ. Βενιζέλο («Φιλελεύθερος», 31/3/2024), επισήμανε:

«Πριν από 20 χρόνια το ΚΚΕ ήταν το μόνο κόμμα που, φανερά, αντιτά-

διαχρονικά ήταν κυρίως θέση της αστικής τάξης της Τουρκίας και του τουρκοκυπριακού “κράτους” και έφτασε να θεωρείται θέσφατο και “θέση αρχής”, εξελίσσεται, στην ουσία, σε διχοτομική λύση, σε δύο συνιστώντα κράτη. Να γιατί την απορρίψαμε!».

Με αφορμή πρόσφατες δηλώσεις του Τούρκου Προέδρου, ότι ο Ειζεβίτ έπρεπε να καταλάβει ολόκληρη την Κύπρο, το 1974, ο ΓΓ του ΚΚΕ, επισήμανε: «Το “καλό

νικών Βάσεων. Η Κύπρος χρειάζεται μία και μόνη κυριαρχία, μια ιθαγένεια και μια διεθνή προσωπικότητα. Ένα κράτος και όχι δύο κράτη (...) χωρίς ξένους εγγυητές και προστάτες, κι όχι διχοτομικές “λύσεις”, που “μαγειρεύονται” στα ευρω-ατλαντικά “επιτελεία”».

Να υπενθυμίσουμε πως στις 26/10/2016, με απόφαση-σταθμό, το ΚΚΕ αντιτάχθηκε στη λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας, την οποία χαρακτήριζε ρατσιστική και συνομοσπονδιακή. Η απόφαση εκδόθηκε μετά το ολέθριο, για την ελληνική πλευρά, κοινό ανακοινωθέν Αναστασιάδη-κατοχικού Έρογλου (11/2/2014). Η απόφαση ανέφερε ότι το ΚΚΕ «συγκέντρωσε την προσοχή του στην κριτική στα “ΣΥΝΙΣΤΩΝΤΑ ΚΡΑΤΗ”, που συνιστούν συνομοσπονδιακή, διχοτομική λύση. Εκτός του ομόσπονδου κράτους, κάθε συνιστών κράτος (στη βάση του κατάλοιπου των εξουσιών και στην πράξη πέρα από αυτό) θα έχει το δικό του σύνταγμα, τον δικό του κρατικό μηχανισμό, Βουλή, Κυβέρνηση και υπουργικό συμβούλιο, αστυνομία, σημαία και ύμνο, τον δικό του κρατικό προϋπολογισμό, τη δική του πολιτική για την Παιδεία, την Υγεία, τις συντάξεις κ.ά. Συνεπώς, ο ισχυρισμός ότι η “Δικαιοδική - Διζωνική Ομοσπονδία” με τα δύο Συνιστώντα Κράτη εξασφαλίζει μια κυριαρχία, μια ιθαγένεια και μια διεθνή προσωπικότητα, δεν έχει υπόσταση».

Η ηγεσία του ΑΚΕΛ ποτέ δεν κώνεψε το ΟΧΙ του κυπριακού Ελληνισμού στο ανοσιούργημα Ανάν. Σε αγαστή συγχορδία με τον ΔΗΣΥ, τον Αναστασιάδη, τον Αβ. Νεοφύτου, τον Παπαπέτρου και άλλους

ορκομένους Αναν-ιστές, εκφόβιζαν ότι θα μας το επιβάλουν! Εξάλλου, να μη λησμονούνται οι ολέθριες συγκλίσεις Χριστόφια-κατοχικού Ταλάι. Ιδού, λοιπόν, η παράνοια που χαρακτηρίζει το κομματικό, πολιτικό σύστημα στην Κύπρο: Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και σχεδόν όλοι οι πολιτικοί γνωρίζουν ότι η τερατογένεση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας οδηγεί αφεύκτως στην τουρκοποίηση-ισλαμοποίηση στην Κύπρο. Η Πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Πρόεδρος της Βουλής, θα μας κάνει και μαθήματα για τα... θετικά της τουρκοδίζωνικής τους.

Όλοι αρνούνται να παραδεχτούν ότι 50 σχεδόν χρόνια συνομιλιών και καταστροφικών υποχωρήσεων της ελληνικής πλευράς οδήγησαν στα πρόθυρα τουρκοποίησης της Κύπρου. Αρνούνται να αναγνωρίσουν ότι, παρά τις οδυνηρές υποχωρήσεις τους, απέτυχαν να κάμψουν την τουρκική αδιατακτικότητα. Αρνούνται να αντιληφθούν ότι η διζωνική δεν έχει καμία απολύτως σχέση και παραβιάζει το Κοινοτικό Κεκτημένο, τις αρχές και αξίες της ΕΕ και τη διεθνή νομιμότητα. Γιατί επιμένουν στη διζωνική ανωμαλία; Γιατί ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ να σχεδιάσουν με την Ελλάδα μια νέα στρατηγική ανακοπής του εφιάλτη της τουρκοποίησης της Κύπρου; Διότι βολεύονται! Κομματικά, πολιτικά, λόγω εξάρτησης, ανεπάρκειας ή συμφερόντων. Γι' αυτό δεν έχουν σχέδιο Β', σε περίπτωση αδιεξόδου. Ή, χειρότερα, πιθανής αναγνώρισης του κατοχικού ψευδοκράτους. Η Κύπρος είναι το τελευταίο φυλάκιο του Ελληνισμού. Αν πέσει, αν τουρκοποιηθεί, η Ελλάδα θα ακρωτηριασθεί, ξανά.

“
Γιατί επιμένουν στη διζωνική ανωμαλία; Γιατί ΑΡΝΟΥΝΤΑΙ να σχεδιάσουν με την Ελλάδα μια νέα στρατηγική ανακοπής του εφιάλτη της τουρκοποίησης της Κύπρου; Διότι βολεύονται! Κομματικά, πολιτικά, λόγω εξάρτησης, ανεπάρκειας ή συμφερόντων. Γι' αυτό δεν έχουν σχέδιο Β', σε περίπτωση αδιεξόδου. Ή, χειρότερα, πιθανής αναγνώρισης του κατοχικού ψευδοκράτους. Η Κύπρος είναι το τελευταίο φυλάκιο του Ελληνισμού. Αν πέσει, αν τουρκοποιηθεί, η Ελλάδα θα ακρωτηριασθεί, ξανά

χθηκε στο απαράδεκτο, διχοτομικό και μη βιώσιμο “σχέδιο Ανάν”. Πριν από 10 χρόνια, μελετώντας την κοινή ανακοίνωση Αναστασιάδη - Έρογλου της 11ης Φλεβάρη 2014, ως βάση των συνομιλιών, είδαμε την αναφορά σε δύο συνιστώντα κράτη, με δικά τους σύνορα, Σύνταγμα, κυβερνήσεις, Κοινοβούλια, ύμνους, ξεχωριστές πολιτικές για Παιδεία, Υγεία, Πρόνοια κ.ά. (...) Εκτιμήσαμε πως ο “επώδυνος συμβιβασμός”, που οδήγησε στη θέση για τη διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία, η οποία

κλίμα” στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, που προβάλλει η ελληνική κυβέρνηση και οιγοντάρουν κι άλλες πολιτικές δυνάμεις, τελικά λειτουργεί ευνοϊκά για τις απαράδεκτες διεκδικήσεις της Τουρκίας, αλλά και για τη διαίωση της τουρκικής κατοχής και αναβάθμισης του “ψευδοκράτους” στη βόρεια Κύπρο». Και υπογράμμισε: «Η θέση μας είναι πως απαιτείται η αποχώρηση των κατοχικών και των άλλων ξένων στρατιωτικών δυνάμεων, το κλείσιμο των βρετα-

« Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Πρόλαβε να απεγκλωβιστεί από το όχημά της γυναίκα οδηγός προτού αυτό βυθιστεί στα νερά κάτω από την πλημμυρισμένη γέφυρα στην περιοχή του Ιδαλίου. Κάτοικοι αποκλείστηκαν και δεν μπορούσαν να πάνε στα σπίτια τους, εξαιτίας των καταρρακτωδών βροχών που σημειώθηκαν την Τρίτη, 9 Απριλίου, στο νησί.

Καρχαρίες, δελφίνια και... «χρυσόψαρα»

Δύο καρχαρίες εντοπίστηκαν στα ανοιχτά της Λάρνακας πριν από μερικές ημέρες. Η παρουσία τους συνέπεσε με τη δυναμική επανεμφάνιση του... Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος, σε συνέννευξή του στον «Φιλελεύθερο», εξαπέλυσε οξύτατη επίθεση στην Κυβέρνηση του... «χρυσόψαρου» Νίκου Χριστοδουλίδη, θεωρώντας ότι ο Πρόεδρος αποτυγχάνει να αντιμετωπίσει επαρκώς τους διάφορους «καρχαρίες».

Την ίδια ώρα ο Αβέρωφ κάλεσε τους Συναγερμικούς ψηφοφόρους να ψηφίσουν το κόμμα τους στις διπλές εκλογές του Ιουνίου, θέλοντας, προφανώς, να διαλύσει τους ψιθύρους ότι ο ίδιος εργάζεται παρασκηνιακά (σαν... σουπιά) για την αποτυχία του κόμματος στις εκλογές, ώστε να φορτωθεί την ευθύνη η Αννίτα. Ο Φούλνς εξέφρασε τη στήριξη του στην πρόεδρο του κόμματος, αλλά ταυτόχρονα της συνέστησε να δείχνει περισσότερη αυτοπεποίθηση και να κάνει όσο πιο σκληρή αντιπολίτευση μπορεί στον Χριστοδουλίδη. Με άλλα λόγια, να του... ψήνει το ψάρι στα χείλη.

Και μια και μπήκαμε στα... βαθιά, ας δούμε και τι άλλο θαλασσινό προσφέρει η επικαιρότητα.

Ασφαλώς ο πιο ανησυχητικός κίνδυνος είναι οι μαζικές, διά

θαλάσσης, αφίξεις Σύρων στις κυπριακές ακτές. Αν ο Λίβανος δεν τηρήσει ούτε αυτήν τη φορά τις δεσμεύσεις του, που ανέλαβε κατά την επίσκεψη του Προέδρου Χριστοδουλίδη στη Βηρυτό, θα πρέπει η Κυβέρνησή μας να πάρει τις σκληρές αποφάσεις που έχει προαναγγείλει. Θα μπορούσαμε να καταφύγουμε και σε εξαιρεμίστικα μέτρα. Να διαδώσουμε, για παράδειγμα, ότι οι θάλασσές μας έχουν κατακλυσθεί από... καρχαρίες, ίσως αυτό αποτρέψει κάποιους μετανάστες να πάρουν το ρίσκο και να ταξιδέψουν με εκείνα τα σαπιοκάραβα. Ναι, το μεταναστευτικό είναι ένα θέμα, όπου ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης καλείται να αποδείξει στον Αβέρωφ ότι δεν είναι «χρυσόψαρο», αλλά... «λεοντόψαρο»!

Α! Ξέχασα ότι είχαμε και εμφά-

νιση δελφινιών στη Λεμεσό. Θα έλεγα ότι ήταν ένα είδος συμβολικού χαιρετισμού προς τους αμέτρους... «δελφίνους» που διεκδικούν ανοδό τους σε θώκους εξουσίας τον ερχόμενο Ιούνιο. Περιφερειάρχες, δημάρχους, αντιδημάρχους, δημοτικούς συμβούλους, ευρωβουλευτές και τα λοιπά (σύνολο πάνω από 3.500, μάσσιαλλα).

Δεν ξέρω, πάντως, τι θα προτιμήσουν οι ψηφοφόροι που θα βρίσκονται τότε σε καλοκαιρινή διάθεση. Να πάνε στο εκλογικό κέντρο και να παιδευτούν να συμπληρώσουν έξι έως οκτώ ψηφοδέλτια διαφορετικού χρώματος, ή να την αράξουνε κάτω από μια πολύχρωμη ομπρέλα, κοντά στο κύμα, ενισχύοντας το... κύμα αποχής;

ΜΠΟΞΕΡ

Ένα φανταστικό πραγματικό σενάριο

Συχνά η ζωή μας μοιάζει με σενάριο κινηματογραφικής ταινίας ή τηλεοπτικού σίριαλ. Με πιθανά και απίθανα να συμβαίνουν. Κάποια πράγματα ξεπερνούν και τα όρια της φαντασίας και όμως είναι πραγματικά. Σενάρια της ζωής, θα λέγαμε. Λοιπόν. Θα σας περιγράψω στη συνέχεια ένα φανταστικό σενάριο που θα μπορούσε κάποιος πολίτης να βιώσει στην Κύπρο:

Έρχεται στο σπίτι ταχυδρομικός ο λογαριασμός του ηλεκτρικού ρεύματος, ύψους 800 ευρώ. Τον βλέπει, παθαίνει ένα μίνι εγκεφαλικό και καταφεύγει άρον-άρον στις Πρώτες Βοήθειες. Εκεί περιμένει τόσο πολύ, ώστε αντί Πρώτες, του δίνουν... Τρίτες Βοήθειες. Όταν καταφέρνει, επιτέλους, να τον δει κάποιος γιατρός, αυτός του γράφει συνταγή για κάποιο εξειδικευμένο φάρμακο, το οποίο πρέπει να πάρει από κρατικό Νοσοκομείο. Σπεύδει επειγόντως στο φαρμακείο του κρατικού Νοσοκομείου, αλλά εκεί τον πληροφορούν ότι δεν υπάρχει το εξειδικευμένο φάρμακο που ζητά, γιατί έχει μυσσκέψει... από τη βροχή στην αποθήκη των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών.

Στο μεταξύ, ο πολίτης έχει πάει στο κρατικό φαρμακείο με το αυτοκίνητό του, πληρώνοντας πολύ πιο ακριβή τη βενζίνη από ό,τι πριν από την πρώτη Απριλίου. Και σπαταλά τη μισή βενζίνη, πέφτοντας σε κυκλοφοριακή συμφόρηση και μετά κάνοντας κύκλους για να βρει κάπου να παρκάρει, αφού ακόμη και τα πεζοδρόμια είναι κατειλημμένα από αυτοκίνητα.

Και σαν να μην έφθανε αυτό,

φεύγοντας από το φαρμακείο, πέφτει πάνω στο αυτοκίνητό του ένας μαστουρωμένος οδηγός, με αποτέλεσμα να αναγκαστεί να επιστρέψει στις Πρώτες Βοήθειες. Εκεί περιμένει μέχρι το άλλο πρωί να τον δει γιατρός.

Σε κακά χάλια επιστρέφει στη συνέχεια στο σπίτι του, όπου διαπιστώνει ότι, το βράδυ που αυτός βρισκόταν στις Πρώτες Βοήθειες, μπήκαν διαρρήκτες και το ρήμαζαν.

Και το κερασάκι στην τούρτα, την ώρα που κοιτάζει με απόγνωση τα άδεια δωμάτια, τον παίρνουν τηλεφώνο και του ανακοινώνουν ότι έχει απολυθεί από τη δουλειά. Και το μυαλό του πάει αμέσως στον γείτονά του, τον πολυσυνταξιούχο, που απολαμβάνει πεντέξι φουσκωμένα τσιέκκια κάθε μήνα και του έρχεται νέο εγκεφαλικό!

Εντάξει, μπορεί όλο αυτό να είναι ένα φανταστικό σενάριο, αλλά στηρίζεται αποκλειστικά σε πραγματικά γεγονότα. Τα οποία οι Κύπριοι ιθαγενείς ζούμε καθημερινά, σε ρόλους πρωταγωνιστών...

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Η επένδυση-μαμούθ στον πάγο;

Τα προϊστορικά μαμούθ είναι θαμμένα εδώ και χιλιάδες χρόνια μέσα στους πάγους. Υπάρχει κίνδυνος την ίδια μοίρα να ακολουθήσει και η περιβόητη... επένδυση-μαμούθ, ύψους 1,2 δισεκατομμυρίου ευρώ, για την ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας. Να θαφτεί κι αυτή στον... πάγο, αφού η ανάδοχος εταιρεία «Κίτιον» δεν έχει προχωρήσει σε κανένα έργο από αυτά που ανέλαβε, πριν από δύο χρόνια, να κατασκευάσει και αρνείται να ανανεώσει εγγυητική 10.000.000 ευρώ, παραβιάζοντας ουσιώδη όρο της σύμβασης. Η εταιρεία έχει υποβάλει κατάλογο αλλαγών στα έργα που θα εκτελεστούν, αλλά η Κυβέρνηση δέχεται να τις συζητήσει μόνο αν η «Κίτιον» καταβάλει έστω και μέρος της εγγυητικής. Αλλά μέχρι στιγμής η εταιρεία δεν δίνει ούτε... τρίχα από το μαμούθ που δεομεύθηκε να παρουσιάσει.

Από την πλευρά της, η Κυβέρνηση έχει αποιαθεί στη Νομική Υπηρεσία και αναμένει γνωμάτευση, ενώ και η εταιρεία έχει προσφύγει στη Δικαιοσύνη.

Άκρα απογοήτευση επικρατεί ανάμεσα στους Λαρνακείς, που βλέπουν το όραμα της μεγαλύτερης επένδυσης που θα γινόταν ποτέ στην Κύπρο, να κινδυνεύει

να βουλιάξει στο λιμάνι της πόλης τους, προτού καν αποπλεύσει!

Η εταιρεία επέρριψε ευθύνες στην Κυβέρνηση για το αδιέξοδο, αλλά ο Υπουργός Συγκοινωνιών, Αλέξης Βαφεάδης, δήλωσε ότι η Κυβέρνηση επέδειξε απέναντι στην «Κίτιον» μεγαλύτερη στωικότητα και από αυτήν ακόμη του... Ζήνωνος του Κιπέως, δίνοντάς της πολλές παρατάσεις.

Ειλικρινά, δεν ξέρω τι φταίει κι έχουμε αυτές τις μπαχαλοκαταστάσεις με τα γιγαντιαία αναπτυξιακά έργα στον τόπο μας. Με το τεραστικό του Βασιλικού, πάλι είχαμε διαφορές με την εταιρεία και ύστερα από μια περίοδο που ανεβήκαμε με τους Κινέζους στο ρινγκ, ευτυχώς τα βρήκαμε και ξανάρχισαν οι εργασίες, που έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί

το... 2022! Με τη Chevron βρισκόμαστε ακόμα σε διαπραγματεύσεις για την ανάπτυξη του κοιτάσματος «Αφροδίτη», το οποίο περιμένει αξιοποίηση από το... 2011. Άλλο... πολυεκατομμυριούχο αλαλούμ έχει προκύψει και με την ηλεκτρική διασύνδεση Ισραήλ-Κύπρου-Κρήτης, συνολικού κόστους 1,2 δισ. ευρώ. Το έργο βρίσκεται στο κενό, αφού η κυπριακή Κυβέρνηση έχει ζητήσει νέα μελέτη κόστους-οφέλους, για να αποφασίσει αν θα συμμετάσχει ως μέτοχος.

Όλα αυτά τα «καυτά» έργα εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Υπουργού Ενέργειας. Αμάν, κύριε Παπαναστασίου μου! Δεν είναι υπουργική καρτέλα αυτή που σας έδωσαν. Είναι... ηλεκτρική καρτέλα!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Α, έχουμε και το μέλι... της εξουσίας

Επιτέλους και μια... γλυκιά είδηση. Που έχει να κάνει με το μέλι και τις μέλισσες. Τελέσθηκαν την περασμένη Δευτέρα τα εγκαίνια του Μελισσοτροφικού Πάρκου Αθαλάσσιας, στόχος του οποίου είναι η ανάδειξη της αξίας της μέλισσας για τη διατήρηση των φυσικών οικοσυστημάτων και του ρόλου που επιτελεί για την επιβίωση του ανθρώπου στον πλανήτη μας.

Εμείς εδώ στο νησί, την... «γλυκειαν χώραν Κύπρον», όπως την είχε αποκαλέσει ο μεσαιωνικός μας χρονικογράφος Λεόντιος Μαχαιράς, τρέφουμε ιδιαίτερη εκτίμηση για το μέλι. Όχι μόνο για το κανονικό μέλι, της μέλισσας, αλλά και για το άλλο, εκείνο... της εξουσίας. Ένα μέλι το οποίο έχουν γευτεί όλα τα κόμματα με τη σειρά τους, άλλο περισσότερο, άλλο λιγότερο. Έτσι κι αν δεν θέλουν να το παραδεχτούν, όταν ανήλθαν στην εξουσία, είδαν το μέλι σαν μέσο για να μείνουν... κολλημένοι εκεί.

Συναφής με το μέλι της εξουσίας είναι και ποικιλία άλλων μελιών, όπως το μέλι της μίζας, το μέλι των ύποπτων χορηγιών σε κόμματα, το μέλι των παχυλών επιδομάτων και των πολυσυντάξεων, το μέλι των τεράσιων δανείων χωρίς εξασφα-

λίσεις, το μέλι της ευνοιοκρατικής ανάθεσης συμβολαίων έργων του Δημοσίου, το μέλι των «χρυσών» διαβατηρίων, το μέλι των τουρκοκυπριακών περιουσιών και τα λοιπά.

Ποταμοί από μέλι ρέουν εδώ και δεκαετίες στη χώρα μας. Στην πραγματικότητα, αυτό συμβαίνει από τον καιρό που ανακλύχθηκε ανεξάρτητο κράτος. Μπορεί ο Πεδιάσιος ποταμός να έχει νερό μόνο για ένα μικρό διάστημα τον χειμώνα, όπως καλή ώρα τις τελευταίες ημέρες, όταν κατέβηκε ορμητικός, αλλά ο... Μελιασιός ποταμός ρέει ολόχρονα. Και μεν έχει λιγοστέψει κάπως το μέλι του, λόγω της οικονομικής κρίσης,

της πανδημίας, των πολέμων και άλλων κρίσεων, αλλά πάντα θα ρέει άφθονο για τους επιτήδειους, τους διεφθαρμένους, τους απατεώνες, τους καταφερτζήδες, τα λαμόγια, τους άπληστους και τους διαθέσιμους το μέσον.

Δεδομένη θεωρείται επίσης η αμέριστη υποστήριξη των κομμάτων στους παραγωγούς μελιού. Αφενός διότι όλα τα κόμματα ανεξαιρέτως, όπως έχουμε προαναφέρει, έχουν βάλει κατά καιρούς το δάκτυλό τους στο βαζάκι με το μέλι και αφετέρου διότι έχουν βολέψει στο Δημόσιο ούκ ολίγους... κηφήνες!

ΜΠΟΞΕΡ

Διεύθυνση μόνιμης διαμονής... υπεραγορά!

Το ξέρατε ότι υπάρχουν συμπαιριώσεις μας που κατοικούν σε... υπεραγορές; Σε καφετέριες; Σε καταστήματα; Σε γραφεία; Σε χώρους εστίασης; Σε... κυνηγετικούς συλλόγους; Τουλάχιστον αυτούς τους τόπους διαμονής έχουν δηλώσει κάποιοι ψηφοφόροι, που υπέβαλαν αίτηση μετοίκησης, ενόψει των δημοτικών εκλογών του Ιουνίου, σύμφωνα με ρεπορτάζ του «Αλφα». Προφανής στόχος μεγάλου αριθμού από αυτές τις μετοικήσεις είναι η υποστήριξη συγκεκριμένων υποψηφίων. Υπάρχουν, μάλιστα, πληροφορίες ότι ψηφοφόροι δηλώνουν ως τόπο διαμονής τις οικίες... υποψηφίων!

Ήταν επόμενο. Εχοντας πάνω από 10.000 υποψηφίους να διεκδικούν 3.500 αξιώματα στην τοπική αυτοδιοίκηση, ο άγριος συναγωνισμός οδήγησε στην εκκίνηση της γνωστής επινοητικότητας των Κυπρίων, που στηρίζεται στην παραποθκιά. Έτσι βρεθήκαμε μπροστά στο φαινόμενο να υπάρχουν χιλιάδες αιτήσεις μετοίκησης, πολλές από τις οποίες με παραπλανητικές διευθύνσεις, όπως έχουν περιγραφεί και στην αρχή του κειμένου.

Έχει καταγγελθεί περίπτωση, σε μια μόνο κατοικία να διαμένουν... 26 ψηφοφόροι. Θα έχει πλάκα να ισχυριστούν ότι δεν έκαναν κάτι παράνομο και να προβάλουν ως δικαιολογία ότι ζουν όλοι μαζί επει-

δή τα... ενοίκια είναι πανάκριβα!

Και αυτός που δήλωσε ως διεύθυνση κατοικίας ένα... σουπερμαρκετ, τι θα πει σ' αυτούς που θα ερευνήσουν το αίτημά του για μετοίκηση; Ότι βασικά είναι... άστεγος και ότι αυτήν την περίοδο τυχαίνει να ζει σε ένα... κασόνι, που το τοποθέτησε έξω από υπεραγορά;

Πάλι καλά που δεν δήλωσαν κάποιοι διεύθυνση κανένα... κοιμητήριο. Για να θυμηθούμε και τις περιβόητες εκλογές «βίας και νοθείας» στην Ελλάδα το 1961, όπου «ψήφισαν» ακόμη και... νεκροί και... δέντρα!

Οι περίεργες μετοικήσεις θα ερευνηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους, αλλά

είναι ενδεικτικές της νοοτροπίας μας. Κάθε υποψήφιος δήμαρχος ή αντιδήμαρχος ή περιφερειάρχης ή δημοτικός σύμβουλος ή μουχιάρης ή αζάς ή σχολικός έφορος, αφήνει την εντύπωση ότι δίνει τον υπέρ βωμών και εσών αγώνα για μια καρέκλα ενός Δήμου που έχει πληθυσμό όσο μια γειτονιά της Νέας Υόρκης. Και στο πλαίσιο της αγωνίας του και του άγχους του να κατακτήσει αυτήν την «σπουδαία» καρέκλα, μετέρχεται κάθε κόλπο που μπορεί να κόψει ο νους του, για να εξασφαλίσει ψηφάκια. Κάποιοι υποψήφιοι νομίζουν ότι διεκδικούν την προεδρία των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο μικρομεγαλισμός μας εν πλήρει δόξη!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

ART AERI “ Τόμας Χομπς

Ο Τόμας Χόμπς ήταν Άγγλος ελληνομαθής φιλόσοφος, από τους πρώτους διανοητές-θεμελιωτές του σύγχρονου κράτους και ιδρυτής της πολιτικής φιλοσοφίας. Γεννήθηκε στις 5 Απριλίου 1588 και πέθανε στις 4 Δεκεμβρίου 1679, στην απίστευτη για την εποχή ηλικία των 91 ετών.

Ξεκίνησε την καριέρα του ως δάσκαλος της οικογένειας Κάβεντις και έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τα μαθηματικά και τη φυσική. Έζησε σε μια από τις πλέον παραγμένες περιόδους της ευρωπαϊκής ιστορίας. Δεν πρέπει λοιπόν να εκπλήσσει το γεγονός ότι οι θεωρίες του μιλούσαν απαισιόδοξα για την ανθρώπινη φύση. Η Βρετανική Βιβλιοθήκη συχνά τιμά τη μνήμη και το έργο του φιλόσοφου με διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Οι θρησκευτικοί πόλεμοι στη Γαλλία και οι εμφύλιοι πόλεμοι στην Αγγλία τον οδήγησαν να αναπτύξει μια φιλοσοφία, κατά την οποία μόνον η απολυταρχία του κράτους είναι σε θέση να συντηρήσει το δίκαιο και την ειρήνη. Έτσι αρνήθηκε τη δύναμη του θεού δικαίου. Όσον αφορά την ηθική του, θεώρησε ότι το άτομο πρέπει να ενεργεί κατά έναν «χρησιμοθηρικό εγωισμό», αυξανόμενο από το ένστικτο της αυτοσυντήρησης και της θέλησης για κυριαρχία.

Τέσσερα χρόνια μετά τον θάνατο του Χομπς το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης καταδίκασε έργα του και τα έκαψε στην πυρά. Ο Χομπς θεωρείται εκ των πιο σημαντικών φιλοσόφων του φυσικού δικαίου κατά τον 17ο αι. και άσκησε τεράστια επιρροή στις αγγλοσαξονικές πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές θεωρίες.

Το 1651 έγραψε τον «Λεβιάθαν», το σπουδαιότερο ίσως έργο του. Ο άνθρωπος δεν έχει αγαθή φύση, υποστηρίζει ο φιλόσοφος, αλλά είναι εκ φύσεως εγωιστής και ηδονιστής. Ανεξέ-

“
Ξεκίνησε την καριέρα του ως δάσκαλος και έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τα μαθηματικά και τη φυσική

λεγκτοι οι άνθρωποι, και καθοδηγούμενοι από την εσωτερική δυναμική, το πιθανότατο είναι πως θα αλληλοκαταστραφούν. Για να διατηρηθεί η κοινωνική ειρήνη, ο Χομπς δημιουργεί κάποιο τέχνασμα, τον Λεβιάθαν, το Κράτος, είτε με τη μορφή της απόλυτης μοναρχίας είτε της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Το σημαντικό στοιχείο είναι ότι αυτό το Κράτος έχει το μονοπώλιο της βίας και της απόλυτης εξουσίας. Ως ανταπόδοση προς τον άνθρωπο το Κράτος ασκεί αυτήν την απόλυτη εξουσία μόνον υπέρ της διατήρησης της κοινωνικής ειρήνης.

Ο Χομπς με τη θεωρία αυτή αρνείται το δικαίωμα επανάστασης εναντίον του κοινωνικού συμβολαίου (έννοια η οποία θα ονομαστεί έτσι αργότερα από τον Λοκ). Όταν όμως ο Λεβιάθαν δεν φροντίζει για την ειρήνη και άμυνα των πολιτών, τότε το συμβόλαιο ακυρώνεται και το κράτος μπορεί να διαλυθεί. Οι άνθρωποι γυρίζουν στον φυσικό νόμο, έως ότου γίνει κάποιο νέο συμβόλαιο.

Ένα άλλο αξιόλογο έργο του είναι η μετάφραση από τα Αρχαία Ελληνικά στα Αγγλικά των βιβλίων του Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Η πρώτη έκδοση, τόσο του Λεβιάθαν όσο και του Πελοποννησιακού πολέμου, αποτελούν σήμερα συλλεκτικές σπανιότητες πολλών χιλιάδων ευρώ εκάστη.

Για περισσότερες πληροφορίες απολαθείτε στο www.artaeri.com.

Μακαρίου 71, Α/σία

Οι βιρτουόζοι της ελαφρότητας και ο ελλαδοτουρκικός διάλογος

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΟΥΛΑ
ΓΚΙΟΥΡΩΦ

Λεν παλεύονται οι βιρτουόζοι της ελαφρότητας, η οποία εξελίσσεται σε πολιτική τραγωδία. Μια τραγωδία που ξαναπαίζεται με άλλους πρωταγωνιστές και διαφορετικούς κομπάρσους. Ξανά σε καθεστώς υποτέλειας η Ελλάδα, να χορεύει στους ρυθμούς της Αστερόεσσας και στους αμανέδες της Άγκυρας.

Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος. Η τελευταία, θύμα των δύο ΝΑΤΟϊκών συμμάχων για να εφαρμοστούν και εκτελεστούν τα υποχθόνια σχέδια του χασάπη της Κύπρου, τότε επικεφαλής της CIA και Αμερικανού ΥΠΕΞ Χένρι Κίσινγκερ, βραβευθέντος μάλιστα και με Νόμπελ Ειρήνης για τις εκατόμβες νεκρών που προκάλεσε η πολιτική του και σε πολλές χώρες.

Η διχοτόμηση της Κύπρου επιτεύχθηκε εν μέρει με το διπλό χτύπημα Ελλάδας και Τουρκίας με τις ευλογίες ΗΠΑ και Βρετανίας, της τρίτης εγγυήτριας δύναμης, η οποία με μια βάρβαρη αναισθησία παρακολουθούσε τη σφαγή των Ε/κ. Τώρα, 50 χρόνια μετά, και πάλι για την Ελλάδα, η Κύπρος κείται μακράν.

Η πραγματικότητα σκληρή και αδυσώπητη για τον κυπριακό λαό, ο οποίος για πολλοστή φορά παρακολουθεί με αγωνία τους λανθασμένους βηματισμούς της Ελλάδας. Η Ελλάδα της κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη γυρίζει ξανά την πλάτη στην Κύπρο, για να αφιερωθεί ψυχή τε και σώματι στον ελλαδοτουρκικό διάλογο και εντολόν του υπερατλαντικού αφενικού. Βλέπετε οι χώρες μέλη του ΝΑΤΟ πρέπει να έχουν αγαστές σχέσεις, γιατί πώς θα χτυπηθεί αποτελεσματικά η Ρωσία;

Τα όσα δήλωναν με κομπορρημοσύνη τόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όσο και η κα Αννίτα Δημητρίου, πρόεδρος του ΔΗΣΥ, πως «Κύπρος και Ελλάδα είναι ένα», δείχνουν να μην ανυπακούονται πώς με τα όσα τεκταινούνται στην Αθήνα για τη «διατήρηση του θετικού κλίματος μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας» αφήνεται η Κύπρος εκτός του πλαισίου.

Η συνάντηση του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών Γιώργου Γεραπετριτή με τον Τούρκο ομόλογό του, Χακάν Φιντάν, στο περιθώριο του Συμβουλίου Υπουργών Εξωτερικών του ΝΑΤΟ, την Τετάρτη, 3 Απριλίου, στις Βρυξέλλες, έγινε για να συζητηθούν τα θέματα που σχετίζονται με την επικείμενη επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού στα μέσα Μαΐου στην Άγκυρα.

Αντικείμενο συζήτησης υπήρξε,

επίσης, η «επιτυχής εκκίνηση της διαδικασίας χορήγησης θεώρησης τοπικής ισχύος για τους Τούρκους πολίτες σε δέκα ελληνικά νησιά». Η εφαρμογή του σχεδίου αυτού έχει ήδη ξεκινήσει σε πέντε νησιά του Αιγαίου και εντός των επόμενων εβδομάδων θα προστεθούν στο πρόγραμμα και τα υπόλοιπα πέντε ελληνικά νησιά.

Στις 22 Απριλίου, στην Αθήνα, είναι προγραμματισμένος ο επόμενος γύρος μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, ενώ στις 26 Απριλίου θα πραγματοποιηθούν οι συζητήσεις «για τη θετική αιζέντα στην

δοντα σε «διπλωματικές πηγές», δεν προκάλεσαν καμιά απουσία στους Κύπριους πολιτικούς ηγέτες. Η πολιτική παχυδερμία στο απόγειό της.

Το χειρότερο όμως είναι ότι δεν παρατηρείται στην Κύπρο καμιά κινητικότητα για ν' αναλάβει η Ελλάδα τις υποχρεώσεις της όχι μόνο ως εγγυήτρια δύναμη αλλά και ως η μητρόπολη του Ελληνισμού, για να μη χαθούν και άλλες πατρίδες. Για να μη μείνει η Κύπρος στο έλεος του Τούρκου κατακτητή.

Στο 15ο συνέδριο της Νέας Δημοκρατίας ακούσαμε τα ίδια φλη-

σήμερα για τα εθνικά θέματα. Ούτε αξιώσεις για κυρώσεις κατά της Τουρκίας, ούτε απαιτήσεις για ταυτονότητα.

Όσο για τον ρόλο τους στην ΕΕ, είναι κάτι χειρότερο από θλιβερές μαριονέτες στα χέρια του ιερατείου των Βρυξελλών.

Ο κ. Χριστοδουλίδης, αφού μας είπε ότι «η Ελλάδα από τα βάθη της ιστορίας μέχρι και σήμερα συμβαδίζει με την τραγική μοίρα της Κύπρου, συμπάσχει και στηρίζει, συμπνάζει και συμπαραστέκεται στον αγώνα μας για ανατροπή των τελεσμένων της κατοχής», ευχαρίστησε «την ελληνική Κυβέρνηση όσο και προσωπικά τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη για την ενεργή και σταθερή συμβολή του στις προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος».

Είπε ακόμα και το αμίμητο πως «η Νέα Δημοκρατία είναι ένας πραγματικός ευρωπαϊκός φάρος που πάντοτε ήταν στη σωστή πλευρά της ιστορίας» (!!!).

Απέφυγε όμως να κατονομάσει την Τουρκία ως εισβολέα και κατακτητή και μίλησε για «αμετροεπείς δυνάμεις, που δεν σταματούν να επιβουλεύονται την ειρήνη, την ασφάλεια και τη συνεργασία».

Από την πλευρά της η κα Αννίτα Δημητρίου περιορίστηκε στα γνωστά τετριμμένα ότι «η Ελλάδα παραμένει σταθερός συμπαράστατος της Κύπρου στον αγώνα για λύση», ενώ ευχαρίστησε, επίσης, την ελληνική πλευρά για «τις διαβεβαιώσεις ότι η ομαλοποίηση των ελληνοτουρκικών σχέσεων περνάει πάντα μέσα απ' το Κυ-

πριακό».

Η κ. Δημητρίου είπε ακόμα ότι «Νέα Δημοκρατία και Δημοκρατικός Συναγερμός διάγουν βίους παράλληλους», ως δύο παρατάξεις που «γεννήθηκαν μέσα απ' τις στάχτες των εθνικών μας δυσκολιών...».

Δεν γύρισε η γλώσσα της να αναφερθεί στο προδοτικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή - τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος - και τις ευθύνες των εγγυητριών δυνάμεων.

Και αυτά όλα τη στιγμή που η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε μιαν απέραντη αποικία των ΗΠΑ και βρίσκεται ξανά στη λάθος πλευρά της Ιστορίας.

Η ηγεσία της Εκκλησίας να ανασκουμπωθεί

Όλα όσα συμβαίνουν γύρω μας θυμίζουν ένα παρνησιασμένο κράτος με ερασιτέχνες πολιτικούς, αδιάφορους πολίτες και μια Εκκλησία να βυθίζεται στη διαφθορά και το τέλμα. Βέβαια πάντα η Εκκλησία είχε τα δικά της θέματα στα οικονομικά, αλλά τώρα παράγινε το κακό.

Όμως, εφόσον οι πολιτικοί μας ηγέτες δεν ανησυχούν με τη στάση της ελληνικής Κυβέρνησης, η ηγεσία της Εκκλησίας και κυρίως ο Προκαθήμενός της ας αφήσει πίσω του τους διεφθαρμένους και τα σκάνδαλα τύπου Αββακούμ και να ανασκουμπωθεί. Να χτυπήσει πόρτες στην Αθήνα, να ζυπνήσει από τον λήθαργο και τους εν Ελλάδι πολιτικούς, θέτοντας σε τάξη τον Έλληνα Πρωθυπουργό, που οδηγεί όχι μόνο την Κύπρο αλλά και την Ελλάδα στα βράχια. Οι ΝΑΤΟϊκοί σύμμαχοι έχουν προτεραιότητα από την ακρωτηριασμένη Κύπρο.

Σήκω, Μιχάλη Πασιαρδῆ, και πες ξανά και ξανά πες τους, τους οργισμένους σίχους σου.

«Δεν είν' η πρώτη φορά που μας πουλήσατε.

Το 'χετε ξανακάνει, χρόνια πριν, σ' άλλους αιώνες, όταν μας ξεπουλούσατε στους Πέρσες. Κι όμως ζήσαμε. Κι αντέξαμε σκλαβιές και κούρσα, τα φέραμε δεξιά με την αναβροχιά και την ακρίδα. Είμαστε Έλληνες. Δεν καρτερούμε τίποτα, τώρα μας ρίξατε στους Τούρκους...»

Οι καιροί ου μενετοί...

Οι εξελίξεις δεν περιμένουν. Τώρα πρέπει να δράσουμε.

Η Ελλάδα, που όλοι λένε πως είναι το βασικό στήριγμά μας, δεν μπορεί να εγκαταλείπει την Κύπρο χάριν του καλού κλίματος του ελλαδοτουρκικού διαλόγου.

Ας ανοίξουν τ' αφά και ας ακούσουν την Τουρκία που αλυχτά και διεκδικεί ξετσιπίτητα όχι μόνο τα μισά νησιά του Αιγαίου, αλλά και την Κύπρο ολόκληρη.

Ξανά σε καθεστώς υποτέλειας η Ελλάδα να χορεύει στους ρυθμούς της Αστερόεσσας και στους αμανέδες της Άγκυρας

Κωνσταντινούπολη». Περί τα μέσα Μαΐου αναμένεται να συναντηθούν οι ηγέτες της Ελλάδας και της Τουρκίας στην Άγκυρα, χωρίς να αποκλείεται να πραγματοποιηθεί άλλη μία συνάντηση μεταξύ των Υπουργών Εξωτερικών των δύο χωρών για την προετοιμασία της συνάντησης των δύο ηγετών στην Άγκυρα.

Υπνώττων οι δικοί μας ή είναι και αυτοί στο κόλπο;

Η κυνική δήλωση Ροζάκη, πως η Κύπρος δεν μπορεί να είναι ανάμεσα στα θέματα του ελλαδοτουρκικού διαλόγου και «ας κακοφανεί στους Κύπριους», καθώς και άλλα σαφή υπονοούμενα που αποδί-

ναφήματα τόσο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όσο και από την Πρόεδρο της Βουλής. Συνθήματα και ρητορικές κορώνες, που έχουν την αφέλεια να πιστεύουν πως ο κόσμος της Κύπρου τα χάβει.

Περιορίστηκαν σε θριαμβικές ατάκες, επιχειρώντας να στεριώσουν τα δηλωθέντα τους, τα οποία αιωρούνται στο πουθενά.

Ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης υποστήριξε πως «Ελλάδα και Κύπρος, ως μέλη της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας, έχουν ξεκάθαρο ευρωπαϊκό προσανατολισμό, με λόγο και ρόλο στις Βρυξέλλες».

Φευ! Μόνο που τον ξεκάθαρο λόγο τους δεν τον ακούσαμε μέχρι

Περιμένοντας τους Βαρβάρους...

Διεύρυνση της τουρκικής επιρροής σε Αφρική - Λατινική Αμερική
– Η απόκτηση F-16 από ΗΠΑ και η πυρηνική ενέργεια από Rosatom

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΛΑΔΟΣ

Οι δηλώσεις του Αμερικανού πρέσβη στην Ελλάδα, Τζοριτζ Τσούνης, στο 9ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών σε σχέση με τα Ελλαδοτουρκικά, είναι ενδεικτικές της στάσης που τηρεί η Ουάσιγκτον στα Ελλαδοτουρκικά και στέλνει παράλληλα ένα μήνυμα προς Λευκωσία, η οποία εκλιπαρεί την τουρκική πλευρά για επανέναρξη των συνομιλιών «από εκεί που μείναμε στο Κραν Μοντανά». Ερωτηθείς για το αν έχουν λόγο οι Έλληνες ν' απουσιάζουν για την απόκτηση F16 από την Τουρκία, ο κ. Τσούνης επισήμανε ότι «η Τουρκία έχει F16 εδώ και δεκαετίες, όπως και η Ελλάδα», και σημείωσε πως αυτό, στο οποίο θα πρέπει να εστιάσουμε, είναι το γεγονός ότι «έχει υπάρξει μια σημαντική αναθέρμανση στις σχέσεις μεταξύ δύο εταίρων μας στο ΝΑΤΟ». «Οι σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας έχουν βελτιωθεί σημαντικά», υπογράμμισε, και πρόσθεσε: «Ενθαρρύνουμε και τους δύο συμμάχους μας στο ΝΑΤΟ να συνεχίσουν αυτήν την πορεία. Κανείς δεν ωφελείται περισσότερο από μια ειρηνική και σταθερή περιοχή από την Ελλάδα και την Τουρκία», πρόσθεσε.

Η Άγκυρα γνωρίζει πολύ καλά ότι, τουλάχιστον μέχρι τις αμερικανικές εκλογές, έχει περιθώρια δημιουργίας νέων τετελεσμένων

όχι μόνο στο Αιγαίο, που επανέφερε ζήτημα «γκρίζων ζωνών», αλλά και στην ευρύτερη περιοχή.

Ήδη οι τουρκικές δυνάμεις έχουν δημιουργήσει μια νέα στρατιωτική θέση στον λόφο Al-Raqim στη βόρεια ύπαιθρο της Λατάκειας της Συρίας. Με τη νέα τουρκική κίνηση την περασμένη Κυριακή, οι στρατιωτικές θέσεις στη ζώνη αποκλιμάκωσης στη βορειοδυτική Συρία έφτασαν τις 67. Μια τουρκική φάλαγγα εισήλθε επίσης μέσω του περάσματος Kafr Losin, βόρεια του Idlib, μεταφέροντας άρματα μάχης, τεθωρακισμένα οχήματα και υλικοτεχνικό υλικό. Η φάλαγγα, που αποτελείται από περίπου 40 οχήματα, κατευθύνθηκε προς θέσεις τουρκικών στρατευμάτων.

Παράγοντας ασφάλειας στην Αφρική

Ταυτόχρονα, η Άγκυρα επενδύει στη διεύρυνση της επιρροής της στην Αφρική. Τα προηγούμενα χρόνια η επιρροή αυτή περιοριζόταν κυρίως στη Βόρεια Αφρική και στο Κέρας της Αφρικής, λόγω γεωγραφικών και θρησκευτικών συνδέσεων. Ωστόσο, η Άγκυρα τώρα επεκτείνει και εδραιώνει τις σχέσεις με χώρες της Δυτικής Αφρικής, όπως η Νιγηρία και η Σενεγάλη, καθώς και με τις χώρες του Σαχέλ.

Σύμφωνα με το Geopolitical Intelligence Services AG, τις τελευταίες δύο δεκαετίες το εμπόριο μεταξύ Τουρκίας και Αφρικής αυξήθηκε από 5,4 δισεκατομμύρια δολάρια σε πάνω από 40 δισεκατομμύρια δολάρια το 2022. Τα τουρκικά προϊόντα και υπηρεσίες, από καταναλωτικά έως πολιτιστικά αγαθά, φαρμακευτικά προϊόντα και κατασκευαστικές υπηρεσίες έχουν κάνει σημαντικές εισβολές στις αφρικανικές αγορές, χάρη στην ποιότητά τους και την ανταγωνιστική τους τιμή.

Επιπλέον, η Τουρκία έχει γίνει

βασικός παράγοντας στο μεταβαλλόμενο τοπίο ασφαλείας της Αφρικής. Ήδη με σημαντική παρουσία στη Βόρεια Αφρική και στο Κέρας της Αφρικής, η Άγκυρα έχει συνάψει αμυντικές συμφωνίες με χώρες της Δυτικής και Ανατολικής Αφρικής, συμπεριλαμβανομένων της Αιθιοπίας, της Γκάνας, της Κένιας, της Νιγηρίας και της Ρουάντα. Αν και οι ιδιαιτερότητες των συμφωνιών ποικίλλουν από τις διατάξεις ασφαλείας και την τεχνική υποστήριξη έως τη στρατιωτική εκπαίδευση-συνήθως περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τις πωλήσεις όπλων.

Άνοιγμα στη Λατινική Αμερική

Ο τουρκικός γίγαντας αμυνικών ηλεκτρονικών ειδών Aselsan ανακοίνωσε πριν από λίγες ημέρες ένα νέο γραφείο στη Λατινική Αμερική, στο Σαντιάγο της Χιλής.

Το γραφείο, το οποίο η εταιρεία ονόμασε Aselsan Latin America, «θα συμβάλει σημαντικά στη μακροπρόθεσμη πιθανή συνεργασία της Aselsan στη Λατινική Αμερική», ανέφερε η εταιρεία. Η ανακοίνωση έγινε στη Διεθνή Έκθεση Αεροπορίας και Διαστήματος της Χιλής, FIDAE 2024, και στα εγκαίνια του γραφείου παρέστη ο Suay Alpay, αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Άμυνας της Τουρκίας. Ο Τούρκος εμπειρογνώμονας στον τομέα της άμυνας και ανώτερος συνεργά-

της στο Ινστιτούτο Hudson, Can Kasapoglu, είπε ότι το άνοιγμα του νέου γραφείου στη Λατινική Αμερική θα βοηθήσει την Aselsan να διαφοροποιήσει τις εξαγωγές της και να είναι ένα άνοιγμα στον Παγκόσμιο Νότο.

Ρωσικός πυρηνικός σταθμός Άκιουγιου

Σε μιαν άλλη εξέλιξη, η κρατική πυρηνική εταιρεία της Ρωσίας Rosatom ξεκίνησε το στάδιο έναρξης λειτουργίας της πρώτης μονάδας στον πυρηνικό σταθμό Άκιουγιου, στην Τουρκία, σύμφωνα με ανακοίνωση Τύπου που δόθηκε στη δημοσιότητα από τον Οργανισμό.

Σχολιάζοντας την πρόοδο στο Άκιουγιου, ο γενικός διευθυντής της Rosatom, Alexey Likhachev, είπε ότι οι εργασίες για το «πυρηνικό νησί» προχωρούν σύμφωνα με το σχέδιο.

«Φέτος θα ελέγξουμε διεξοδικά όλα τα συστήματα, συμπεριλαμβανομένου του πρωτεύοντος κυκλώματος, θα πραγματοποιήσουμε υδραυλικές δοκιμές και θα φορτώσουμε προσομοιωτές καυσίμου απευθείας στον αντιδραστήρα», είπε. «Κάνουμε τα πάντα για να διασφαλίσουμε ότι το επόμενο έτος η πρώτη μονάδα του πυρηνικού σταθμού Άκιουγιου θα γίνει μέρος του ενεργειακού συστήματος της Δημοκρατίας της Τουρκίας. Σε αυτό στοχεύουν όλες οι προσπάθειές μας και το έργο των τουρκικών εταιρειών».

Στη Σελήνη με την Κίνα

Παράλληλα, η Τουρκία υπέβαλε αίτηση για ένταξη στον Διεθνή Σεληνιακό Ερευνητικό Σταθμό (ILRS), μια συλλογική προσπάθεια με επικεφαλής την Κίνα και τη Ρωσία, αποκλίνοντας από την παραδοσιακή συμμαχία της με το υπό τις Ηνωμένες Πολιτείες πρόγραμμα Artemis, όπως ανέφερε η Μόσχα αυτήν την εβδομάδα.

Αυτή η πρωτοβουλία «αντιπροσωπεύει ένα νέο κεφάλαιο στην αναζήτηση της Τουρκίας για μια ισχυρή παρουσία στην έρευνα και την εξερεύνηση του διαστήματος», ανέφερε η εφημερίδα Torkiye με έδρα την Κωνσταντινούπολη.

Πρόσφατα ορόσημα, συμπεριλαμβανομένου του ταξιδιού του αστροναύτη Alper Gezeravci στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS), αντικατοπτρίζουν την αυξανόμενη παρουσία της Τουρκίας στη διαστημική αρένα.

Αναλυτές εκλαμβάνουν την κίνηση της Τουρκίας όχι μόνο ως ένα στρατηγικό βήμα προς την προώθηση των διαστημικών της δυνατοτήτων, αλλά και ως γεωπολιτικό ελιγμό. Με τις τεταμένες σχέσεις με τη Δύση, η ΝΑΤΟϊκή Τουρκία στοχεύει να ενισχύσει τους δεσμούς με την Κίνα, τη Ρωσία αλλά και το Ιράν.

Από την άλλη, αν ένα πράγμα είναι σαφές, αυτό είναι ότι αυτή η ανερχόμενη φιλία Ρωσίας-Ιράν δεν ήταν αυθόρμητη συνέπεια των σημερινών συγκρούσεων. Στην ουσία, αντιπροσωπεύει μια γεωπολιτική στρατηγική, με την οποία τόσο ο Πούτιν όσο και ο Ραΐσι επιδιώκουν να νικήσουν αυτό που ανυπακούεται ως «τυραννία της Δύσης», προκειμένου ν' αποκαταστήσουν μια νέα τάξη, στην οποία η Ρωσία και το Ιράν θα αναλάμβαναν την ηγεμονία, μέσα σε ένα πολυπολικό σχήμα.

“
Η Άγκυρα γνωρίζει πολύ καλά ότι τουλάχιστον μέχρι τις αμερικανικές εκλογές έχει περιθώρια δημιουργίας νέων τετελεσμένων, όχι μόνο στο Αιγαίο, που επανέφερε ζήτημα «γκρίζων ζωνών», αλλά και στην ευρύτερη περιοχή

Η Β. Ήπειρος μέσα από βρετανικά έγγραφα

Βόρεια Ήπειρος, Κύπρος, θύματα γεωγραφίας και όχι μόνο...

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ,
Ερευνήτρια/
δημοσιογράφος

Το θέμα της Βορείου Ηπείρου καλύπτεται διαχρονικά και στο Βρετανικό Εθνικό Αρχείο, εφόσον το Λονδίνο ήταν βαθιά αναμειγμένο με την τύχη της...

Στο σημερινό μου άρθρο θα δώσω μια μικρή περιγραφή για το πώς έβλεπαν και χειρίστηκαν τις ελληνικές διεκδικήσεις για τη Βόρεια Ήπειρο στο βρετανικό Υπ. Εξωτερικών (Φόρεϊν Όφισ). Και δηλώνω ότι αυτό δεν αποτελεί ειδική έρευνα για το θέμα, παρά μόνο μια μικρή αναφορά.

Μεταξύ των αποδεσμευμένων προ ετών εγγράφων επέλεξα δύο, τα οποία δίνουν την εικόνα μεταξύ 1946 και 1952.

Το πρώτο είναι Memorandum ημερομηνίας 9 Μαΐου 1949, το οποίο αναφέρει περιπτώσεις που αναβίωσαν οι ελληνικές διεκδικήσεις για τη Βόρεια Ήπειρο μετά τις 11 Μαρτίου 1946, όταν εκδόθηκε το F.O.R.D. Paper με τα «Ελληνο-Αλβανικά Σύνορα» ("The Greek-Albanian Frontier"). Συνοπτικά το έγγραφο αναφέρει:

Της ελληνικής αντιπροσωπίας το 1946 στη Διάσκεψη Ειρήνης, στο Παρίσι, ηγείτο ο Κωνσταντίνος Τσαλδάρης (Πρωθυπουργός) και περιελάμβανε και τους ηγέτες της αντιπολίτευσης. Συμφώνησαν όλοι σε μια εθνική εξωτερική πολιτική και στην άμεση ανάγκη να πείσουν την Αλβανία να δώσει μέρος της Βορείου Ηπείρου στην Ελλάδα (Η αναφερόμενη περιοχή βρίσκεται στον συνημμένο χάρτη). Αποφάσισαν να θέσουν το ελληνικό αίτημα όταν θα συζητείτο η ιταλική συνθήκη για ειρήνη (η ιταλική αναγνώριση της Αλβανίας).

Στις 3 Αυγούστου, λοιπόν, ο κ. Τσαλδάρης έκανε μια αιγιματική ομιλία, ζητώντας η Βόρεια Ήπειρος να ενωθεί με την Ελλάδα. Το θέμα δεν συζητήθηκε.

Στις 14 Αυγούστου ο κ. Τσαλδάρης συναντήθηκε με τον Υπουργό Εξωτερικών (Ηνωμένου Βασιλείου) και εξέφρασε την ειλικρινή επιθυμία της κυβέρνησής του για ειρήνη με την Αλβανία. Ρώτησε κατά πόσον το Συμβούλιο Υπουργών των

Ο Tony Blair.

Εξωτερικών μπορούσε να κάνει προτάσεις για συνθήκη ειρήνης μεταξύ των δύο χωρών. Του ζητήθηκε να ετοιμάσει εισηγήσεις για μια τέτοια συνθήκη.

Στις 22 Αυγούστου, σε συνεδρία της ολομέλειας, ο κ. Τσαλδάρης έθεσε ξανά το θέμα της Βορείου Ηπείρου και είπε ότι ήταν ανάγκη να λυθεί αυτή η διαμάχη μεταξύ Ελλάδας - Αλβανίας, προτού η Ελλάδα υπογράψει το Μέρος V (άρθρα 21-26) της Συνθήκης της Ιταλίας, που παραχωρούσε κάποια δικαιώματα σε μια χώρα με την οποία η Ελλάδα βρισκόταν σε πόλεμο.

Στις 30 Αυγούστου, στη συνεδρία της ολομέλειας, συζητήθηκε κατά πόσον η ελληνική αντιπροσωπία μπορούσε να ζητήσει από την ολομέλεια να διευθετήσει τα εκκρεμεία μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας.

Τον Νοέμβριο (1946) οι Έλληνες, κατόπιν συμβουλής του Βρετανού Υπ. Εξωτερικών, έθεσαν το αίτημά τους στη συνάντηση του Συμβουλίου Υπ. Εξωτερικών στη Νέα Υόρκη. Αυτό το έκαναν και λόγω της δήλωσης του Σοβιετικού ΥΠΕΞ, V. M. Molotov, στη συνεδρία της ολομέλειας στις 30 Αυγούστου, ότι όλα τα εδαφικά θέματα που εκκρεμούσαν από τη λήξη του πολέμου στην Ευρώπη μπορούσαν να συζητηθούν (στη Ν.Υ.) Συμφωνία του Potsdam.

Μέχρι το τέλος του 1946, όμως, το ελληνικό αίτημα δεν είχε ακόμα συζητηθεί. Κατά τη διάρκεια του 1947 είχε επίσημα επανα-τονιστεί στη διακήρυξη πολιτικής της κυβέρνησης Μαξίμου στις 27 Ιανουαρίου, και σε κοινοβουλευτικό ψήφισμα, 15 Οκτωβρίου, που εξουσιοδοτούσε την επικύρωση

της ιταλικής συνθήκης ειρήνης. Το αίτημα παρέμεινε ονομαστικά σε εκκρεμότητα ενώπιον της Επιτροπής Υπ. Εξωτερικών...

Εκτοτε το θέμα δεν συζητήθηκε, εκτός στις συμφιλιοτικές συζητήσεις του Δρος Evatt αργά το 1948, αναφέρει το Memorandum, όταν οι βόρειοι γείτονες της Ελλάδας απαίτησαν όπως η χώρα θεωρήσει ως οριστική την τωρινή συνοριακή γραμμή μεταξύ Αλβανίας και Ελλάδας. Οι Έλληνες αρνήθηκαν...

Το δεύτερο έγγραφο, που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Έρευνας του Φόρεϊν Όφισ, 19.1.1952, αναφέρει και αυτό συνοπτικά:

Οι Έλληνες γι' ακόμα μια φορά κατέκτησαν μέρος της Βορείου Ηπείρου το 1940-41 και εκδιώχθηκαν από τη γερμανική εισβολή.

Ενωρίς τον Σεπτέμβριο του 1941, η εξόριστη ελληνική Κυ-

βέρνηση έθεσε στο Φόρεϊν Όφισ το θέμα της Βορείου Ηπείρου. Το Φόρεϊν Όφισ πίστευε τότε ότι η θέση της Ελλάδας ήταν δυνατή, όμως έπρεπε να μειρωστεί με την τύχη της Αλβανίας, η οποία δεν θα ήταν βιώσιμη δίχως την αμφοβιοτούμενη περιοχή... Η βρετανική απόφαση ήταν να μη δεσμευόταν η βρετανική κυβέρνηση στο ελληνικό αίτημα. Στις 17 Δεκεμβρίου 1942, ο Βρετανός Υπ. Εξωτερικών από το βήμα της Βουλής των Κοινοτήτων υποσχέθηκε να υποστηρίξει την ανεξαρτησία της Αλβανίας και ολοκλήρωση: «Η Κυβέρνηση της Αυτού Μεγαλειότητος θεωρεί το θέμα των συνόρων του αλβανικού κράτους μετά τον πόλεμο ως θέμα που θα λυθεί με τη διευθέτηση ειρήνης».

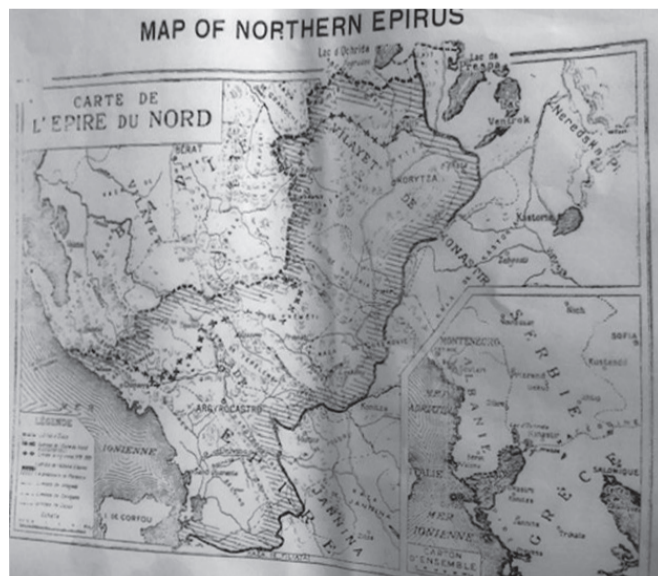
Ο Α. Eden (ΥΠΕΞ) εξήγησε με επιστολή στον Έλληνα Πρέσβη, 30.12.1942, ότι η πολιτική της κυβέρνησής του ήταν να μη συζητηθούν θέματα εδαφικών αιτημάτων κατά τη διάρκεια του πολέμου και το επανέλαβε με επιστολή, 27.4.1942, προς τον Έλληνα Πρωθυπουργό.

Τον Νοέμβριο του 1944, η κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου ζήτησε από τη βρετανική κυβέρνηση να δηλώσει ότι δεν θα παραβλέψει το ελληνικό αίτημα όταν έλθει η ώρα της τελικής διευθέτησης, όμως τέτοια δήλωση δεν έγινε.

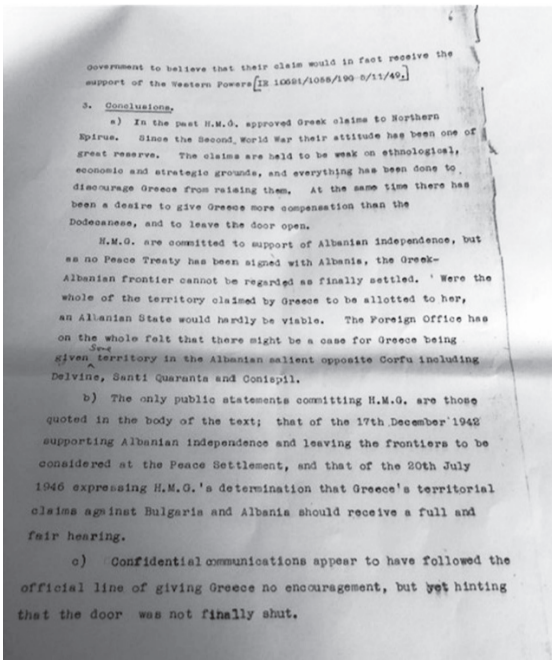
Στις 27 Φεβρουαρίου 1945, ο Έλληνας Πρέσβης (στο Λονδίνο) έθεσε ξανά το ελληνικό αίτημα.

Στις 23 Μαρτίου 1945, ο Α. Eden ενημέρωσε την Αθήνα ότι αμφεβαλλε αν οι ελληνικές διεκδικήσεις εναντίον Βουλγαρίας και Αλβανίας θα αναγνωρίζονταν. Οι ελληνικές διεκδικήσεις συζητήθηκαν στο Φόρεϊν Όφισ στις 28 Ιουνίου 1945 και αποφασίστηκε ότι μπορούσε να δοθεί κάποια ικανοποίηση στην Ελλάδα στην παράλια περιοχή έναντι της Κέρκυρας... και ότι η βρετανική κυβέρνηση θα προσπαθούσε να συντονίσει την πολιτική της με εκείνη των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Σε συζήτηση με τον Έλληνα Βασιλέα στις 11 Σεπτεμβρίου 1945, ο Sir Orme Sargent (υπεύθυνος στο Φόρεϊν Όφισ) εξήγησε την επίσημη θέση ότι τα μελλοντικά σύνορα της Αλβανίας (την ανεξαρτησία της οποίας είχαν υποσχεθεί), δεν ήταν θέμα που μπορούσε να διευθετηθεί μόνη της η κυβέρνησή του, όμως «θα είχαν κατά νουν τις ελληνικές διεκδικήσεις» όταν θα συζητούσαν

Δύο χάρτες στα βρετανικά αρχεία για τη Βόρεια Ήπειρο.

Η σελίδα των συμπερασμάτων.

Πώς έβλεπαν και χειρίστηκαν τις ελληνικές διεκδικήσεις για τη Βόρειο Ήπειρο στο βρετανικό Υπ. Εξωτερικών (Φόρεϊν Όφισ)

τα θέματα. Ο Βασιλέας επεσήμανε ότι ο κ. Winston Churchill (Βρετανός Πρωθυπουργός) τού είχε πει ότι θα διασφάλιζε για την Ελλάδα ό,τι ζητούσε στη Βόρεια Ήπειρο, με την Ελλάδα να προσφέρει αποζημίωση στους συμμάχους της Μεγάλης Βρετανίας αλλού.

(Σημ. Το έγγραφο αναφέρει ότι το Τμήμα Έρευνας του Φ.Ο. δεν μπόρεσε να βρει την αναφορά του Έλληνα Βασιλέα για τη δήλωση Churchill στα αρχεία των τμημάτων του Φ.Ο.).

Στις 4 Μαΐου 1946, η βρετανική κυβέρνηση είπε στην Ελλάδα ότι, όταν οι ελληνικές διεκδικήσεις επανέλθουν για συζήτηση, «οι αντιπρόσωποί της θα πουν ότι το Λονδίνο δεν έχει αποφασίσει αλλά ότι «πρέπει να διερευνηθούν»».

Τον Αύγουστο του 1946, η Επιτροπή των Αρχηγών των Βρετανικών Επιτελείων βρήκε ότι μπορεί να υπήρχε κάτι στις ελληνικές διεκδικήσεις στην Αλβανία σε περίπτωση που η τελευταία επιτύχει της Ελλάδας, όμως αν αναμειγνυόταν και η Γιουγκοσλαβία θα αποδυνάμωνε την ελληνική θέση. Στις 2 Σεπτεμβρίου 1946 είπαν στην Ελλάδα ότι ποτέ δεν της έκρυψαν πως θεωρούσαν αδύναμη τη θέση της και τις διεκδικήσεις έναντι Βουλγαρίας και Αλβανίας μάλλον «ενοχλητικές».

Τον Δεκέμβριο 1946, όταν οι Έλληνες κατέθεσαν έγγραφο με διεκδικήσεις ενώπιον της βρετανικής αντιπροσωπίας στη Νέα Υόρκη, και πάλι τους είπαν ότι δεν είχαν ελπίδες αποδοχής.

Στις 20 Οκτωβρίου 1947, η Ελλάδα επικύρωσε τη συνθήκη με την Ιταλία, αφήνοντας στο περιθώριο το θέμα με την Αλβανία. Τον Νοέμβριο του 1947 υπήρχε μια περίπτωση οι ΗΠΑ να υποστήριζαν επιστροφή της Β. Ηπείρου στην Ελλάδα, τελικά όμως το άφησαν να εκκρεμεί...

Στις 5 Νοεμβρίου 1949, ο

Ernest Bevan (Βρει. ΥΠΕΞ), είπε στην Ελλάδα ότι, κατά τη γνώμη του, η Ελλάδα δεν θα ήταν ποτέ ασφαλής από σοβιετική επέμβαση μέχρι να εγκαταλείψει τις διεκδικήσεις της για τη Β. Ήπειρο, δεν έδωσε διαβεβαίωση για βρετανική συμπαράσταση και ότι και οι Αμερικανοί συμφωνούσαν... Ο Τσαλδάρης παραδέχθηκε ότι το Λονδίνο δεν είχε επίσημα εγγυηθεί να υποστηρίξει την Ελλάδα για τις διεκδικήσεις της στη Β. Ήπειρο...

Ολοκληρώνοντας, το έγγραφο αναφέρει στα συμπεράσματά του:

Στο παρελθόν η Κυβέρνηση της Α.Μ. υποστήριζε τις ελληνικές διεκδικήσεις στη Β. Ήπειρο. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο η θέση της ήταν επιφυλακτική... υποστήριζε αποζημίωση στην Ελλάδα, στα Δωδεκάνησα, αφήνοντας την πόρτα ανοικτή. Εφόσον (έγραψαν) δεν υπεγράφη Συνθήκη Ειρήνης με την Αλβανία, το ελληνο-αλβανικό σύνορο δεν μπορεί να θεωρείται ως τελικά διευθετημένο. Μπορεί, (είπαν) τελικά, να υπάρχει θέμα να δοθεί στην Ελλάδα μια αλβανική περιοχή έναντι της Κέρκυρας, περιλαμβανομένων των περιοχών Δέλβινο, Άγιοι Σαράντα και Κονίσιπολη.

«Φαίνεται», γράφουν, «ότι υπήρξαν εμπιστευτικές επικοινωνίες με την Ελλάδα για την επίσημη βρετανική θέση, όμως ταυτόχρονα άφησαν να νοηθεί ότι η πόρτα δεν έχει κλείσει οριστικά».

Σήμερα, μισό αιώνα μετά, μπορεί να θεωρηθεί σίγουρο πως αμφότερες οι πόρτες Λονδίνου και Αθίνας έκλεισαν στο θέμα Βορείου Ηπείρου...

Από το 2013 ο Βρετανός, πρώην Πρωθυπουργός (επί «Σχεδίου Ανάν/Χάνει» για την Κύπρο) Tony Blair, ανέλαβε σύμβουλος του Αλβανού Πρωθυπουργού Edi Rama για να βοηθήσει την ένταξη της Αλβανίας στην ΕΕ... (<https://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-24387295>).

ΑΠΟΨΗ «ΦΟΙΒΟΣ ΚΛΟΚΚΑΡΗΣ»

Αναβίωση του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου

Η ημικατεχόμενη Κύπρος για να έχει αξιόπιστη λαοκρατική ικανότητα έναντι της τουρκικής επιθετικότητας, που συνεχίζεται, είναι απαραίτητο να συνάψει αμυντική συμμαχία με την Ελλάδα, με την οποία έχει κοινά συμφέροντα στην Ανατολική Μεσόγειο (ΑΜ) και αντιμετώπιζον κοινό εχθρό, την Τουρκία.

Το Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου (ΔΕΑΧ) Κύπρου-Ελλάδας υιοθετήθηκε το 1993 και λειτούργησε μέχρι το 2000. Ήταν μία στοιχειώδης μορφή αμυντικής συνεργασίας / συμμαχίας, η οποία, παρά τα κενά και τις ελλείψεις της, συνέβαλε σε έναν βαθμό στην ανάσχεση των επιδιώξεων της Τουρκίας να αποκτήσει κυρίαρχο ρόλο στην ΑΜ. Η εφαρμογή του ΔΕΑΧ είχε πολλαπλά οφέλη για το ηθικό του Ελληνισμού της Κύπρου και για την ενίσχυση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των ενόπλων δυνάμεων (ΕΔ) της Ελλάδας (ΣΞ, ΠΝ, ΠΑ) και της Εθνικής Φρουράς (ΕΦ) της Κύπρου, η οποία διαθέτει στοιχειώδεις αεροναυτικές δυνάμεις και έχει εκτεταμένο θαλάσσιο και εναέριο χώρο. Στο πλαίσιο του ΔΕΑΧ κατασκευάστηκαν στην Κύπρο υποδομές, για την υποστήριξη αεροναυτικών δυνάμεων της Ελλάδας (αεροπορική Βάση «Ανδρέας Παπανδρέου» στην Πάφο, ναυτική Βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Ζύγι).

Από την εφαρμογή του ΔΕΑΧ αποκτήθηκαν χρήσιμες εμπειρίες από το στρατιωτικό προσωπικό. Έγινε δοκιμή των επιχειρησιακών σχεδίων, της διαλειτουργικότητας των μέσων και των δυνατοτήτων των οπλικών συστημάτων. Αποκτήθηκε πολύτιμη εμπειρία από την τακτική κίνηση πολεμικών σκαφών και εξοπλισμένων αεροσκαφών από την Ελλάδα στην Κύπρο μακράν των αεροναυτικών Βάσεων τους, καθώς και από τη συνεκπαίδευση με τις δυνάμεις της ΕΦ, στο επιχειρησιακό περιβάλλον της Κύπρου. Λεπτομερής καταγραφή των δράσεων του ΔΕΑΧ περιλαμβάνεται σε άρθρο του δημοσιογράφου Λάζαρου Μαύρου, στην εφημερίδα «η Σημερινή» της 2.10.2008.

Η αδρανοποίηση του ΔΕΑΧ μετά το 2000 ήταν ένα αδικαιολόγητο στρατηγικό λάθος του Ελληνισμού, που οδήγησε στην αύξηση της επιθετικότητας της Τουρκίας στη ΑΜ και των διεκδικήσεων της σε βάρος της ΑΟΖ Κύπρου-Ελλάδας. Η αδρανοποίηση οφείλεται

στην έλλειψη πολιτικής βούλησης των κυβερνήσεων Ελλάδας-Κύπρου, που υποτίμησαν την αξία της ΑΜ για τα ζωικά συμφέροντά τους και την επικινδυνότητα της τουρκικής επιθετικής πολιτικής. Ιδιαίτερα οι κυβερνήσεις της ΚΔ δεν έδωσαν βαρύτητα στην ενίσχυση της στρατιωτικής ισχύος, συμφώνησαν να μην έχει ΕΔ το κυπριακό κράτος μετά τη λύση, συμπύκνωσαν τους προϋπολογισμούς άμυνας και μείωσαν απότομα τη στρατιωτική θητεία με σοβαρές επιπτώσεις στο αξιόμαχο της ΕΦ. Η παρούσα κυβέρνηση δεν πήρε την προεκλογική δέσμευσή της για αύξηση του προϋπολογισμού της άμυνας σε ποσοστό 2% επί του ΑΕΠ και μείωσε τις εισφορές για την άμυνα από το 30% στο 17% (είναι θλιβερό ότι μόνο δύο βουλευτές ενός κόμματος καταψήφισαν το σχετικό νομοσχέδιο).

Η αναβίωση του ΔΕΑΧ είναι αδήριτη ανάγκη και προϋποθέτει πολιτική βούληση των κυβερνήσεων Κύπρου-Ελλάδας. Όχι μόνο απαιτείται αναβίωση του ΔΕΑΧ σε επιχειρησιακό επίπεδο, αλλά και βελτίωση/αναβάθμισή του, ώστε να καταστεί μία άρτια αμυντική συμμαχία, με αποστολή την αποτροπή, την άμυνα, τη διαχείριση κρίσεων και την ενίσχυση της εθνικής ασφάλειας. Είναι απαραίτητο η ΚΔ να εκουχρονήσει τα οπτικά συστήματά της, να αποκτήσει τις απαραίτητες αεροναυτικές δυνάμεις και να βελτιώσει τις υποδομές υποστήρισής τους. Η πραγματοποίηση στο επιχειρησιακό περιβάλλον Κύπρου, Τακτικών Ασκήσεων μετά Στρατευμάτων (ΤΑΜΣ) των ΕΔ της Ελλάδας (ΣΞ, ΠΝ, ΠΑ) με την ΕΦ, συμβάλλει καθοριστικά στην ενίσχυση της ετοιμότητας των δυνάμεων.

Η αναβίωση του ΔΕΑΧ επιβάλλεται και για έναν άλλο λόγο. Συνιστά την απαραίτητη πολεμική προπαρασκευή από την ειρήνη για να είναι πρακτικά δυνατή και αποτελεσματική η εκτέλεση της συμβατικής υποχρέωσης της Ελλάδας ως εγγυήτριας δύναμης, να προστατεύσει την Κυπριακή Δημοκρατία (ΚΔ), αν δεχθεί νέα τουρκική επίθεση (Συνθήκη Εγγυήσεως 1960, άρθρο II). Τα πολεμικά σχέδια για να έχουν επιτυχία πρέπει να δοκιμάζονται με ΤΑΜΣ από την περίοδο της ειρήνης. Στην Κύπρο η απειλή των τουρκικών δυνάμεων κατοχής (εχθρός εντός των πυλών) επικρέμαται ως δαμόκλειος σπάθη επί της ΚΔ. Αν χαθεί η Κύπρος, θα υποστούν πλήγμα και τα συμφέροντα της Ελλάδας στην ΑΜ. Η

Κύπρος και τα νησιά του Ανατ. Αιγαίου περιλαμβάνονται στους επεκτατικούς στόχους του «εθνικού όρκου», που ψήφισε η τουρκική εθνοσυνέλευση το 1920 και η πρόσφατη δήλωση του Ερντογάν, ότι το 1974 έπρεπε να καταληφθεί όλη η Κύπρος, εντάσσεται σε αυτό το πλαίσιο, όπως και η απαίτηση αποστρατιωτικοποίησης των νησιών και της Κύπρου, για να είναι εύκολη λεία υλοποίησης των στόχων της Τουρκίας.

Στην επέτειο της 25ης Μαρτίου, στον πανηγυρικό λόγο του, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου τόνισε την αναγκαιότητα αναβίωσης του ΔΕΑΧ, ως ύψιστης σημασίας για την επιβίωσή μας. Αναγκαιότητα που περιλαμβάνεται και στο προεκλογικό πρόγραμμα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΠτΔ). Ο ΠτΔ, ερωτηθείς για τις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου, απέφυγε να απαντήσει αν υπάρχει εξέλιξη στο θέμα αναβίωσης του ΔΕΑΧ και ποια είναι η θέση της ελληνικής Κυβέρνησης, ιδιαίτερα μετά το πρόσφατο σύμφωνο συνεργασίας με την Τουρκία (7.12.2023). Ο ΠτΔ δήλωσε ότι σημασία έχει το τί γίνεται στην πράξη και ότι σαφώς γίνονται πολύ περισσότερα απ' όσα γίνονταν, όταν υπήρχε το ΔΕΑΧ, με βάση την ενημέρωση της οποίας έτυχε από τους αρμοδίους, όταν ανέλαβε τα καθήκοντά του, χωρίς να αναφέρει ποια είναι αυτά που γίνονται στην πράξη. Η αδρανοποίηση του ΔΕΑΧ από το 2000 (τότε έγινε για τελευταία φορά η ΤΑΜΣ Τοξότης-Νικηφόρος του ΠΝ και της ΠΑ της Ελλάδας με την ΕΦ, στο επιχειρησιακό περιβάλλον της Κύπρου), προκάλεσε ένα εξαιρετικά επικίνδυνο κενό στις αμυντικές δυνατότητες της ΕΦ. Κενό που είναι αδύνατο να καλυφθεί χωρίς τη βοήθεια των αεροναυτικών ενισχύσεων της Ελλάδας, γι' αυτό η αναβίωση του ΔΕΑΧ, σε συνδυασμό με την επείγουσα ενίσχυση της ΕΦ, είναι ύψιστης σημασίας για την επιβίωσή μας. Ο ΠτΔ οφείλει να ενημερώσει τον λαό, που διακατέχεται από μεγάλη αγωνία, αν υπάρχει πολιτική βούληση των κυβερνήσεων Κύπρου-Ελλάδας, να αναβιώσει το ΔΕΑΧ και να μετατραπεί σε άρτια αμυντική συμμαχία, προς ανακοπή της επιθετικότητας της Τουρκίας, η οποία έχει στρατηγικό στόχο να θέσει υπό τον έλεγχό της όλη την Κύπρο. Η περιοδική παρουσία της ελληνικής πολεμικής αεροπορίας και του ναυτικού στην Κύπρο συμβάλλει και στην τόνωση του ηθικού του κυπριακού Ελληνισμού.

*Αντισπράττυος ε.α.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Σε δηλώσεις του, μετά την πρόσφατη συνάντησή του με τον ΓΓ του ΟΗΕ, κ. Γκουτέρες, ο εγκάθετος της Άγκυρας στα κατεχόμενα εδάφη μας, Ερσίν Τατάρ, επανέλαβε την πάγια τουρκική θέση στο Κυπριακό, για να την χωνέψουν οι πολιτικές ηγεσίες στην Κύπρο και την Ελλάδα, που ελπίζουν για πρόοδο. Είπε, συγκεκριμένα, ο Ερσίν Τατάρ: «Μια νέα διαδικασία μπορεί να ξεκινήσει μόνο με την επιβεβαίωση της νέας μας πολιτικής, που βασιζείται στην κυριαρχική ιδιότητα και στο ισότιμο διεθνές καθεστώς. Και εάν υπάρξει μια συμφωνία στην Κύπρο, πρόσθεσε, μπορεί να γίνει με τη συνεργασία των δύο κρατών... Επιμένουμε σε αυτήν με την αντίληψη και δεν πρόκειται να κάνουμε βήμα πίσω...».

Οι θέσεις Τατάρ δεν είναι πρόσφατες. Χρονολογούνται από πολύ παλιά, αποτελούν επανάληψη των πάγιων τουρκικών θέσεων προτού ακόμα ανακηρυχθεί η Κύπρος ανεξάρτητο κράτος. Και τις θέσεις αυτές τις γνώριζαν τόσο η Λευκωσία, όσο και η Αθήνα. Τις είχε διατυπώσει από το 1956 ο Νιχάτ Ερίμ προς τον τότε Πρωθυπουργό της Τουρκίας, Ισμέτ Ινονού. Δυστυχώς, Κύπρος και Ελλάδα προχώρησαν το 1959 στις συμφωνίες Ζυρίχης Λονδίνου, ενώ γνωστά επίσημα τουρκικά έγγραφα και συγκεκριμένα γεγονότα αποκάλυπταν και επιβεβαίωναν τις τουρκικές προθέσεις σε βάρος της Κύπρου, πριν από την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δυστυχώς, όμως, δεν λήφθηκαν σοβαρά υπόψη και δεν συνεργάστηκαν για τη ματαίωσή τους, όσο ήταν καιρός.

Όταν ο Μακάριος επέδιδε στον Αντιπρόεδρο, Δρα Κουτσιούκ, τις προτάσεις του για τα 13 σημεία τροποποίησης του Συντάγματος, στις 30 Νοεμβρίου, εκείνος του υποσχέθηκε να τις μελετήσει και να δώσει την απάντησή του. Η Άγκυρα, όμως, που ενεργούσε με τη συγκατάθεση της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, πρόλαβε τον Κουτσιούκ. Στις 3 Δεκεμβρίου, με δημόσιες δηλώσεις του ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών, Ερκάν, απέρριψε τις ελληνοκυπριακές προτάσεις και ο Διευθυντής Πολιτικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών κάλεσε τον Έλληνα Επιτετραμμένο στην Άγκυρα για να του δηλώσει: «Ο Αντιπρόεδρος Δρ Κουτσιούκ δεν έχει, ούτε πρόκειται να εκφράσει τις δικές του απόψεις, προτού πάρει οδηγίες από εμάς. Ελπίζω να μη φαντάζονται οι Έλληνες ότι θα αφήναμε τον χειρισμό τόσο σοβαρού θέματος

Ο Μακάριος ανταλλάσσει χειραψία με τον Ντενκτάς στην παρουσία του Πέρεζ ντε Κουεγιάρ, ειδικού αντιπροσώπου τότε του Γ.Γ. του ΟΗΕ, Κουρτ Βάλντχάιμ, κατά την πρώτη συνάντησή τους στο πλαίσιο των συνομιλιών κορυφής, μετά την εισβολή, όταν ο Μακάριος δέχθηκε ως βάση της λύσης του Κυπριακού την Ομοσπονδία.

Σχέδιο διχοτόμησης της Κύπρου

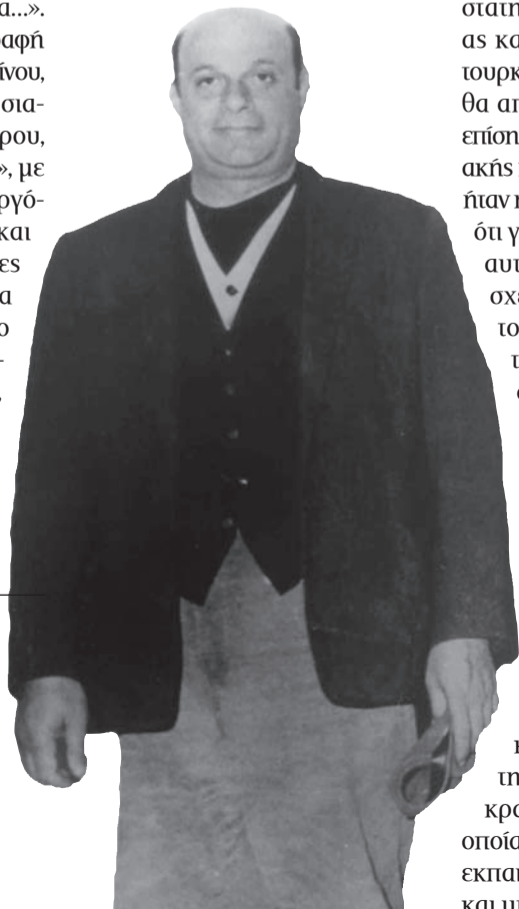
Υπόμνημα Κουτσιούκ - Ντενκτάς στην Άγκυρα και υπόθεση «Ντενίς»

Οι θέσεις Τατάρ δεν είναι πρόσφατες. Χρονολογούνται από πολύ παλιά, αποτελούν επανάληψη των πάγιων τουρκικών θέσεων προτού ακόμα ανακηρυχθεί η Κύπρος ανεξάρτητο κράτος. Και τις θέσεις αυτές τις γνώριζαν τόσο η Λευκωσία, όσο και η Αθήνα. Τις είχε διατυπώσει από το 1956 ο Νιχάτ Ερίμ προς τον τότε πρωθυπουργό της Τουρκίας, Ισμέτ Ινονού

στην τουρκοκυπριακή ηγεσία...».

Οκτώ μήνες μετά την υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου, με τους Βρετανούς ακόμα ουσιαστικούς κυρίαρχους της Κύπρου, ξέσπασε η υπόθεση «Ντενίς», με την οποία θ' ασχοληθούμε αργότερα, που προκάλεσε σάλο και αρκετοί πολιτικοί παράγοντες στην Αθήνα και τη Λευκωσία είχαν ζητήσει από τον Μακάριο να καταγγείλει τις συμφωνίες, προτού ακόμη δεσμευθεί, παίρνοντας αφορμή από την παράνομη εισαγωγή όπλων από τους Τουρκοκυπρίους. Με την υπόθεση «Ντενίς» και

Ο Ραούφ Ντενκτάς την ημέρα της σύλληψής του από τον αγροφύλακα του Αγίου Θεοδώρου Καρπασίας και μερικούς εθνοφρουρούς στις 31 Οκτωβρίου 1967, ενώ προσπαθούσε με δύο άλλους συντρόφους, τον Ερόλ Ιμπραχίμ και τον Νετζιάτ Οσμάν Κονούκ, να μπουκάρουν παράνομα στην Κύπρο.

“

τον ρόλο του Ντενκτάς θ' ασχοληθούμε αργότερα εκτενέστερα. Επί του παρόντος θα ασχοληθούμε με το υπόμνημα Κουτσιούκ - Ντενκτάς προς την τουρκική κυβέρνηση για τον τρόπο διχοτόμησης της Κύπρου και την ανακήρυξη χωριστής «τουρκικής δημοκρατίας».

Η συμπαιγνία Άγκυρας - τουρκοκυπριακής ηγεσίας με τον σκοπό αυτό αποκαλύπτεται από το υπόμνημα Κουτσιούκ - Ντενκτάς, ήταν για τη διάλυση της νεοσύστατης Κυπριακής Δημοκρατίας και τη δημιουργία χωριστού τουρκοκυπριακού κράτους. Όπως θα αποκαλυφθεί αργότερα, από επίσημα έγγραφα της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, στόχος της Άγκυρας ήταν η διχοτόμηση της Κύπρου και ότι για την επίτευξη του σκοπού αυτού κατήριξε συγκεκριμένα σχέδια σε συνεργασία με την τουρκοκυπριακή ηγεσία. Ένα τέτοιο έγγραφο βρέθηκε στο συρτάρι του Υπουργού Γεωργίας, Φαζίλ Πλουμέρ. Το είχε ξεχάσει στο γραφείο του προτού το εγκαταλείψει με το ξέσπασμα της τουρκοκυπριακής ανταρσίας και το βρήκε ο Τάσος Παπαδόπουλος, που τον είχε αντικαταστήσει. Εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι ο Πλουμέρ ήταν στενός συνεργάτης του Ραούφ Ντενκτάς και σημαίνουν στέλεχος της τουρκοκυπριακής τρομοκρατικής οργάνωσης Τ.Μ.Τ., η οποία ήταν άρτια εξοπλισμένη και εκπαιδευμένη από αξιωματικούς και υπαξιωματικούς του Τουρκι-

κού Στρατού. Τον παράνομο αυτό στρατό, ο τότε διευθυντής του κλιμακίου της ελληνικής ΚΥΠ στη Λευκωσία, τον ανέβαζε σε 5.000.

Το υπόμνημα

Το έγγραφο, ημερομηνίας 14.9.1963, υπογράφουν:

Δρ Φαζίλ Κουτσιούκ, Αντιπρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ραούφ Ντενκτάς, Πρόεδρος της Βουλής της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας.

Στην έκθεση - υπόμνημα Κουτσιούκ - Ντενκτάς, κατηγορείται η ελληνοκυπριακή πλειοψηφία ότι από τις πρώτες μέρες που υπογράφηκαν οι Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου έδειξε ότι δεν υπέγραψαν αυτές τις συμφωνίες καλόπιστα και τις επέκριναν μέσω του Τύπου και άλλων μέσων. «Ακόμη και αυτός ο Μακάριος, που προσωπικά υπέγραψε τις Συμφωνίες της Ζυρίχης, δεν συγκρατήθηκε, για να παραδεχθεί με την ευκαιρία των γενεθλίων της ΕΟΚΑ την 1ην Απριλίου 1960 (όταν το Σύνταγμα δεν ίσχυε ακόμη επίσημα), ότι η Συμφωνία της Ζυρίχης ήταν προανάκρουσμα μελλοντικών νικών...».

Στη συνέχεια, στο υπόμνημά τους Κουτσιούκ και Ντενκτάς εξαπολύουν προσωπική επίθεση κατά του Μακαρίου, κατηγορώντας τον ότι «ενεργεί κατά δόλιο τρόπο». Στο απόσπασμα αυτό του υπομνήματος αναφέρονται τα εξής: «Η πιο σοβαρή όψη του θέματος για την τουρκική κοινότητα είναι ότι οι Ελληνοκύπριοι άρχισαν να αμφισβητούν ακόμη και τη Συμφωνία Εγγυήσεως, που

αποτελεί το θεμέλιο της εφαρμογής του Συντάγματος, καθώς και το γεγονός ότι ο Μακάριος, χωρίς να νιώθει την ανάγκη να πάρει τις απόψεις της τουρκικής κοινότητας σε αυτό το θέμα, ανέλαβε ηγέτης του κράτους και είχε την αυθάδεια και το θράσος να διακηρύττει ότι δεν θα αναγνωρίσει τη Συνθήκη Εγγυήσεως. Γι' αυτόν τον λόγο, για μας είναι αδύνατο να περιγράψουμε σε αυτήν την έκθεση τις αδικίες, τις πιέσεις, τις απειλές και τον εκβιασμό που κάνουν οι Ελληνοκύπριοι με αυτόν τον δόλιο τρόπο εναντίον του Τούρκων, αφ' ότου το Σύνταγμα τέθηκε σε ισχύ (έχουμε ήδη ετοιμάσει αναφορές γι' αυτό το θέμα)».

Στη συνέχεια, το υπόμνημα Κουτσιούκ - Ντενκτάς στην Άγκυρα αναφέρει ότι «ο ουσιαστικός λόγος αυτής της έκθεσης είναι να προσδιοριστεί μια πολιτική γραμμή, που θα έπρεπε να ακολουθήσει η τουρκική κοινότητα, ενόψει της ΝΤΕ FACTO κατάστασης, που δημιουργήθηκε από τους Ελληνοκυπρίους, μέσω της συστηματικής πολιτικής τους. Χωρίς αμφιβολία είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν οι αληθινοί στόχοι μιας τέτοιας πολιτικής. Έως σήμερα η βάση της πολιτικής που ασκήθηκε από την τουρκική κοινότητα βασίστηκε στην ανάγκη της απόλυτης τήρησης του Συντάγματος της Δημοκρατίας...».

Στο υπόμνημά τους οι δυο Τουρκοκύπριοι ηγέτες, επικαλούμενοι δήλωσή του Μακαρίου ότι « το 1964 θα είναι έτος αποφασιστικό για την τροποποίηση του Συντάγματος», υποστηρίζουν ότι, κατά τη

Ο Φαζίλ Κουτσιούκ, Τουρκοκύπριος ηγέτης, κύριος ανταγωνιστής του Ντενκτάς.

γνώμη τους, η τουρκική κοινότητα αντιμετωπίζει την ανάγκη να ακολουθήσει μια περισσότερο δραστηρική πολιτική. Και η απάντηση ποιος πρέπει να είναι ο βασικός στόχος μιας τέτοιας πολιτικής, πρέπει να δοθεί ξεχωριστά σε σχέση με τις δυο εναλλακτικές πιθανότητες, που μπορεί να ακολουθήσουν οι Ελληνοκύπριοι:

Οι Έλληνες μπορεί τελικά να ακυρώσουν και να δοκιμάσουν να καταργήσουν τις συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου και το Σύνταγμα.

Μπορεί να συνεχίσουν την ακολουθούμενη επί τρία χρόνια ήδη πολιτική των ΝΤΕ FACTO «τροποποιήσεων, μη επιτρέποντας την πλήρη τήρηση του Συντάγματος, και να περιορίσουν ΝΤΕ FACTO την τουρκική κοινότητα σε μια μειονότητα, διευρύνοντας την έκταση του Συντάγματος.

Και, χωρίς περιστροφές, Κουτσιούκ

και Ντενκτάς υποδεικνύουν στην Άγκυρα "να επέμβει για την αποκατάσταση του Συντάγματος", να κάνει, δηλαδή, εκείνο που έκανε 11 χρόνια αργότερα, με τον Ατίλα το 1974.

Αυτούσιο το απόσπασμα

Ιδού αυτούσιο το απόσπασμα του υπομνήματος: «Για την περίπτωση που οι Έλληνες θα ακύρωναν το Σύνταγμα ή θα το τροποποιούσαν, υπάρχει, κατά την άποψή μας, ένα μόνο πράγμα που μπορεί να κάνει η τουρκική κοινότητα. Να πάρει τις τύχες της στα δικά της χέρια και να εγκαθιδρύσει μια κυπριακή δημοκρατία, έξω από τις συμφωνίες της Ζυρίχης, σύμφωνα με το αξίωμα "όταν το εμπόδιο παραμερίζεται, περνάει κανείς στο απαγορευμένο"». Και ζιτώντας εκ των προτέρων τη συμπάρταση της Τουρκίας σ' ένα τέτοιο πραξικοπηματικό απο-

οριστικό εγχείρημα, υποδεικνύει: «Η επιτυχία μιας τέτοιας κίνησης θα απαιτήσει έναν πολύ σκληρό αγώνα από την πλευρά της τουρκικής κοινότητας και εξαρτάται από πολλούς εσωτερικούς παράγοντες. Αναμφίβολα ο πλέον σημαντικός από τους εξωτερικούς παράγοντες θα είναι η υλική και ηθική βοήθεια της μητέρας πατρίδας.

»Πρακτικά δεν υπάρχει δυνατότητα για την τουρκική κοινότητα να αγωνιστεί κάτω από τις παρούσες συνθήκες, χωρίς να διαθέτει εκ των προτέρων τη συναίνεση και την ουσιαστική υποστήριξη της μητέρας πατρίδας. Γι' αυτό, είναι βασικό ότι θα πρέπει να συμφωνήσουμε εκ των προτέρων με τη μητέρα πατρίδα μας στη γραμμή μιας δράσης, που θα στηρίζεται απόλυτα σε ένα λεπτομερές σχέδιο. Ο Μακάριος δεν έχει ακόμα προχωρήσει σε σοβαρή προσπάθεια να ακυρώσει ή να τροποποιήσει τις Συμφωνίες... Υπάρχει άφθονος χρόνος για την προετοιμασία ενός σχεδίου και πρέπει να επωφεληθούμε από αυτό...».

Στην κατακλείδα του υπομνήματός τους προς την τουρκική κυβέρνηση, με το οποίο Κουτσιούκ και Ντενκτάς ζητούν την αποσχιστική ενέργεια και την ανακήρυξη δικού τους "ανεξάρτητου κράτους", αναφέρουν: «Στην περίπτωση που οι Έλληνες καταλύσουν επίσημα το Σύνταγμα, η τουρκική κοινότητα, παίρνοντας στα χέρια τους τις τύχες της "τουρκικής δημοκρατίας" και έτσι, ει μη τι άλλο, οι κίνδυνοι από μια επέμβαση θα αποφευχθούν στο ξεκίνημα...».

Η υπόθεση «Ντενίτζ»

Όταν Ντενκτάς και Κουτσιούκ υπέβαλλαν το υπόμνημά τους στην Άγκυρα για διχοτόμηση της Κύπρου, το τουρκικό γενικό επιτελείο μετέφερε συνεχώς παράνομο οπλισμό στην Κύπρο και εκπαίδευαν τους Τουρκοκύπριους στελέχη του τουρκικού στρατού. Οκτώ μόλις μήνες μετά την υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης - Λονδίνου, με τους Βρετανούς ακόμη ουσιαστικούς κυρίαρχους της Κύπρου, ξέσπασε η υπόθεση "Ντενίτζ". Βρετανικό ναρκαλιευτικό εντόπισε στις 18 Οκτωβρίου 1959 ανοιχτά της Αμμοχώστου ένα καϊκι. Όταν οι Άγγλοι το πλησίασαν, ο καπετάνιος του προσπάθησε να διαφύγει, αλλά οι Άγγλοι το κυνήγησαν. Όταν ο Τούρκος καπετάνιος πείστηκε ότι δεν μπορούσε με κανέναν τρόπο να διαφύγει, διέταξε τους άνδρες του να το βυθίσουν με ολόκληρο το φορτίο. Προτού βυθιστεί το πλοίο-ριο, οι Άγγλοι, που το πλησίασαν, διαπίστωσαν ότι ήταν το τουρκικό "Ντενίτζ" και κατόρθωσαν να κατάσχουν δύο κιβώτια του φορτίου. Όταν τα άνοιξαν, διαπίστωσαν ότι ήταν γεμάτα σφαίρες. Επίσης, οι Άγγλοι συνέλαβαν τον καπετάνιο και, μετά από δίωρη καταδίωξη, συνέλαβαν και τα δύο μέλη του πληρώματος, που επιχείρησαν να διαφύγουν με λασπεχένια βάρκα.

Στο επόμενο: Ο σάλος από τη σύλληψη του «Ντενίτζ» και το σχέδιο επέμβασης της Τουρκίας για διχοτόμηση της Κύπρου, όπως το υπέβαλλαν στην Άγκυρα Κουτσιούκ και Ντενκτάς.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2024

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	4,710,999	830,054	54.80%
OPAP S.A.	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	9,000	150,120	9.91%
ART AERI LTD	Μετοχές	Μη εισηγμένη	472	111,948	7.39%
ΧΡΕΩΣΤΕΣ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	82,560	5.45%
PUBLIC POWER CORPORATION S.A.	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	6,000	69,780	4.61%
LOGICOM PUBLIC LTD	Μετοχές	Τεχνολογίας	22,000	65,120	4.30%
ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	35,543	2.35%
VASILICO CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	Μετοχές	Βιομηχανιών	10,000	32,400	2.14%
PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	Μετοχές	Ενέργειας	30,000	30,300	2.00%
HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	696,585	28,648	1.89%
Ολικό				€ 1,436,472.00	94.83%

Σύνολο Ενεργητικού € 1,514,748.50
Καθαρή Εσωτερική Αξία 13.40 σεντ
Πλήρως κατανομημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
* Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2024

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	4,389,675	773,439	95.39%
HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	898,301	36,943	4.56%
ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	413	0.05%
BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	10	37	0.00%
SUPHIRE ASSET MANAGEMENT	Μετοχές	Μη εισηγμένη	10,000	1	0.00%
SUPHIRE (VENTURE CAPITAL) LTD	Μετοχές	Μη εισηγμένη	1,373,823	1	0.00%
ΟΛΙΚΟ				€ 810,833.93	100.00%

Σύνολο Ενεργητικού € 810,833.93
Καθαρή Εσωτερική Αξία 1.26 σεντ
Πλήρως κατανομημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
* Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2024

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
ΚΤΙΡΙΟ CENTRE POINT (3 ΟΡΟΦΟΙ)	δ/ε	δ/ε	δ/ε	857,000	91.20%
ISXIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	332,000	44,070	4.69%
AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	512,000	23,040	2.45%
ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	13,904	1.47%
ΧΡΕΩΣΤΕΣ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	1,536	0.16%
REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	361,846	181	0.02%
BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	25	90	0.01%
SUPHIRE (VENTURE CAPITAL)	Μετοχές	Μη εισηγμένη	200,000	1	0.00%
HARVEST ADVISORS LTD	Μετοχές	Μη εισηγμένη	240,000	1	0.00%
Ολικό				€ 939,723.27	100.00%

Σύνολο Ενεργητικού € 939,723.27
Καθαρή Εσωτερική Αξία 4.31 σεντ
Πλήρως κατανομημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
* Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2024

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	3,417,586	21.53%
ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	1,974,382	12.44%
ΆΛΛΑ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	1,815,117	11.43%
ΧΡΕΩΣΤΕΣ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	1,570,366	9.89%
AKINITA AJANTIDES LTD	Μετοχές	Κτηματική εταιρεία	24,500	1,095,088	6.90%
DIAS PUBLISHING LTD	Μετοχές	Δημόσια μη εισηγμένη	1,375,552	997,000	6.28%
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	Μετοχές	Δημόσια εισηγμένη στο ΧΑΑ	21,000	750,960	4.73%
OPAP S.A.	Μετοχές	Δημόσια εισηγμένη στο ΧΑΑ	30,000	500,400	3.15%
KORONI PARADISE A.E.	Μετοχές	Κτηματική εταιρεία	37,500	458,170	2.89%
HELLENIQ ENERGY HOLDINGS S.A.	Μετοχές	Δημόσια εισηγμένη στο ΧΑΑ	40,000	333,600	2.10%
Ολικό				€ 12,912,677.23	81.34%

Σύνολο Ενεργητικού € 15,875,741.62
Καθαρή Εσωτερική Αξία 18.55 σεντ
Πλήρως κατανομημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
* Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών

Επιδοματικός «παράδεισος» για τους αιτητές ασύλου η Κύπρος

Οι δαπάνες για τις Υλικές Συνθήκες για το 2024 υπολογίζεται ότι θα ανέλθουν στα 36.000.000 ευρώ

ΠΕΤΡΟΣ ΑΥΣΕΝΙΟΥ

Ο επιδοματικός «παράδεισος» παρουσίας την Κύπρο τα κυκλώματα διακίνησης παράτυπων μεταναστών. Οι διακινητές διαφημίζουν τη χώρα μας ως έναν ασφαλή προορισμό, όπου θα λαμβάνουν από το κράτος εγγυημένα εισοδήματα για στέγαση, ένδυση, αλλά και κονδύλι για τα προσωπικά τους έξοδα. Με αυτόν τον τρόπο τα κυκλώματα θησαυρίζουν, φορτώνοντας εκατοντάδες παράτυπους μετανάστες σε σαπιοκάραβα για να τους αποβιβάσουν στις ακτές της Κύπρου. Το δρομολόγιο από τον Λίβανο μέχρι τις ακτές της Κύπρου εγκυμονεί τον κίνδυνο βύθισης της βάρκας, αφού πολλές φορές οι διακινητές απειλούν ότι θα βυθίσουν τα πλοία ή ότι θα ρίξουν παιδιά στην θάλασσα, αν τους απαγορευτεί από τη Λιμενική Αστυνομία να συνεχίσουν το ταξίδι τους.

«Τα επιδόματα καθιστούν την Κύπρο έναν ελκυστικό προορισμό»

Ο βουλευτής του ΕΛΑΜ και Πρόεδρος της ad hoc Επιτροπής για το Δημογραφικό Πρόβλημα στην Κύπρο, Λίνος Παπαγιάννης, μίλησε στη «Σ» για την επιδοματική πολιτική που διαφημίζουν οι διακινητές μεταναστών στον Λίβανο.

Αρχικά ανέφερε ότι «οι πληροφορίες μας, οι οποίες είναι διασταυρωμένες, μιλούν ξεκάθαρα για κίσκια, τα οποία διαφημίζουν ως ασφαλή προορισμό την Κύπρο, με άνετα

οικονομικά επιδόματα, που στην ουσία καθιστούν τον τόπο μας έναν ελκυστικό προορισμό». Συμπλήρωσε ότι είναι φαινόμενο, το οποίο το γνωρίζουν οι Αρχές. «Συμβαίνει όταν υπάρχει καλοκαιρία», είπε.

Επεσήμανε ότι τα ποσά που πληρώνονται οι διακινητές κυμαίνονται περίπου στις πέντε χιλιάδες ευρώ για το κάθε άτομο. «Απ' όσα έχουν ακουστεί στο δικαστήριο για τις υποθέσεις των διακινητών, οι ίδιοι δηλώνουν ότι καταλήγουν κοντά τους 2.500-3.000 ευρώ, ενώ τα υπόλοιπα καταλήγουν αλλού, χωρίς να τους κατονομάζουν».

Υπογράμμισε ότι, στις περιπτώσεις του Λιβάνου, οι διακινητές δεν παρουσιάζουν την Κύπρο ως μια χερσαία χώρα της Ευρώπης. «Τους λένε ότι είναι ένα νησί και ότι θα έχουν ασφαλή διαβίωση, ενώ στις περιπτώσεις των αφρικανικών χωρών τους έλεγαν ότι θα πάνε στην Κεντρική Ευρώπη».

«Τα επιδόματα να δίνονται σε μορφή υλικών αγαθών»

Μιλώντας για την επιδοματική πολιτική που ακολουθεί η Κύπρος, τόνισε ότι το ΕΛΑΜ προτείνει το πιο απλό πράγμα: «Αν υπάρχει οπουδήποτε αλλού παρόμοιο παράδειγμα, να μας το πουν. Η θέση μας είναι ότι δεν υπάρχει. Εμείς προτείνουμε, αντί αυτά τα επιδόματα να τα δίνουν σε μορφή χρημάτων ως φιλοδώρημα, να προνοούσε το κράτος και να τα έδινε σε υλικά αγαθά».

Όσον αφορά την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, πρόσθεσε ότι την παρέχει το κράτος εδώ και χρόνια. «Το δικαίωμα της στέγης δεν θα έπρεπε να καταβάλλεται με μορφή ενοικίου και να αυξάνεται το ποσό ανάλογα με τα εξαρτώμενα τέκνα. Το κράτος θα έπρεπε να βρίσκει κατάλληλους χώρους, χωρίς να επιβαρύνεται με οποιοδήποτε κόστος ο φορολογούμενος», ανέφερε.

Μιλώντας για τη σίτιση, ανέφερε ότι θα έπρεπε να γίνονται συστάσεις και όχι καταβολή επιδομάτων. «Αν υπήρχε ένα κέντρο, στο οποίο θα φιλοξενούνταν αυτοί οι άνθρωποι, όλα όσα ανέφερα θα γίνονταν αυτόματα, χωρίς να πληρώνουμε επιδόματα».

Ο κ. Παπαγιάννης υπογράμμισε ότι το συνολικό ποσό που δαπανάται από την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω του κρατικού προϋπολογισμού για το 2024 είναι 202 εκατομμύρια ευρώ.

Τα ποσά που λαμβάνουν οι αιτητές ασύλου

Τα επιδόματα στους αιτητές ασύλου δίνονται με την ολοκλήρωση των ενδεδειγμένων διαδικασιών στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής Μεταναστών «Πουρνάρα» και αφορούν σε οικονομικό βοήθημα για κάλυψη βασικών αναγκών (τροφή, ρουχισμός και υπόδηση). Βοήθημα για κάλυψη

και άνω στα 558 ευρώ.

Όσον αφορά τα έξοδα ηλεκτρισμού, ύδρευσης - μικροξέοδα όταν προσκομιστεί ενοικιαστήριο, το μηνιαίο επίδομα για ένα άτομο ανέρχεται σε 75 ευρώ, για δύο άτομα σε 100 ευρώ, για τρία άτομα σε 140 ευρώ, για τέσσερα άτομα σε 170 ευρώ και για πέντε άτομα και άνω σε 200 ευρώ.

Σημειώνεται ότι επίδομα ηλεκτρισμού, ύδρευσης και για μικροξέοδα δίνεται και σε αιτητές ασύλου, οι οποίοι δεν έχουν προσκομίσει ενοικιαστήριο έγγραφο. Τα ποσά είναι σαφώς μικρότερα. Συγκεκριμένα, ένα άτομο λαμβάνει μηνιαία 28 ευρώ, δύο άτομα 37 ευρώ, τρία άτομα 52 ευρώ, τέσσερα άτομα 63 ευρώ, ενώ για πέντε άτομα και πάνω δίνεται το ποσό των 74 ευρώ.

Επίδομα ενοικίου

Μέχρι και 3.500 ευρώ ήταν η ταρίφα που πλήρωσαν, για το ταξίδι προς την Κύπρο, οι 141 μετανάστες που έφτασαν με δύο βάρκες ανοιχτά του Κάβο Γκρέκο, το βράδυ της Παρασκευής

προσωπικών μικροξόδων, συμπεριλαμβανομένων εξόδων ηλεκτρισμού και ύδρευσης, καθώς και βοήθημα για κάλυψη επιδόματος ενοικίου. Το ύψος των Υλικών Συνθηκών Υποδοχής καθορίζεται με βάση Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Αναφορικά με το βοήθημα για τροφή, ρουχισμό και υπόδηση, το ποσό καθορίζεται ανάλογα με τον αριθμό των μελών της οικογένειας.

Συγκεκριμένα, το εν λόγω επίδομα μηνιαίως για ένα άτομο ανέρχεται σε 186 ευρώ, για δύο άτομα στα 279 ευρώ, για τρία άτομα σε 372 ευρώ, για τέσσερα άτομα σε 465 ευρώ ενώ για πέντε άτομα

Σε ό,τι αφορά το επίδομα ενοικίου, καθορίζεται ανάλογα με τον αριθμό των μελών της οικογένειας και ανάλογα με την επαρχία όπου θα διαμείνει ο αιτητής.

Ωστόσο, για να δοθεί, χρειάζεται η προσκόμιση ενοικιαστήριου εγγράφου. Το επίδομα ενοικίου δίνεται απευθείας στον ιδιοκτήτη του υποστατικού και όχι στον αιτητή.

Το επίδομα για ένα άτομο είναι στα 100 ευρώ και στις πέντε επαρχίες. Το επίδομα για δύο άτομα που διαμένουν στη Λευκωσία είναι 200 ευρώ, στη Λεμεσό 218 ευρώ, στην ελεύθερη Αμμόχωστο 146 ευρώ, στη Λάρνακα 174 ευρώ,

ενώ το επίδομα στην Πάφο είναι 146 ευρώ.

Το επίδομα για οικογένεια τριών έως τεσσάρων ατόμων που διαμένουν στη Λευκωσία είναι 290 ευρώ, στη Λεμεσό 317 ευρώ, στην ελεύθερη Αμμόχωστο 211 ευρώ, στη Λάρνακα 252 ευρώ και στην Πάφο 211 ευρώ.

Όσον αφορά το επίδομα για οικογένεια πέντε μελών και άνω, το επίδομα για Λευκωσία είναι 364 ευρώ, για Λεμεσό 397 ευρώ, για Αμμόχωστο 265 ευρώ, για Λάρνακα 315 ευρώ και για Πάφο 265 ευρώ.

36 εκατ. ευρώ για υλικές συνθήκες υποδοχής για το 2024

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δαπάνες για τις Υλικές Συνθήκες Υποδοχής για το 2021 ανήλθαν σε 34.949.168 ευρώ. Το 2022 ήταν 33.018.160 ευρώ, μέχρι το Ιούνιο του 2023 ήταν 16.572.770 ευρώ, ενώ για το 2024 υπολογίζεται ότι οι δαπάνες θα ανέλθουν στα 36.000.000 ευρώ.

Συγκεκριμένα, το 2021 δόθηκαν 28.872.139 ευρώ για κάλυψη βασικών αναγκών (τροφή, ρουχισμός και υπόδηση), το 2022 ήταν 27.803.382 ευρώ, ενώ για το πρώτο εξάμηνο του 2023 ήταν 14.336.715 ευρώ.

Όσον αφορά το επίδομα ενοικίου, το 2021 δόθηκαν 4.175.429 ευρώ, το 2022 ήταν 3.214.778 ευρώ, ενώ για το πρώτο εξάμηνο του 2023 ήταν 892.045 ευρώ.

Για την προκαταβολή ενοικίου δόθηκαν 11.790 χιλιάδες ευρώ για το πρώτο εξάμηνο του 2023.

Επιπλέον, για τη διαμονή ξενοδοχείων και άλλα καταλύματα, δόθηκαν το 2021, 1.901.600 ευρώ. Το 2022 το ποσό ήταν 2.000.000 ευρώ, ενώ για το πρώτο εξάμηνο του 2023, το ποσό που δόθηκε ήταν 1.332.220 ευρώ.

Συνωστισμός και κακές συνθήκες στα κρατητήρια, που «βαφτίστηκαν» φυλακές

Το πρόβλημα υπερπληθυσμού και τα μέτρα του Υπουργείου Δικαιοσύνης

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
panagiotou@sigmalive.com

Τον υπερπληθυσμό και τις κακές συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων στα αστυνομικά κρατητήρια επιβεβαίωσε η απροειδοποίητη επίσκεψη των λειτουργών της Επιτρόπου Διοικήσεως, στην Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού.

Κελιά να βρίσκονται σε άθλια κατάσταση, καταδικασθέντες και υπόδικοι να συναναστρέφονται σε μία πτέρυγα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις διαμένουν δύο άτομα αντί ένα που προνοεί το μέγεθος του κάθε κελιού, κάτι που αποδεικνύει ότι δεν τηρούνται τα μέτρα υγιεινής.

Άξιον αναφοράς είναι ότι τα κακώς έχοντα στο χώρο των κρατητηρίων συμπεριλήφθηκαν και σε έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης το 2017, ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει τίποτα.

Τα προβλήματα στα βαφτισμένα ως «φυλακές» αστυνομικά κρατητήρια δεν επικεντρώνονται μόνο στη Λεμεσό, αλλά και στα υπόλοιπα, αφού, πέρα από τον υπερπληθυσμό που αντιμετωπίζουν, δεν υπάρχουν ούτε οι κατάλληλες κτηριακές εγκαταστάσεις για να τους φιλοξενήσουν. Για παράδειγμα, στη Λακατάμεια δεν υπάρχει χώρος για προαυλισμό, που ίσως αποτελεί και το κυριότερο ζήτημα των κρατητηρίων.

Όσον αφορά τα ποσοστά των κρατουμένων που βρίσκονται στα κρατητήρια, γύρω στο 30% είναι διοικητικοί (αλλοδαποί), σχεδόν 40% είναι των Κεντρικών Φυλακών και το 30% είναι ποινικοί.

Κατηγοριοποίηση των κρατητηρίων

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα κρατητήρια χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Σε αυτά που χωράνε πολλά άτομα, όπως αυτά της Λεμεσού, Λακατάμειας, Πόλης Χρυσόχους και Ευρύχου, και αυτά που υπάρχουν σε σταθμούς που έχουν μέχρι τρία κελιά, στα οποία προβλέπεται να παραμείνει ο κρατούμενος μέχρι 24 ώρες.

Σύμφωνα με καταγγελίες του κλάδου αστυνομικού σώματος «Ισότιπα», οι κρατούμενοι δεν παραμένουν στα κρατητήρια αυτά μόνο 24 ώρες, όπως προβλέπεται, αφού μετά από δικαστική απόφαση, και για διαφύλαξη του ανακριτικού έργου, κρατούνται για διάστημα μέχρι οκτώ ημερών. Τονίζουν, επίσης, ότι πολλές φορές ο ύποπτος μεταφέρεται από τον ένα σταθμό στον άλλο για να μη φαίνεται ότι μένει παραπάνω.

Υποστελέχωση και αποδράσεις

Ακόμη ένα βαρίδι, στα συσσωρευμένα προβλήματα που ταλανίζουν την Αστυνομία και απασχολούν τους πολίτες, είναι αυτό των αποδράσεων. Το πρόβλημα φαίνεται να έχει οξυνθεί, με τις Αρχές να μετρούν είκοσι αποδράσεις τα τελευταία τρία χρόνια.

Αδιαμφισβήτητη, αιτία για τα κακώς έχοντα στα αστυνομικά κρατητήρια και τις αποδράσεις κρατουμένων αποτελεί η υποστελέχωση στην Αστυνομία, η οποία καλείται, πολλές φορές, να διαχειρίζεται κρατουμένους που θα έπρεπε να βρίσκονται υπό την ευθύνη του σωφρονιστικού ιδρύματος.

Αυτήν τη στιγμή οι συμβασιούχοι αστυνομικοί μπορούν να ασχοληθούν με τον φάκελο μόνο

των διοικητικών κρατουμένων, δηλαδή αυτών που έχουν να κάνουν με την παράνομη μετανάστευση.

Μία πρόταση που τέθηκε στο τραπέζι από τις συντεχνίες είναι η παροχή ταχύρυθμων μαθημάτων στους συμβασιούχους αστυνομικούς που δουλεύουν στα κρατητήρια, ώστε να μπορούν να καλύψουν και τους φακέλους των ποινικών κρατουμένων. Ένα άλλο μέτρο που προτάθηκε, είναι να επιστρέψουν στις Κεντρικές Φυλακές οι υπόδικοι και κατάδικοι.

“

Ευρωπαϊκή Οδηγία για κρατουμένους εφαρμόζεται λανθασμένα

Τι προβλέπει ευρωπαϊκή Οδηγία

Μεγάλο ενδιαφέρον προσελκύει και ο τρόπος κράτησης των διοικητικών κρατουμένων. Σύμφωνα με τα όσα προβλέπει ευρωπαϊκή Οδηγία, οι διοικητικοί κρατούμενοι θα μπορούσαν να διαμένουν σε έναν χώρο κοινόχρηστο όλοι μαζί, να έχουν πρόσβαση σε φαγητό και σε ιατρική περίθαλψη και να

έχουν στην κατοχή τους κινητό τηλέφωνο.

Δεν προβλέπει δηλαδή να βρίσκονται σε κελί, αφού ο μόνος στόχος είναι να περιοριστεί η διακίνησή τους στη χώρα και δεν αντιμετωπίζονται ως κρατούμενοι που προσέβησαν σε κάποιου είδους έγκλημα.

Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Σ», στην Κύπρο η Οδηγία αυτή εφαρμόζεται εν μέρει και λανθασμένα, αφού οι διοικητικοί κρατούμενοι τοποθετούνται σε κελιά, έχουν στην κατοχή τους κινητά και πιθανόν να έρθουν σε επαφή με ποινικούς κρατουμένους. Η απόφαση αυτή εγκυμονεί διάφορους κινδύνους, αφού πιθανό να προκύψει πρόβλημα ασφαλείας.

Ενέργειες που λήφθηκαν μέχρι στιγμής

Τα προβλήματα και η ανάγκη για αποφόρτιση του σωφρονιστικού ιδρύματος έχουν ωθήσει το Υπουργείο Δικαιοσύνης να προχωρήσει στην υλοποίηση των πρώτων μέτρων που προανήγγειλε ο κ. Χαριτωίτης πριν από λίγους μήνες.

Συγκεκριμένα, ήδη άνοιξαν 87 νέες θέσεις και οι υποψήφιοι παρακάθισαν σε εξετάσεις, ενώ για την αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού προχώρησαν στην πρώτη φάση και παρέδωσαν το κτήριο ακριβώς

απέναντι, το οποίο μετατράπηκε σε ανοικτή φυλακή.

Οι εμπλεκόμενοι εκτιμούν ότι με την αξιοποίηση και αναδιαμόρφωση των υφιστάμενων χώρων στις Κεντρικές Φυλακές, θα μπορέσει σε σύντομο χρονικό διάστημα να αυξηθεί η χωρητικότητα κατά 240 θέσεις.

Παράλληλα, σε εξέλιξη βρίσκεται και η ετοιμασία μελέτης για την ανέγερση νέας, σύγχρονης πτέρυγας κλειστής φυλακής εντός του περιφραγμένου χώρου των Κεντρικών Φυλακών, πρόσθετης χωρητικότητας 360 θέσεων.

«Λύσεις και όχι ππατσαρίσματα»

Λύσεις και όχι «ππατσαρίσματα» ζητά η συντεχνία «Ισότιπα», η οποία θεωρεί ότι οι ενέργειες του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι μέτρα ανάγκης και δεν θα απαλλαγούν από τα προβλήματα.

Εξέφρασαν, επίσης, την ανησυχία τους για την απόφαση των εμπλεκόμενων να μετατρέψουν το κτήριο ανοικτής φυλακής σε κλειστή, καθώς η απόσταση από τον δημόσιο δρόμο είναι πολύ μικρή και θα περνούν εύκολα ναρκωτικά εντός της φυλακής. Τονίζουν μάλιστα ότι το υποστατικό δεν έχει πρόνοιες για κλειστή φυλακή και θα είναι πιο εύκολη η απόδραση κρατουμένων.

Πρότασή τους είναι να δημιουργηθεί από την αρχή ένα σύγχρονο σωφρονιστικό ίδρυμα, με νέες υποδομές, μακριά από κατοικημένη περιοχή και τη νεκρή ζώνη.

Σημειώνεται πως στο σωφρονιστικό ίδρυμα της Κύπρου συνυπάρχουν ελαφροποινίτες, βαρυποινίτες, υπόδικοι και γυναίκες. Μόνο οι νεαροί σε ηλικία κρατούνται στο ίδιο περιβάλλον, αλλά σε περιφραγμένο χώρο και προωθείται η μεταφορά τους σε άλλο χώρο.

Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, όλοι οι κρατούμενοι πρέπει να χωρίζονται ανά κατηγορίες.

Συνεπώς, κρίνεται αναγκαίο να επανεξεταστούν από τους αρμόδιους τα ζητήματα υπερπληθυσμού και υποδομών που προκύπτουν στα κρατητήρια και στο σωφρονιστικό ίδρυμα, καθώς και το ενδεχόμενο στελέχωσης με αστυνομικούς, που θα τυγχάνουν επαρκούς και κατάλληλης εκπαίδευσης.

Κακοποίηση ηλικιωμένων και ηλικιακός ρατσισμός σε έξαρση

Το «κόκκινο κουμπί», που βραχυκύκλωσε στη γραφειοκρατία

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Αυξάνονται και πληθύνονται τα περιστατικά που αφορούν κακοποίηση, παραμέληση ή και εκμετάλλευση ηλικιωμένων, συνθέτοντας με αυτόν τον τρόπο το μωσαϊκό της έξαρσης του ηλικιακού ρατσισμού στη χώρα μας. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα βαθύτατα ανθρωπικό ζήτημα, που επηρεάζει τους ηλικιωμένους σε παγκόσμια κλίμακα. Η κακοποίηση ηλικιωμένων αναφέρεται σε κάθε σκόπιμη ή αμελή πράξη που ενδέχεται να προκαλέσει βλάβη ή δυσφορία σε ένα ηλικιωμένο άτομο. Μάλιστα, η κακοποίηση μπορεί να λάβει πολλές και διάφορες μορφές, καθεμία από τις οποίες επιφέρει μόνιμες επιπτώσεις στην ευημερία, την υγεία και την αξιοπρέπειά τους. Η κατανόηση, δε, των διαφόρων τύπων κακοποίησης είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και πρόληψη αυτών των επιβλαβών ενεργειών.

Με τη γλώσσα των αριθμών

Για να γίνουν όμως αντιληπτά αυτά τα ζητήματα, η επικοινωνία θα πρέπει να γίνει με τα άτομα τα οποία τα αφορούν, ή έστω τους φορείς που προσπαθούν να βοηθήσουν αυτά τα άτομα μέσα από μία σειρά δράσεων. Στη «Σημερινή», λοιπόν, μίλησε επί παντός επιστητού ο Πρόεδρος του Παρατηρητηρίου Τρίτης Ηλικίας, Δήμος Αντιωνίου, θέτοντας επί τάπητος στοιχεία που μαρτυρούν την έξαρση του ρατσισμού. Όπως ο ίδιος ανέφερε, «είναι τόσο εμφανής πλέον ο ηλικιακός ρατσισμός, που τον συναντάμε σχεδόν παντού. Από τον ιδιωτικό στον δημόσιο τομέα -και σε όλα τα επίπεδα- αλλά και έξω στην κοινωνία γενικά. Αρκεί να δούμε πώς αντιμετωπίζονται οι ηλικιωμένοι σε νοσοκομεία, νοσηλευτήρια ή ακόμα και υπηρεσίες», ήταν η χαρακτηριστική του τοποθέτηση. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης του Παρατηρητηρίου (2023), έχουν γίνει 165 αναφορές (1 ανά 2 μέρες), που μπορεί να αφορούν λεκτική επίθεση και απειλές (31%), απαξιώτικες συμπεριφορές (16%), εκφοβισμό (12%), αλλά και άλλων

«Κόκκινο κουμπί»... αγνοείται

Καταληκτικά και αναπόφευκτα, η συζήτηση περιστράφηκε γύρω από το «κόκκινο κουμπί», που αναμένεται... από το 2019. Τι είναι -ή καλύτερα τι ΘΑ είναι όταν και εφόσον πάρει σάρκα και οστά- το «κόκκινο κουμπί»; Το «κόκκινο κουμπί» είναι μια υπηρεσία τηλε-ειδοποίησης, που έρχεται να διευκολύνει και να ομαλοποιήσει κάποια από τα κοινωνικά προβλήματα των ηλικιωμένων, καθώς δίνεται η δυνατότητα στον κάθε ωφελούμενο - ηλικιωμένο, από το σπίτι του, να έχει 24 ώρες το 24ωρο και 365 μέρες τον χρόνο, παροχή άμεσης βοήθειας σε περιστατικά υγείας, συμβουλευτική υποστή-

ριξη και βοήθεια από κοινωνικούς επιστήμονες. Η εφαρμογή του φαίνεται να έχει κολλήσει στη γραφειοκρατία, με τον κ. Αντωνίου να τονίζει ότι γίνεται πολύ σοβαρή προσπάθεια και υπάρχει καλή συνεργασία με το τωρινό Υφυπουργείο Πρόνοιας, για να θεσπιστεί ακόμη και πριν από το τέλος του 2024. Για τους λόγους της καθυστέρησης μάς ανέφερε πως ένα μεγάλο κομμάτι χρόνου χάθηκε αφού έγινε απόπειρα να μπει ακόμη ισχυρότερη τεχνολογία -που ίσως δεν χρειαζόταν- με ρολόγια εντοπισμού GPS, ενώ το πλάνο που είχε αρχικά παρουσιαστεί απαιτούσε να λειτουργεί μόνο εντός της οικίας. Τώρα έχει

γίνει επαναφορά στην αρχική του μορφή και διάσταση, που αφορά την προστασία εντός του σπιτιού. Για να φτάσουμε στη θέσπιση του χρειάζεται επικαιροποίηση της τεχνολογίας -αφού έχουν παρέλθει 5 χρόνια- και σύνταξη νέου πρωτοκόλλου. Το κόστος το 2019 ανερχόταν στις €300.000 και, όπως είναι φυσιολογικό, αυξήθηκε, ενώ στα σκαριά βρίσκεται η δημιουργία του Συντονιστικού Κέντρου Διαχείρισης Κλήσεων και Εκτάκτων Περιστατικών, το οποίο έχει αναλάβει το Παρατηρητήριο. Σε αυτό θα προστεθούν ψυχολόγοι για υποστήριξη- και καταρτισμένο προσωπικό που έχει ήδη περάσει από εκπαίδευση στην Ελλάδα.

εγγόνια σου»), άλλοι που μεταφέρονται σε υποδεέστερα υποστατικά με σκοπό κάποιος συγγενής τους να υπενοικιάσει τον χώρο όπου διαμένουν έναντι ενοικίου, ή άλλοι που μεταφέρονται σε ιδρύματα παρά τη θέλησή τους για τον ίδιο ακριβώς λόγο. «Αν αύριο αυτός που διαχειρίζεται την περιουσία του αποφασίσει να την πουλήσει, ο ηλικιωμένος θα μείνει στον δρόμο», δήλωσε ο Δήμος Αντιωνίου, ο οποίος, κληθείς να μας μεταφέρει ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, αναφέρθηκε σε πρόσφατη υπόθεση (προ 2-3 εβδομάδων) όπου ηλικιωμένος, λόγω σοβαρής πάθησης, αναγκάστηκε να μπει σε γενικό πληρεξούσιο βάζοντας συνυπεύθυνους στους τραπεζικούς του λογαριασμούς στενά συγγενικά του πρόσωπα. Αυτά φέρονται να «ξάφρισαν» γύρω στις 70 χιλιάδες ευρώ -που ήταν οι οικονομίες μιας ζωής- αφήνοντας €1000 στο λογαριασμό του, ενώ του παρέχουν κάθε μέρα ένα υποτυπώδες γεύμα, απλώς για να κρατηθεί στη ζωή. «Μας πήρε ο άνθρωπος 85 χρονών και έκλαιγε σαν μωρό», μας αναφέρθηκε επί λέξει, με το Παρατηρητήριο να υπογραμμίζει πως οι περισσότεροι τηλεφωνούν απλώς γιατί «θέλουν κάπου να μιλήσουν, να το βγάλουν από μέσα τους και όχι να καταγγείλουν, αφού συνήθως πρόκειται για στενούς συγγενείς ή ακόμη και τα ίδια τους τα παιδιά». Στα θετικά μπορεί να εκληφθεί το γεγονός ότι το Παρατηρητήριο Τρίτης Ηλικίας προσέλαβε νομικό σύμβουλο για να στήσει το δικό του τμήμα δωρεάν νομικής αρωγής, αφού μέχρι σήμερα μέσω του Υφυπουργείου Πρόνοιας δικαιούχοι δωρεάν αρωγής ήταν μόνο οι λίπτες ΕΕΕ.

ειδών καταγγελίες, όπως χειραγώγηση, υποτίμηση, μη ικανοποίηση αναγκών, απομόνωση από αγαπημένα πρόσωπα, ταπείνωση. Αξίζει να προσθέσουμε πως 3 στις 4 καταγγελίες αφορούν γυναίκες (72%).

Κακοποίηση... στο σπίτι

Θέλοντας να σταθεί στους πυλώνες του προβλήματος, ο Δήμος Αντιωνίου υπογράμμισε πως, εκτός από την κακοποίηση και τον ηλικιακό ρατσισμό, υπάρχει και η οικονομική εκμετάλλευση ηλικιωμένων. Στον αντίποδα -σύμφωνα πάντοτε με τα λεγόμενα του Προέδρου του Παρατηρητηρίου- παρά το τι επικρατεί στην κοινή γνώμη, «τα ιδρύματα και νοσοκομεία είναι ίσως από τα τελευταία μέρη όπου συναντούμε τέτοια περιστατικά. Η πλειοψηφία γίνεται στο σπίτι είτε

από οικιακούς βοηθούς/φροντιστές είτε ακόμη και από το οικογενειακό περιβάλλον». Μάλιστα, πρόσθεσε πως όσα δηλώνει στοιχειοθετούνται από τις εκθέσεις που έχει στα χέρια του τόσο το Παρατηρητήριο, ο Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση Βίας στην οικογένεια, αλλά και ο ΟΣΑΚ.

Πράγματα και... θάματα

Τα όσα όμως αναφέρθηκαν στη συζήτηση που αφορά τις συνεχείς καταγγελίες για οικονομική εκμετάλλευση ηλικιωμένων δημιουργούν κόμπο στο στομάχι και συνάμα δεκάδες ερωτήματα. Ηλικιωμένοι που «γράφουν» τις περιουσίες στα παιδιά τους εκβιαστικά (υπό την απειλή ότι π.χ. «δεν θα ξαναδείς τα

Το 2023 έχουν γίνει 165 αναφορές (1 ανά 2 μέρες), που μπορεί να αφορούν λεκτική επίθεση και απειλές (31%), απαξιώτικες συμπεριφορές (16%), εκφοβισμό (12%), αλλά και άλλων ειδών καταγγελίες, όπως χειραγώγηση, υποτίμηση, μη ικανοποίηση αναγκών, απομόνωση από αγαπημένα πρόσωπα, ταπείνωση

ΘΕΚΛΑ ΚΑΚΚΟΥΡΑ

Αρρηκτα συνυφασμένες με τα ακραία καιρικά φαινόμενα που παρατηρούνται τις τελευταίες ημέρες στην Κύπρο είναι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Οι έντονες και απρόβλεπτες κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη, επηρεάζουν τις ισορροπίες της καθημερινότητας.

Αν και τα φαινόμενα βροχοπτώσεων είναι πλέον περιορισμένα, εντούτοις παρουσιάζονται σε μεγαλύτερη ένταση δημιουργώντας σημαντικά προβλήματα κυρίως στο οδικό δίκτυο και σε υποδομές. Άλλωστε δεν είναι η πρώτη φορά που βλέπουμε στην Κύπρο δρόμους να μειατρέπονται σε ποτάμια και υπόγεια σπηλιών σε δεξαμενές.

Την ίδια ώρα που απρόβλεπτα καιρικά φαινόμενα κυποούν την Κύπρο ο Επικεφαλής του ΟΗΕ για το κλίμα κρούει τον κώδωνα του κινδύνου σε κυβερνήσεις, επιχειρηματικούς ηγέτες και αναπτυξιακές τράπεζες, καθώς έχουν δύο χρόνια στη διάθεσή τους για να αναλάβουν δράση, προκειμένου να αποτρέψουν μια πολύ χειρότερη κλιματική αλλαγή.

Οι επιστήμονες αναφέρουν ότι η μείωση στο μισό των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου έως το 2030 είναι κρίσιμης σημασίας, για να σταματήσει μια αύξηση στις θερμοκρασίες κατά περισσότερο από 1,5 βαθμό Κελσίου, που θα πυροδοτήσει πιο ακραίες καιρικές συνθήκες και ζέση.

Καλοκαίρια με διάρκεια και θερμότεροι χειμώνες

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής από τις δράσεις του ανθρώπου είναι πλέον αδιαμφισβήτητες, καθώς η Κύπρος ήδη αντιμετωπίζει αυξανόμενες θερμοκρασίες και μειωμένες βροχοπτώσεις την ίδια ώρα που οι συνθήκες αναμένεται να επιδεινωθούν περισσότερο.

Βασικότερη αιτία η ανθρώπινη δραστηριότητα, που επηρεάζει σταδιακά το κλίμα της Γης, προσθέτοντας τεράστιες ποσότητες αερίων του θερμοκηπίου.

Για τα έντονα καιρικά φαινόμενα που πλήττουν την Κύπρο, αλλά και για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, μίλησε στη «Σημερινή» ο τέως Διευθυντής της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, Κλεάνθης Νικολαΐδης. Όπως ανέφερε, έχει αλλάξει τόσο πολύ η κυκλοφορία στην ατμόσφαιρα, που όχι μόνο η Κύπρος αλλά και πολλές περιοχές της Ευρώπης αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη συμπεριφορά του καιρού, καθώς γίνεται πιο ακραίο και βίαιος.

«Η Κύπρος βρίσκεται σε μια περιοχή που επηρεάζεται εδώ και αρκετά χρόνια από την κλιματική

«Κτυπά» την Κύπρο η κλιματική αλλαγή - Από τον καύσωνα στο χαλάζι

Τα επόμενα χρόνια οι χειμώνες μας θα γίνουν πιο θερμοί και ξηροί και οι βροχές μας πιο διακριτές και κατά διαστήματα πολύ έντονες και ακραίες

αλλαγή, οι χειμώνες μας γίνονται πιο ξηροί και θερμοί και τα καλοκαίρια έχουν περισσότερη διάρκεια. Οι βροχές οι οποίες είχαμε γίνονται πιο διακριτές και τοπικές και έχουμε πιο συχνά επικίνδυνο καιρό. Αυτά όλα είναι αποτελέσματα αυτού που ονομάζουμε κλιματική αλλαγή», ανέφερε ο κ. Νικολαΐδης.

Όπως διευκρίνισε, η Κύπρος μέσα σε αυτό το σενάριο της κλιματικής αλλαγής θα αντιμετωπίσει αυτού του είδους τα προβλήματα, που βιώσαμε τις τελευταίες ημέρες. Επισήμανε ότι τα επόμενα χρόνια

λές θερμοκρασίες, που δεν συνήδαν με τον μήνα Απρίλιο. «Αυτή η ενέργεια που συσσωρεύτηκε στην ατμόσφαιρα από τις προηγούμενες πολύ θερμές ημέρες είχε ως αποτέλεσμα να προκληθούν ισχυρές καταιγίδες», ανέφερε.

Ερωτηθείς ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν, ούτως ώστε να περιοριστεί το φαινόμενο, είπε ότι «η Πολιτεία πρέπει να δει εις βάθος αυτό που συμβαίνει στην Κύπρο, πάντα στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής. Πρωτίστως θα πρέπει να αλλάξει το παγκόσμιο οικονομικό

είναι μια παγκόσμια δράση».

Στην ερώτηση τι να αναμένουμε από το φεινό καλοκαίρι και κατά πόσον θα συνεχιστούν τα ακραία σκαμπανεβάσματα στον καιρό, είπε ότι «πλέον τα καλοκαίρια μας γίνονται πιο θερμά με μεγαλύτερη διάρκεια. Πέρσι είχαμε εκδώσει περίπου 20 προειδοποιήσεις για πολύ υψηλές θερμοκρασίες».

Για τη σκόνη είπε ότι τα αιωρούμενα σωματίδια που παρατηρούνται κατά διαστήματα στην ατμόσφαιρα είναι και προϊόντα της καύσης από τον κινητήρα των αυτοκινήτων. «Η σκόνη και τα αιωρούμενα σωματίδια είναι ένα πρόβλημα που στην περιοχή της Κύπρου θα ενταθεί. Σταδιακά με τον καιρό θα αυξάνονται οι ημέρες επεισοδίων αιωρούμενων σωματιδίων», τόνισε.

Κλείνοντας, είπε ότι η βασικότερη λύση είναι να δουλέψει ο κόσμος για έναν καλύτερο πλανήτη.

Απογοητευτική η εικόνα στα φράγματα

Θλιβερή και ανησυχητική παραμένει η εικόνα από τα φράγματα στην Κύπρο, παρόλο που τον Απρίλιο σημειώθηκαν κατά διαστήματα καταρρακτώδεις βροχές σε διάφορες περιοχές. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, η πληρότητα των φραγμάτων σήμερα βρίσκεται στο 46,3%, ενώ την αντίστοιχη περσινή ημέρα ήταν στο 69,1%. Από την 1η του Οκτώβρη μέχρι σήμερα, η συνολική εισροή ήταν 22.125 εκατομμύρια κυβικά μέτρα (ε.κ.μ.) νερού.

Παρόλο που παρατηρήθηκαν έντονες βροχοπτώσεις αρχές τις εβδομάδας σε διάφορες περιο-

χές, αυτές δεν ήταν αξιόλογες, με αποτέλεσμα η εισροή νερού στα φράγματα να μη μεταβληθεί και να παραμείνει στα ίδια επίπεδα με τις τελευταίες ημέρες.

Η λιγότερη ποσότητα νερού είναι αποθηκευμένη στο φράγμα της Αργάκας, όπου η πληρότητα βρίσκεται μόλις στο 28,3%, όταν ένα χρόνο πριν ήταν στο 100%. Λιγοστές ποσότητες νερού έχουν, επίσης, το φράγμα Καλαβασού στο 30,1% (από 49,2 πέρσι) και το φράγμα Βυζακιάς στο 37,2% (από 89,1% πέρσι).

Αντιθέτως, η μέγιστη ποσότητα νερού βρίσκεται στο φράγμα του Καλοπαναγιώτη, όπου η πληρότητα έφτασε στο 99,2%, ενώ ένα χρόνο πριν ήταν στο 100%. Ακολουθούν το φράγμα του Πωμού στο 83,5% (πέρσι ήταν στο 100%) και το φράγμα των Λευκάρων στο 62,9% (πέρσι ήταν 69,3%).

Ο Κούρνης, το μεγαλύτερο φράγμα στην Κύπρο, είναι σήμερα μισοάδειο καθώς από τα 115.000 εκατ. κ.μ. νερού έχει μόλις 45.573 εκατ. κ.μ., δηλαδή είναι στο 39,6% της χωρητικότητάς του. Ένα χρόνο πριν ήταν στο 64,2%.

Πάντως δυσοσίωνες είναι και οι προβλέψεις των επόμενων ημερών από θέμα βροχοπτώσεων, καθώς, όπως αναγράφεται στο αγρομετεωρολογικό δελτίο του Τμήματος Μετεωρολογίας, ο Απρίλιος αναμένεται ότι θερμοκρασιακά θα είναι θερμότερος του κανονικού κατά 1° με 2°C, όπως και η ευρύτερη περιβάλλουσα περιοχή. Σε σχέση με το αναμενόμενο ύψος βροχής αυτό είναι απογοητευτικό, αφού αναμένεται να κυμανθεί κάτω του 50% του κανονικού ύψους σε όλο το νησί.

“
Θλιβερή και ανησυχητική παραμένει η εικόνα από τα φράγματα στην Κύπρο, παρόλο που τον Απρίλιο σημειώθηκαν κατά διαστήματα καταρρακτώδεις βροχές σε διάφορες περιοχές

οι χειμώνες μας θα γίνονται πιο θερμοί και ξηροί και οι βροχές μας πιο διακριτές και κατά διαστήματα πολύ έντονες και ακραίες.

Αναφερόμενος στα έντονα καιρικά φαινόμενα, που σημειώθηκαν σήμερα την Καθαρά Δευτέρα, είπε ότι κάτι τέτοιο δεν ξανασυνέβη, δηλαδή για μια ώρα να έχουμε χαλαζόπτωση στη Λευκωσία.

Μιλώντας για τις βροχοπτώσεις που παρατηρήθηκαν αρχές της εβδομάδας, προκαλώντας προβλήματα κυρίως στο οδικό δίκτυο, είπε ότι και αυτές ήταν αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής, καθώς τις προηγούμενες ημέρες είχαμε υψη-

μοντέλο, όμως οι οικονομολόγοι που ασχολούνται με την αύξηση της αξίας των αξιών λένε ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα γι' αυτό και συνέχεια το οικονομικό μοντέλο αντί να περιορίζει την κλιματική αλλαγή την αυξάνει. Βλέπουμε για παράδειγμα ότι όλες οι παραγωγές αγαθών, ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αγαθών, γίνονται από χώρες που δεν έχουν υπογράψει το Πρωτόκολλο του Κιότο για την κλιματική αλλαγή. Εμείς οι ίδιοι λέμε ότι πρέπει κάτι να κάνουμε, αλλά αντί αυτό κάνουμε κάτι άλλο διαφορετικό. Ένα χελιδόνι δεν φέρνει την άνοιξη, πρέπει να

ΧΑΡΙΣ ΒΩΒΟΥ
vovouc@sigmalive.com

Μια πράξη αλληλεγγύης από αυτούς που μπορούν, σε αυτούς που το έχουν ανάγκη, είναι ικανή για να κάνει τη ζωή των συνανθρώπων μας λίγο καλύτερη. Μια φραντζόλα ψωμί και ένα μπουκάλι γάλα μπορεί να γεμίσει το τραπέζι μιας οικογένειας. Ένα ρούχο μπορεί να ντύσει ένα παιδάκι. Ένα κρεβάτι μπορεί να κοιμίσει κάποιον άλλο. Όσο απόμακρο και αν ακούγεται αυτό το σενάριο, άλλο τόσο είναι αληθινό. Στην Κύπρο του σήμερα υπάρχουν οικογένειες που στερούνται ακόμη και τα βασικά είδη πρώτης ανάγκης. Τα παραδείγματα πολλά, όπως και οι ανάγκες. Ευάλωτες οικογένειες σε όλη την Κύπρο αγωνιούν για το πώς θα καταφέρουν να επιβιώσουν. Δεν είναι επαίτες. Έχουν αξιοπρέπεια και ζητούν σιωπηλά την προσφορά. Άλλοι πάλι ντρέπονται και δεν την ζητούν ποτέ. Όχι γιατί εκείνοι είναι λιγότερο ικανοί από εμάς, αλλά γιατί εμείς δεν σταθήκαμε πλάι τους, να γίνουμε στήριγμα και όλοι μαζί να πάμε μπροστά και μακριά. Σαν Άνθρωποι.

«Σοβαρό πρόβλημα»

Όπως αναφέρει στη «Σ» ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, Ηλίας Δημητρίου, «υπάρχει σοβαρό πρόβλημα. Είναι γεγονός ότι υπάρχουν οικογένειες που δεν έχουν ψωμί να φάνε, κρεβάτι να κοιμηθούν. Οι ιστορίες δημιουργούν ανατριχίλα. Στη Λεμεσό ένα παιδάκι έκανε μπάνιο έξω στην αυλή με το λάσικο με κρύο νερό, το βράδυ, για να μην το δουν. Ένα άλλο φορούσε μια πολύ κοντή φούστα, τόσο προκλητική, που, όταν ερωτήθηκε ο γονέας του, απάντησε πως «η φούστα αυτή είναι τριών ετών γι' αυτό είναι μικρή και δεν έχουμε άλλη για να φορέσει». Τα παραδείγματα αναφέρονται όχι για να δημιουργηθεί το αίσθημα της λύπησης, αλλά για να ευαισθητοποιηθούμε όλοι μας και να δράσουμε προσφέροντας ό,τι μπορεί ο καθένας.

Αύξηση αναγκών

Σύμφωνα με τον κ. Δημητρίου, «υπάρχει ζήτηση», ενώ έχει δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία συμπολιτών μας, που ζητούν βοήθεια: Οι Κύπριοι φοιτητές, οι οποίοι τα τελευταία δύο χρόνια μετά την έξαρση του κορωνοϊού, λόγω της ανεργίας, απευθύνονται στο Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού. «Οι ανάγκες αυξάνονται και προστίθενται νέες οικογένειες που ζητούν βοήθεια», συμπληρώνει,

Αυξήθηκαν οι Κύπριοι ευάλωτοι φοιτητές που ζητούν βοήθεια

Σοβαρές ανάγκες σε νέες οικογένειες - Τα τελευταία δύο χρόνια μετά την έξαρση του κορωνοϊού, λόγω της ανεργίας, όλο και περισσότεροι φοιτητές απευθύνονται στο Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού

Τα δωροκουπόνια από υπεραγορές είναι πιο χρήσιμα για όσους τα χρειάζονται, τονίζει ο κ. Δημητρίου

σημιώνοντας το γενικότερο κλίμα ακρίβειας και χαμηλών αμοιβών που επικρατεί στην αγορά. «Βλέπουμε τις αυξήσεις στα προϊόντα στις υπεραγορές, τους χαμηλούς μισθούς και τους χαμηλοσυνταξιούχους. Ο κόσμος μάς τηλεφωνεί για τους βοηθήσουμε. Εξυπηρετούμε γύρω στις 1.500 οικογένειες και έχουμε επιπλέον 480 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, οι οποίες εξυπηρετούν άλλες οικογένειες, αλλά ο αριθμός συνεχώς μεγαλώνει. Επίσης, υπάρχουν και συμπολίτες μας οι οποίοι μας ενημερώνουν ότι στη γειτονιά τους υπάρχει πρόβλημα με

οικονομικά ευάλωτες οικογένειες, για να έρθουμε σε επαφή και να βοηθήσουμε, με διακριτικότητα, σεβασμό και αξιοπρέπεια», προσθέτει.

Δωροκουπόνια πρωτίστως

Συνεπώς, για ένατη χρονιά η εκστρατεία του Συνδέσμου «Υιοθέτησε μια οικογένεια το Πάσχα» βρίσκεται σε εξέλιξη και, όπως δηλώνει ο κ. Δημητρίου, έχει καταστήσει θεσμός κάθε Πάσχα, Χριστούγεννα και Σεπτέμβριο, κατά την έναρξη του σχολικού έτους. Ωστόσο, η προσφορά είναι

“

καθημερινή και όλον τον χρόνο για οποιονδήποτε συμπολίτη μας το χρειάζεται, διευκρινίζει. «Βλέπεις τη χαρά των παιδιών και λέμε στους γονείς να έρχεστε, δεν είστε επαίτες, να μην ντρέπεστε». Όπως αναφέρει, «οι περισσότεροι συμπολίτες μας που απευθύνονται κοντά μας είναι Κύπριοι, και λιγότεροι μετανάστες, από τη Λευκωσία, ενώ παλιότερα ήταν από την Πάφο. Υπάρχουν, βέβαια, και περιπτώσεις που είναι ένα άτομο ή μονογονιός».

Όπως διευκρινίζει, τα δωροκουπόνια από υπεραγορές είναι προτιμότερα, ώστε να διαλέξει κάθε άτομο ό,τι θέλει μέσα από μια μεγάλη γκάμα προϊόντων. Κληθείς να απαντήσει, αναφέρει ότι «οι ιδιώτες συνήθως προσφέρουν δωροκουπόνια κατά μέσο όρο αξίας 50 ευρώ, ενώ εταιρείες προσφέρουν τρόφιμα, οικιακά σκεύη, έπιπλα, ηλεκτρονικές συσκευές, παιχνίδια, βιβλία και άλλα είδη. Οι συναλλαγές γίνονται με διαφάνεια, δίνοντας απόδειξη», τονίζει ο κ. Δημητρίου, ο οποίος εφιστά την προσοχή των εθελοντών δωρητών να προσφέρουν σε ασφαλείς οργανώσεις, ώστε να μην παρα-

πλανώνται από τους επιτηδείς. Δεν είναι άλλωστε λίγες οι περιπτώσεις που κάποιοι προβαίνουν στον «βιασμό του εθελοντισμού», εκμεταλλευόμενοι τα συναισθήματα των συμπολιτών μας οι οποίοι θέλουν να βοηθήσουν, προσθέτει.

Όπως εξηγεί, η γραμμή προσφοράς και λήψης βοήθειας είναι ο παγκύπριος τηλεφωνικός αριθμός 225 14786. Σε αυτόν μπορούν να καλέσουν όσοι έχουν ανάγκη για να λάβουν βοήθεια, καθώς και όσοι επιθυμούν να προσφέρουν ένα δωροκουπόνι από κάποια υπεραγορά, αντικείμενα καινούργια ή σε καλή κατάσταση, όπως θα τα χρησιμοποιούσε και ο ίδιος που τα χαρίζει. Σύμφωνα με τον κ. Δημητρίου, «οι περισσότεροι πολίτες ευαισθητοποιούνται. Οι εταιρείες και ο κόσμος είναι δίπλα μας». Ο κ. Δημητρίου κάνει έκκληση για δωροκουπόνια, ώστε να μπορούν να αγοράσουν οι ίδιες οι οικογένειες τα στοιχειώδη, όπως κρέας, ψάρι και άλλα τρόφιμα, καθώς και ρούχα, παιχνίδια και σχολικά είδη, λαμπάδες απευθείας από τα ράφια των καταστημάτων, χωρίς να νιώθουν ντροπή.

Μειωμένες οι τουριστικές κρατήσεις φέτος

Μας πληγώνει ο πόλεμος στο Ισραήλ, καθώς και η καθήλωση κάποιων αεροσκαφών για τεχνικά ζητήματα

ΑΓΓΕΛΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ

Πάμε σαν πέρσι; Σύμφωνα με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, η απάντηση είναι όχι. Η δυναμική των κρατήσεων όσον αφορά την φεινή τουριστική περίοδο δεν είναι η ίδια με την περσινή, με αποτέλεσμα οι κρατήσεις για το καλοκαίρι να παρουσιάζονται ελαφρώς μειωμένες. Ασφαλείς προβλέψεις δεν μπορούν να γίνουν ακόμη για το πώς τελικά θα κυλήσει η φεινή τουριστική σεζόν, καθώς σύμφωνα με τους επαγγελματίες της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, φέτος θα λειτουργήσει πολύ το μοντέλο των κρατήσεων της τελευταίας στιγμής, ωστόσο τα μέχρι τώρα δεδομένα δείχνουν ότι θα είμαστε ελαφρώς χαμηλότερα σε σχέση με πέρσι. Όπως προκύπτει, μας πληγώνει ο πόλεμος στο Ισραήλ, αλλά και το γεγονός ότι αρκετές αεροπορικές εταιρείες καθλώνουν ένα μέρος του στόλου τους λόγω τεχνικών θεμάτων, με αποτέλεσμα να μειώνεται ο αριθμός των πτήσεων.

Αναλυτικότερα, κληθείς από τη «Σημερινή» να σκιαγραφήσει την τουριστική αγορά με την έναρξη της φεινής τουριστικής σεζόν, ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ Θάνος Μιχαηλίδης ανέφερε ότι κατά τους πρώτους 4 μήνες βρισκόμαστε λίγο πιο κάτω σε σχέση με την ίδια περίοδο της περσινής σεζόν όσον αφορά τις κρατήσεις. Όπως είπε, ο πόλεμος στο Ισραήλ

έχει συμβάλει σε αυτήν τη μείωση, καθώς χάσαμε τους τουρίστες της συγκεκριμένης χώρας, η οποία τα τελευταία χρόνια είχε εξελιχθεί σε μια από τις σημαντικότερες αγορές μας, ενώ έχει επηρεαστεί και ένα μικρό μέρος των κρατήσεων από ευρωπαϊκές χώρες, καθώς ορισμένοι φαίνεται να θεωρούν ότι η χώρα μας βρίσκεται κοντά στα γεγονότα.

Πάσχα Καθολικών και Ορθόδοξων

Όσον αφορά την παρούσα περίοδο, ο κ. Μιχαηλίδης εξήγησε το χαμηλό ποσοστό κρατήσεων που είχαμε, λέγοντας χαρακτηριστικά πως δεν βοήθησε το γεγονός ότι το Πάσχα των Καθολικών ήταν περί τα τέλη Μαρτίου, σχεικά νωρίς δηλαδή μέσα στη χρονιά, με αποτέλεσμα να μην έχουμε μεγάλο αριθμό τουριστών. Όταν το Πάσχα των Καθολικών είναι νωρίς, δεν βοηθά στις τουριστικές κρατήσεις, ενώ όταν είναι από τον Απρίλιο και μετά υπάρχει μεγαλύτερη ροή τουριστών, εξαιτίας του καλού καιρού που υπάρχει τότε στην Κύπρο, εξήγησε ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ.

Όσον αφορά το Ορθόδοξο Πάσχα, που φέτος θα είναι στις αρχές Μαΐου, ο κ. Μιχαηλίδης ανέφερε ότι κάθε Πάσχα υπάρχει αυξημένη κινητικότητα στα ξενοδοχεία, κυρίως από τους συμπατριώτες μας που επιδιώκουν μια μικρή εξόρμηση για ξεκούραση. Ωστόσο, όπως είπε, η κυπριακή αγορά είναι αρκετά μικρή σε σχέση με το σύνολο των τουριστών που επισκέπτονται κάθε χρόνο την Κύπρο. Σε αυτό να προστεθεί και το γεγονός ότι οι Κύπριοι θα κλείσουν δωμάτια ως επί το πλείστον για 1-2 νύχτες, κάτι που σημαίνει ότι στο σύνολο του έτους δεν θα υπάρξει σημαντική αλλαγή.

Πληγώνει το Ισραήλ

Γενικότερα, ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ σημείωσε ότι, μέχρι στιγμής, οι κρατήσεις είναι ελαφρώς χαμηλότερες σε σχέση με την περσινή περίοδο και σε αυτό φαίνεται να συμβάλλουν ο πόλεμος στο Ισραήλ, καθώς και η μείωση των πτήσεων εξαιτίας της καθήλωσης μέρους του στόλου των αεροπορικών εταιρειών λόγω τεχνικών ζητημάτων. Ωστόσο, όπως επισήμανε, αυτή η διαφορά που υπάρχει σε σχέση με πέρσι είναι δυνατή να καλυφθεί αφού φέτος αναμένεται να λειτουργήσει αρκετά το μοντέλο των κρατήσεων της τελευ-

αγορά η οποία να ξεχωρίζει, πέραν των προαναφερομένων, ανέφερε ο κ. Μιχαηλίδης.

Τα ταξίδια των Κυπρίων

Στο ίδιο περίπου μήκος κύματος κινήθηκαν και οι δηλώσεις του επίτιμου προέδρου του Συνδέσμου Τουριστικών Πρακτόρων, Άκη Κελεπέου. Μιλώντας στη «Σημερινή», ο κ. Κελεπέου ανέφερε ότι όσον αφορά τον εξερχόμενο τουρισμό, η κινητικότητα αυτήν την περίοδο είναι ελαφρώς μειωμένη σε σχέση με πέρσι. Όπως διευκρίνισε, «η περσινή ήταν μια πολύ καλή χρονιά αφού όλος ο κόσμος ήθελε να ταξιδέψει μετά την επιστροφή στην πλήρη κανονικότητα από την περίοδο του covid. Φέτος υπάρχει κινητικότητα, ωστόσο ενδεχομένως να κινηθούμε ελαφρώς χαμηλότερα σε σχέση με πέρσι».

Ερωτηθείς κατά πόσον οι Κύπριοι ταξιδιώτες θα προτιμήσουν και φέτος τους κλασικούς προορισμούς για διακοπές, ο κ. Κελεπέου απάντησε καταφατικά, κάνοντας λόγο για Ελλάδα και κεντρική Ευρώπη ως επί το πλείστον, και συγκεκριμένα Γαλλία, Αυστρία, Ιταλία, Αγγλία, ενώ φέτος παρουσιάζει ιδιαίτερη ζήτηση η Πορτογαλία. Παράλληλα, υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για κρουαζιέρες. Παρόλο που δεν υπάρχουν αναχωρήσεις από την Κύπρο, εντούτοις πηγαίνουν αεροπορικώς στα μεγάλα λιμάνια της Ευρώπης και από εκεί σαλπάρουν για το ταξίδι τους. Όπως είπε ο κ. Κελεπέου, με ένα κονδύλι της τάξης των 800-900 ευρώ οι ταξιδιώτες μπορούν να κλείσουν μια 8ήμερη κρουαζιέρα με όλα πληρωμένα εκτός του αεροπορικού εισιτηρίου, το οποίο είναι επιπλέον της τιμής αυτής.

Βάζει πλώρη και το «Daleela»

Πέραν των πιο πάνω, σημειώνεται ότι στις 29 Μαΐου βάζει πλώρη για τρίτη συνεχόμενη χρονιά το πλοίο που συνδέει ακτοπλοϊκά την Κύπρο με την Ελλάδα, όπως ανακοίνωσε η πλοιοκλήτρια εταιρεία Scandro Holdings LTD και το ενδιαφέρον από τους ταξιδιώτες είναι ήδη αυξημένο. Το κυπριακής σημαίας πλοίο «Daleela» θα πραγματοποιήσει το πρώτο του δρομολόγιο για το 2024 από το λιμάνι της Λεμεσού στις 29 Μαΐου 2024, ενώ το τελευταίο δρομολόγιο από το λιμάνι του Πειραιά έχει οριστεί για τις 3 Σεπτεμβρίου. Αν και η διαδρομή διαρκεί 30 ώρες, τις δύο τελευταίες χρονιές που έχει αρχίσει ξανά η ακτοπλοϊκή σύνδεση Πειραιά - Λεμεσού τα εισιτήρια γίνονται ανάρπαστα. Φέτος, όμως, έχουμε μια σημαντική διαφορά: Ενώ πέρσι οι Κύπριοι είχαν την ευκαιρία να πάρουν το πλοίο και από το λιμάνι της Λάρνακας, φέτος θα έχουν την δυνατότητα να το πάρουν μόνο από τη Λεμεσό.

Όσον αφορά τις τιμές, για τις VIP καμπίνες ξεκινούν από 127,86 ευρώ ανά άτομο για τετράκλινη και φτάνουν στα 147,86 ευρώ το άτομο για μονόκλινη. Για τις καμπίνες 2ης κλάσης, η τιμή είναι ίδια για όλα τα είδη καμπίνας, στα 97,86 ευρώ το άτομο. Ενδεικτικά, ένα ταξίδι για δυο ενήλικες σε 1ης κλάσης καμπίνα θα στοιχίσει 275,72 ευρώ και για 2ης κλάσης καμπίνα 195,72 ευρώ. Αντίστοιχα, για μια τετραμελή οικογένεια, το κόστος για 1ης κλάσης καμπίνα θα είναι 422,84 ευρώ και για 2ης κλάσης καμπίνα 334,84 ευρώ. Σημειώνεται ότι υπάρχουν επιπλέον χρεώσεις εάν κάποιος θα πάρει μαζί του το κατοικίδιό του ή αν θα μεταφέρει και το αυτοκίνητο ή τη μοτοσυκλέτα του.

“

Σε Ελλάδα και κεντρική Ευρώπη θα ταξιδέψουν και φέτος οι Κύπριοι. Ιδιαίτερη προτίμηση δείχνουν στην Πορτογαλία

ταία στιγμή, κάτι που ενδεχομένως να μας βοηθήσει. Ο κ. Μιχαηλίδης σημείωσε ότι πλέον σχεδόν όλα τα ξενοδοχεία λειτουργούν κανονικά και αναμένουν να δουν πώς θα εξελιχθεί η χρονιά. Όσον αφορά τις αγορές από τις οποίες ανιλούμε τουρισμό, είναι σημαντικό ότι μετά τη ρωσική έχουμε χάσει και την ισραηλινή, ενώ η αγγλική καταγράφει μια μικρή κάμψη, απόρροια ενδεχομένως και των οικονομικών ζητημάτων που έχει να αντιμετωπίσει η χώρα. Ερωτηθείς για τις υπόλοιπες αγορές, ανέφερε ότι υπάρχει κινητικότητα, αλλά είναι μικρή η επίδρασή τους στο σύνολο των αφίξεων. Δεν υπάρχει κάποια

Corporate Statutory Compliance

Managed Corporate Secretarial Services

Find out more

ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ*

Στον κόσμο του επιχειρείν, πρωταρχικός στόχος ανάμεσα στους επενδυτές είναι η επαρκής απόδοση έναντι των κεφαλαίων που καταβλήθηκαν και η βέλτιστη κερδοφορία, αυξάνοντας έτσι μακροπρόθεσμα τον πραγματικό τους πλούτο.

Από τα αρχικά στάδια ενός επενδυτικού πλάνου, οι διοικητικοί σύμβουλοι έχουν ως επί το πλείστον στόχο να εφαρμόζουν αρμόζουσες πρακτικές, τόσο διοικητικές αλλά και λειτουργικές, με σκοπό οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της επένδυσης να λειτουργούν όσο το δυνατόν πιο ομαλά, να διατηρούν τη μέγιστη απόδοση στην παραγωγικότητα, να επιβαρύνονται με το ελάχιστο λειτουργικό κόστος και εν τέλει να διατηρούν διαχρονικά υψηλή κερδοφορία.

Καθώς ο καιρός περνά και το επενδυτικό πλάνο υλοποιείται επιτυχάνοντας υψηλές αποδόσεις και κέρδη προς τους επενδυτές του, φθάνει η στιγμή που η επιχείρηση αναπόφευκτα πρέπει να συμμορφωθεί με τις φορολογικές της υποχρεώσεις. Είναι σύνηθες φαινόμενο να τίθεται τότε και το ερώτημα: «Πώς μπορούμε να περιορίσουμε την απώλεια εταιρικού ή άλλου φόρου στην επένδυσή μας; Είναι αργά ή υπάρχει ακόμη χρόνος για ν' αντιδράσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση;».

Κάποιοι μπορούν να υποστηρίξουν ότι ποτέ δεν είναι αργά για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή κατάλληλων φορολογικών μέτρων, όπως αυτά εφαρμόζονται μέσα από τις πρόνοιες της κυπριακής

φορολογικής νομοθεσίας, σε μια προσπάθεια να μειρωθεί ή να ελαχιστοποιηθεί όσον το δυνατόν η φορολογική έκθεση μιας επένδυσης ή μιας επιχείρησης.

Ωστόσο, ο όρος "κάλλιο αργά παρά ποτέ" συχνά μετουσιώνεται σε

σημαντικό κόστος για την επένδυση ή την επιχείρηση προκειμένου να την κατευθύνει και να την τοποθετήσει σε μια πορεία ελάχιστης φορολογικής απώλειας. Συχνά το κόστος αυτό αντικατοπτρίζεται με το φορολογικό κόστος με το οποίο έχει

επιβληθεί η επένδυση κατά την περίοδο που έχει ανατρέξει από την εφαρμογή του επενδυτικού πλάνου μέχρι σήμερα, καθώς δύσκολα πραγματοποιούνται διορθωτικές κινήσεις που να μπορούν να έχουν αναδρομικό φορολογικό όφελος.

Επιχειρείν και φορολογικές συμβουλές

Πώς μπορούμε να περιορίσουμε την απώλεια εταιρικού ή άλλου φόρου στην επένδυσή μας; Είναι αργά ή υπάρχει ακόμη χρόνος για ν' αντιδράσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση;

Είναι σημαντικό να ανυψώσουμε ότι, για να υλοποιηθεί ο σχεδιασμός ενός φορολογικού πλάνου, χρειάζεται να πραγματοποιηθεί αρχικά η μελέτη των λειτουργικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης, των εισοδημάτων που θα αναγνωρίζονται, των κεφαλαίων που θα επενδυθούν, τα μηχανήματα και οι γραμμές παραγωγής, το επιχειρηματικό πλάνο της διοίκησης στο άμεσο μέλλον όσον αφορά νέα προϊόντα, νέες γραμμές παραγωγής, νέες αγορές για τα προϊόντα και πολλά άλλα.

Η κυπριακή φορολογική νομοθεσία έχει τροποποιηθεί σημαντικά την τελευταία δεκαετία και έχει συμμορφωθεί σε μεγάλο βαθμό, αν όχι πλήρως, με το κοινοτικό κεκτημένο της ΕΕ και όλες τις φορολογικές οδηγίες της ΕΕ. Είναι επίσης σε πλήρη συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας της ΕΕ για τη φορολογία επιχειρήσεων και κατά του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού και έχει αξιολογηθεί ως «σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενο» από το Παγκόσμιο Φόρουμ που φιλοξενεί ο ΟΟΣΑ για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς.

Συνεπώς οι φορολογούμενοι διαθέτουν σημαντικά φορολογικά εργαλεία, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μια προσπάθεια βελτιστοποίησης της φορολογικής επίπτωσης που επιβάλλεται στην επένδυσή τους.

Τέτοιες φορολογικές διατάξεις περιλαμβάνουν τη λογιζόμενη έκπτωση τόκου, την τροποποιημένη προσέγγιση συνοχής σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τους κανόνες και τη νομοθεσία για τις τιμές ελεγχόμενων συναλλαγών, τη διαθεσιμότητα πίστωσης φόρου και τον φόρο μηδενικών κεφαλαιουχικών κερδών σε τίλους.

Είναι το ιδανικότερο σενάριο όταν οι επενδυτές ή οι φορολογούμενοι συνεργάζονται μαζί με τους αρμόδιους συμβούλους για να εκπονήσουν ένα στρατηγικό πλάνο, ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιηθούν οι διατάξεις του σχετικού πλαισίου με τέτοιο τρόπο, που όταν συνδυάζονται, να βελτιστοποιούν τη φορολογική απόδοση της επένδυσής τους.

Είναι εξίσου σημαντικό να επισημανθεί ότι το κάθε επιχειρηματικό πλάνο έχει μοναδικά χαρακτηριστικά και, ως εκ τούτου, πρέπει να τύχει και μοναδικού φορολογικού σχεδιασμού λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραμέτρους που μπορεί να συντρέχουν.

Καταληκτικά, ένα αρμόζον φορολογικό πλάνο, που σχεδιάστηκε και εφαρμόζεται από την αρχή ενός επενδυτικού ή επιχειρηματικού πλάνου, μπορεί να προσφέρει στους επενδυτές και στους φορολογούμενους ένα σαφές πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών τους, ώστε τελικά να βρίσκουν το δικό τους "Ιερό Δισκοπότηρο".

*Principal, Φορολογικές Υπηρεσίες, KPMG Ltd

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση των πιο κάτω θέσεων:

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

- Δύο (2) θέσεις στη βαθμίδα Επίκουρης/ου Καθηγήτριας/ή ή Λέκτορα/ος στην ειδικότητα:
«Δισδιάστατη δημιουργία (σχέδιο, ζωγραφική, μεικτές τεχνικές) ή/και Τρισδιάστατη δημιουργία (γλυπτική, κατασκευές, εγκαταστάσεις στον χώρο) ή/και στις Τεχνολογίες-Νέα Μέσα (με έμφαση στη Video Art, στα Διαδραστικά Περιβάλλοντα και Εγκαταστάσεις, και στις Ψηφιακές Εφαρμογές Εικόνας και Ήχου)»

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενες/οι μπορούν να επισκεφτούν τον σύνδεσμο <https://www.cut.ac.cy/jobs»jobs>, όπου και θα μπορούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους στην αγγλική γλώσσα **το αργότερο μέχρι την Πέμπτη, 11 Ιουλίου 2024 (23:59 GMT+2)**. Στοιχεία επικοινωνίας (Υπηρεσία Ανθρώπινου Δυναμικού): recruitment@cut.ac.cy ή +357 25002406.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Κενές Θέσεις

Ο Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια, λόγω επέκτασης των προγραμμάτων του, προκηρύσσει τις ακόλουθες θέσεις εργασίας:

- Κενές θέσεις Λειτουργιών Χώρου Φιλοξενίας Λευκωσίας
- Κενές θέσεις Λειτουργιών Χώρου Φιλοξενίας Πάφου
- Κενή θέση Λειτουργού για φύλαξη και εκπαίδευση Παιδιών Χώρου Φιλοξενίας Λευκωσίας
- Κενή θέση Λειτουργού για φύλαξη και εκπαίδευση Παιδιών Χώρου Φιλοξενίας Λεμεσού
- Κενές θέσεις Λειτουργιών βάρδιας για το Πρόγραμμα του ΣΠΑΒΟ στη Λευκωσία για νεαρές και ανήλικες μπτέρες, αιτήτριες ασύλου

Τα πιστοποιητικά θα υποβάλλονται σε Ηλεκτρονική Μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση: s.metti@domviolence.org.cy.

Τελευταία ημερομηνία παραλαβής των αιτήσεων: **Τρίτη, 23 Απριλίου 2024.**

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστείλουν στην ιστοσελίδα μας <https://domviolence.org.cy/spavojobs/> και στο τηλ. 22813121.

ΤΑΣΟΣ
ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ

Πολλές είναι οι συζητήσεις που γίνονται για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν συμπολίτες μας όσον αφορά τη στέγαση λόγω της αύξησης των τιμών των ακινήτων αλλά και των ενοικίων. Υπήρξαν κάποιες ανακοινώσεις μέτρων από πλευράς Υπουργείου Εσωτερικών, όμως το ζήτημα είναι κατά πόσον αυτά είναι αρκετά και το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί για να αποδώσουν.

Κατ' αρχάς θα πρέπει να πούμε ότι ο τομέας αποτελεί έναν από τους σημαντικούς αιμοδοτές του κυπριακού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ). Την περασμένη Βδομάδα, στη Βουλή, συζητήθηκαν τα έσοδα του Τμήματος Φορολογίας για το 2023 και υπήρξε σημαντική αύξηση στα έσοδα από τον Φόρο Κεφαλαιουχικών Κερδών και από τους έμμεσους φόρους.

Μέρος της αύξησης του δευτέρου φαίνεται να οφείλεται στην αγορά νέων διαμερισμάτων / οικιών / επιχειρηματικών υποστατικών και τεμαχίων γης που υπόκεινται σε ΦΠΑ. Επιπλέον επιβάλλεται σε όλες τις συναλλαγές το τέλος 0,4% επί της αξίας πώλησης που καταλήγει στον Ισότιμο Φορέα Κατανομής Βαρών.

Ζήτηση και προσφορά

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση τόσο στις τιμές των ακινήτων, όσο και των ενοικίων. Πολλοί σημειώνουν ότι οι τιμές καθορίζονται από τις δυνάμεις της προσφοράς και της ζήτησης και φυσικά το κόστος και το περιθώριο κέρδους των επιχειρηματιών ανάπτυξης γης.

Μετά το κλείσιμο του επενδυτικού προγράμματος, η ζήτηση για το είδος των ακινήτων άλλαξε. Σε ό,τι αφορά την εξωτερική ζήτηση, από τα υπερπολυτελή ακίνητα η ζήτηση μετακινήθηκε σε μικρότερα με χαμηλότερο προϋπολογισμό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι άλλαξε το μείγμα των επενδυτών και των ατόμων που αποφάσισαν να εγκατασταθούν στην Κύπρο.

Ένα στοιχείο που πρέπει να λάβουμε υπόψη είναι το γεγονός (και αυτό φαίνεται από εκθέσεις του ΕΤΕΚ) ότι πολλά από τα ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω του επενδυτικού προγράμματος (και άλλα που αγοράστηκαν από παρόμοιου προφίλ επενδυτές) βρίσκονται εκτός αγοράς. Αυτό διαπιστώνεται από την κατανάλωση ρεύματος που καταγράφεται.

Αρκετά από αυτά τα ακίνητα αγοράστηκαν με μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, οπότε δεν μπορούν να ενοικιαστούν τα πρώτα δέκα χρόνια και, σε περίπτωση που πωληθούν,

μέρος της διαφοράς του μειωμένου και κανονικού συντελεστή ΦΠΑ πρέπει να επιστραφεί στο κράτος. Ενδεχομένως μια ρύθμιση επιστροφής του ΦΠΑ σταδιακά με βάση τις ενδεχόμενες εισπράξεις ενοικίου να οδηγούσε σε αύξηση των διαθέσιμων καταλυμάτων προς ενοικίαση. Φυσικά τα ενοίκια σε υπερπολυτελή ακίνητα θα είναι πολύ υψηλά, αλλά υπάρχουν και επενδυτές που αγόρασαν αριθμό μικρότερων ακινήτων.

Σημαντική αύξηση στη ζήτηση δημιουργήθηκε από τις εταιρείες που αποφάσισαν να εγκατασταθούν στην Κύπρο ή να ενισχύσουν την παρουσία τους στη χώρα. Από τα στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν στο Υπουργείο Εσωτερικών, καταγράφονται χιλιάδες αιτήσεις τα τελευταία χρόνια για άδειες εργοδότησης προσωπικού μεσαίας και υψηλής εισοδηματικής τάξης.

Για τα άτομα που αποφασίζουν να εγκατασταθούν στην Κύπρο ο (μεικτός) μισθός τους μπορεί να παραμένει ο ίδιος, όμως το διαθέσιμο εισόδημά τους (σημειώνεται επίσης ότι για κάποιον που γίνεται για πρώτη φορά φορολογικός κάτοικος Κύπρου για τα πρώτα δεκαεπτά έτη τα εισοδήματα από μερίσματα, πέρα από τις συνεισφορές στο ΓεΣΥ, δεν φορολογούνται), αυξάνεται λόγω της χαμηλότερης φορολογίας στην Κύπρο.

Οπότε έχουν περισσότερα για να ξοδεύουν ενισχύοντας την κατανάλωση και να πληρώνουν για ενοίκια. Ενδεχομένως η αγορά ακινήτων να μην ήταν έτοιμη γι' αυτήν την αύξηση της ζήτησης, όμως

θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η συνεισφορά των εταιρειών τεχνολογίας στο ΑΕΠ της χώρας αυξάνεται σημαντικά και ενδεχομένως να είναι ο λόγος που διατηρούνται οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης την ώρα που οι άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες παρουσιάζουν σημαντικά σημάδια επιβράδυνσης. Οπότε, θα πρέπει να βρούμε τρόπους ενίσχυσης της προσφοράς.

Την ίδια στιγμή αρκετοί ντόπιοι και ξένοι επενδυτές έχουν μετατοπίσει το ενδιαφέρον τους στη δευτερογενή αγορά ακινήτων που εκπίπτουν από το ΦΠΑ, αλλά υπόκεινται σε μεταβιβαστικά, σε πολύ χαμηλότερο ποσοστό, επιπλέον τους να αυξήσουν τις αποδόσεις τους μέσω της ενοικίασης (για νέα ακίνητα που μπαίνουν στην αγορά μακροχρόνιας ενοικίασης ο ΦΠΑ αποτελεί κόστος, οπότε μειώνει την επενδυτική απόδοση).

Υπάρχει και η κατηγορία που αποφάσισε να αξιοποιήσει τα ακίνητά της ως τουριστικά καταλύματα, οπότε και αυτά έχουν βγει από την αγορά μακροχρόνιας ενοικίασης. Οι αποδόσεις είναι σίγουρα μεγαλύτερες, ενώ πλέον η ενοικίαση τέτοιων καταλυμάτων ρυθμίζεται μέσω νομοθεσίας (πρέπει να εγγράφονται

στο Υφυπουργείο Τουρισμού).

Σημειώνεται, επίσης, ότι υπάρχουν και τα προγράμματα μόνιμης διαμονής, τα οποία ενισχύουν περαιτέρω τη ζήτηση στα ακίνητα. Χώρες όπως η Ελλάδα και η Ισπανία προχώρησαν σε ρυθμίσεις ή και σε αναστολή των προγραμμάτων με βάση τη ζήτηση και την πορεία της αγοράς των ακινήτων.

«Build to Rent»

Όσον αφορά το κόστος κατασκευής μετά την εκτίναξη την περίοδο των σοβαρών προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα και τον πόλεμο στην Ουκρανία, υπήρξε σημαντική μείωση αλλά παρουσιάζεται αυξημένο σε σχέση με το επίπεδο πριν από τέσσερα ή πέντε χρόνια. Αυτό σε συνδυασμό με τη σημαντική αύξηση του κόστους χρηματοδότησης οδήγησαν τις εταιρείες ανάπτυξης γης σε αναπροσαρμογή των τιμών τους.

Η Κυβέρνηση έχει προχωρήσει στην εφαρμογή του μέτρου «Build to Rent», δίνοντας προς τις εταιρείες που θέλουν να συμμετέχουν με σκοπό την ενίσχυση του αποθέματος ακινήτων σε προσιτές τιμές, επιπλέον συντελεστή δόμησης σε συγκεκριμένες περιοχές.

Για να μπορέσει να έχει επιτυχία το εγχείρημα θα πρέπει να υπάρξει κάποιος μηχανισμός που να μειώνει τον αυξημένο ΦΠΑ που καταβάλλεται και δεν μπορεί να ανακτηθεί λόγω ενοικίασης. Λόγω της κοινωνικής διάστασης του εγχειρήματος ενδεχομένως θα μπορούσε να εφαρμοστεί μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ, ή να παραχωρηθούν φορολογικές πιστώσεις στις εταιρείες που συμμετέχουν, όπως γίνεται στις ΗΠΑ.

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που αποφασίζουν να εγκατασταθούν στην Κύπρο θα μπορούσαν να συμμετέχουν στο εγχείρημα, εφόσον από τη μια εξασφαλίζουν στέγη για τις οικογένειες των υπαλλήλων τους, κι από την άλλη συμμετέχουν στο κοινωνικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης και έχουν ενοίκια εισπρακτέα, τα οποία φορολογούνται. Ενδεχομένως μια εταιρεία ανάπτυξης γης θα προτιμούσε την πώληση των ακινήτων και ενίσχυση των ταμειακών ροών, αλλά υπάρχουν επιχειρήσεις και επενδυτές που προτιμούν μια σταθερή απόδοση στην επένδυσή τους μέσω ενοικίων εισπρακτέων.

Η μελέτη της πορείας του τομέα των ακινήτων και η ανάλυση της ζήτησης θα οδηγήσει σε συγκεκριμένες αποφάσεις σε σχέση με τον τομέα των ακινήτων και την πλευρά της προσφοράς. Η παραχώρηση κινήτρων, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, η αλλαγή των πολεοδομικών ζωνών με τη φορολόγηση της υπεραξίας και η ενίσχυση της κάθετης ανάπτυξης με σωστό πολεοδομικό σχεδιασμό μπορούν να βοηθήσουν στην ενίσχυση της προσφοράς.

Ο τομέας των ακινήτων και η κυπριακή κοινωνία

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση τόσο στις τιμές των ακινήτων, όσο και των ενοικίων

Η μελέτη της πορείας του τομέα των ακινήτων και η ανάλυση της ζήτησης θα οδηγήσει σε συγκεκριμένες αποφάσεις σε σχέση με τον τομέα των ακινήτων και την πλευρά της προσφοράς

Η αυξητική τάση του καρκίνου στην Κύπρο

Κλήση για δράση και ευαισθητοποίηση

ΝΙΚΟΛΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, Εκτελεστικός Διευθυντής ΠΑΣΥΚΑΦ
ΜΙΡΑΝΤΑ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Ανώτερη Λειτουργός Πολιτικής ΠΑΣΥΚΑΦ

Όταν μιλάμε για τον καρκίνο αναφερόμαστε σε έναν μεγάλο αριθμό διαφορετικών τύπων καρκίνου, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από την ανάπτυξη μη φυσιολογικών κυττάρων που διαιρούνται ανεξέλεγκτα. Τα κύτταρα αυτά έχουν την ικανότητα να διεισδύουν και να καταστρέφουν τον φυσιολογικό ιστό του σώματός μας.

Τα τελευταία χρόνια, ο καρκίνος αποτελεί τη δεύτερη συχνότερη αιτία θανάτου στην Κύπρο. Κατά μέσον όρο τα τελευταία 5 έτη καταγράφονται 4.000 νέα περιστατικά και 1.560 θάνατοι ετησίως, παρότι τα ποσοστά επιβίωσης για πολλούς τύπους καρκίνου φαίνεται να βελτιώνονται, χάρη στις μεθόδους πρώιμης ανίχνευσης και θεραπείας τους.

Για να κατανοήσουμε την έκταση του προβλήματος και να εξετάσουμε την οποιαδήποτε πρόοδο έχει γίνει, είναι σημαντικό να στρέψουμε την προσοχή μας στα στατιστικά στοιχεία, τα οποία προέρχονται από τα πληθυσμιακά αρχεία καρκίνου. Τα στατιστικά στοιχεία μας επιτρέπουν να αξιολογούμε καλύτερα τα ξεχωριστά δεδομένα κάθε χώρας, να δημιουργούμε στοχευμένα προληπτικά προγράμματα για το κοινό και να προσαρμόζουμε τις πρακτικές μας για να βελτιώσουμε την πρόγνωση για τα άτομα με εμπειρία καρκίνου. Μπορούν επίσης να μας δώσουν κίνητρο για τη διεξαγωγή ερευνών, οι οποίες θα δώσουν περισσότερο φως σε ορισμένες τάσεις που παρατηρούνται αλλά και θα βοηθήσουν τα Συστήματα Υγείας να προβλέψουν επερχόμενες ανάγκες.

Το τελευταίο διάστημα βλέπουμε διάφορες ανακοινώσεις να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και στη δική μας κοινωνία. Έρευνες που δημοσιεύθηκαν σε ιατρικά περιοδικά της Αμερικής και του Ηνωμένου Βασιλείου φαίνεται να παρουσιάζουν μίαν αυξητική τάση των περιστατικών καρκίνου

σε άτομα κάτω των 50 ετών, ανά το παγκόσμιο. Η Κύπρος δεν φαίνεται να αποτελεί εξαίρεση σε αυτό τον κανόνα σύμφωνα και με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από το Αρχείο Καρκίνου Κύπρου.

Εάν συγκρίνουμε τις δεκαετίες 2001-2010 και 2011-2020 τότε βλέπουμε να καταγράφεται αύξηση της τάξης του 40% στις νέες διαγνώσεις καρκίνου σε άτομα κάτω των 50 ετών. Σημαντικό όμως είναι να σημειώσουμε ότι η αυξητική τάση παρατηρείται σε όλες τις ηλικίες με ένα ποσοστό του 46%. Αρα διαπιστώνουμε ότι υπάρχει μια αυξητική τάση γενικότερα στον πληθυσμό που πλέον στις μέρες μας επηρεάζει και τις νεότερες ομάδες.

Η τάση σε κάποιους τύπους καρκίνου είναι ανοδική και σε άλλους καθοδική. Τη μεγαλύτερη αύξηση στις διαγνώσεις φαίνεται να παρουσιάζει ο καρκίνος του μαστού και του θυρεοειδούς, χωρίς όμως να υπάρχει αύξηση στη θνησιμότητα. Οι αυξημένες διαγνώσεις οφείλονται κυρίως στην ευαισθητοποίηση των Κυπρίων για προληπτικό έλεγχο και στην ευκολία πρόσβασης σε ιατρικές εξετάσεις όπως είναι ο υπέρηχος.

Όσο αξιοσημείωτα κι αν είναι αυτά τα ποσοστά, πρέπει να είμαστε σαφείς: Ο καρκίνος αν και μπορεί να εμφανιστεί σε οποιαδήποτε ηλικία, εξακολουθεί να είναι ένα ασυνήθιστο γεγονός όταν εμφανίζεται στον νεότερο πληθυσμό.

Σίγουρα δεν πρέπει να αγνοήσουμε αυτή την τάση που έχουμε

μπροστά μας. Τώρα, περισσότερο από ποτέ, φαίνεται ξεκάθαρα πως επηρεάζει όλο και περισσότερα άτομα του νεότερου πληθυσμού, αναδεικνύοντας την ανάγκη για άμεση δράση και ενίσχυση της πρόληψης.

Ο καρκίνος δεν είναι μια ανίατη αρρώστια. Αρκετοί τύποι καρκίνου είναι πλέον διαχειρίσιμοι και θεραπεύσιμοι εάν ανιχνευθούν έγκαιρα. Γι' αυτόν τον λόγο η έγκυρη πληροφόρηση του κοινού για τους παράγοντες κινδύνου και τις διαθέσιμες προληπτικές εξετάσεις αποτελούν τα θεμέλια για την αντιμετώπισή του.

Μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι οι δικές μας προσωπικές

νή διατροφή αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εφόδια που έχουμε στην αντιμετώπισή του. Παράλληλα με την αποφυγή του καπνίσματος και τη μειωμένη κατανάλωση αλκοόλ το ποσοστό αυτό μπορεί να φτάσει το 70%. Εδώ αξίζει να αναφέρουμε, για άλλη μια φορά, ότι σύμφωνα με επιστημονικές μελέτες, περίπου το ένα τρίτο όλων των θανάτων από καρκίνο οφείλονται σε παράγοντες που προκλήθηκαν από το κάπνισμα!

Σημαντικό ρόλο στον πρώιμο έλεγχο του πληθυσμού διαδραματίζουν και τα ανιχνευτικά πληθυσμιακά προγράμματα του Υπουργείου Υγείας για τον καρκίνο του μαστού.

όπως διατάζουν οι ευρωπαϊκές κατευθυντήριες οδηγίες για τον καρκίνο.

Εθνικό Ινστιτούτο Καρκίνου - Έργο υψίστης σημασίας

Η Κυβέρνηση έχει εγκρίνει κονδύλι €1,2 εκ. στον προϋπολογισμό του 2024 για προώθηση και υλοποίηση του Εθνικού Ινστιτούτου Καρκίνου.

Το Εθνικό Ινστιτούτο Καρκίνου θα αποτελέσει τον επιστημονικό φορέα εμπειρογνωμοσύνης στα θέματα καρκίνου με όρο εντολής την οργάνωση και τον συντονισμό όλων των φορέων που αφορούν στην αντιμετώπιση του καρκίνου στην Κύπρο και κυρίως των ογκολογικών κέντρων.

Είναι ο φορέας που θα σχεδιάσει και θα εφαρμόσει την Εθνική Στρατηγική του Καρκίνου στην Κύπρο με συγκεκριμένο πλάνο και χρονοδιαγράμματα. Η επικαιροποίηση και υλοποίηση της στρατηγικής (τελευταία επικαιροποίηση έγινε το 2019) θα ευθυγραμμίσει τις δράσεις όλων των φορέων για να καθοριστούν οι προτεραιότητες με στόχο τη μείωση των περιστατικών αλλά και την ολιστική φροντίδα και παροχή υπηρεσιών προς τους ασθενείς. Παράλληλα θα λάβει υπόψη τα νέα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί μετά τον covid, την εφαρμογή του ΓεΣΥ αλλά και την Ευρωπαϊκή Στρατηγική του Καρκίνου - Europe's Beating Cancer Plan, η οποία βρίσκεται σε τροχιά υλοποίησης.

Η λειτουργία του Ινστιτούτου θα είναι ωφέλιμη για όλη την κοινωνία και κυρίως για τον ίδιο τον ασθενή. Το Ινστιτούτο θα συνεργάζεται με άλλα Εθνικά Κέντρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να διευκολύνεται η υιοθέτηση ποιοτικών διαγνωστικών και καινοτόμων θεραπευτικών μεθόδων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, της έρευνας και της προώθησης κλινικών δοκιμών σε ολόκληρη την ΕΕ.

Μελετώντας τα επιτυχημένα παραδείγματα άλλων χωρών έχει διαφανεί ότι το Εθνικό Ινστιτούτο Καρκίνου θα συμβάλει τα μέγιστα στην αντιμετώπιση του καρκίνου. Αναμένουμε να γίνουν σύντομα τα επόμενα βήματα για σύστασή του.

Μόνο μέσω συλλογικών προσπαθειών και δράσεων με ηχηρά μηνύματα μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τις προκλήσεις που προκαλεί η αυξητική τάση εμφάνισης του καρκίνου στην Κύπρο.

Κατά μέσον όρο τα τελευταία 5 έτη καταγράφονται 4.000 νέα περιστατικά και 1.560 θάνατοι ετησίως

επιλογές μπορούν να μας δώσουν ένα καλό προβάδισμα για αποφυγή του. Οι καθημερινές συνήθειες, η υγιεινή διατροφή και η συστηματική άσκηση συμβάλλουν στη διατήρηση υγιούς σωματικού βάρους και μπορούν να μειώσουν κατά 40% τα νέα περιστατικά καρκίνου. Τεκμηριωμένα, η παχυσαρκία αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα κινδύνου για την εμφάνιση του καρκίνου, ως εκ τούτου η υγιει-

Αναμένουμε σύντομα να δούμε την εισαγωγή πρόσθετων ανιχνευτικών προγραμμάτων για άλλες μορφές καρκίνου, όπως είναι του παχέος εντέρου, το οποίο αναμένεται να εκκινήσει φέτος, του τραχήλου της μήτρας για το οποίο ήδη υπάρχει πρόγραμμα εμβολιασμού κατά του ιού HPV, ενώ παρέχεται και από το ΓεΣΥ δυνατότητα για τεστ Παπανικολάου κάθε 2 χρόνια, του πνεύμονα και του προστάτη, έτσι

ΑΠΟΨΗ « GIANNAKHIS Λ. OMHPOY*

Θάνατος και φρίκη στη Γάζα

Το τελευταίο επεισόδιο με τη σφαγή αποστολής της W.C.K. από τον πάνοπλο ισραηλινό στρατό συγκλονίζει κάθε πολιτισμένο άνθρωπο και επαναφέρει στην επιφάνεια την αβάστακτη υποκρισία του διεθνούς συστήματος, τόσο πολιτικής εξουσίας όσο και εφαρμογής του διεθνούς δικαίου.

Άνθρωποι που προσφέρουν εθελοντικά και με αυτοθυσία τις υπηρεσίες τους για τη διάσωση ανθρώπων από τον λιμό δολοφονούνται ανελέητα από το κράτος του Ισραήλ. Και η νυκτική απάντηση: «Αυτά συμβαίνουν στον πόλεμο».

Τα σκληρά παθήματα του 20ού αιώνα, με τις εκατόμβες νεκρών σε δύο παγκοσμίους πολέμους, ποσώς δεν έγιναν μαθήματα. Η απηνής επικυριαρχία της βίας, οι δολοφονίες χιλιάδων αμάχων σ' έναν φαύλο κύκλο ανιεκδικήσεων και αντιποίνων έχουν αναχθεί σε ρουτίνα. Και η ανθρωπότητα, οι υπερεθνικοί θεσμοί που δημιουργήθηκαν μέσα στις στάχτες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, όπως ο ΟΗΕ και η ΕΕ, πέραν των εκκλήσεων και των επαναλαμβανόμενων ανέξοδων διακηρύξεων, μοιάζουν ανήμποροι και τελικά εξοικειωμένοι, αν όχι συμπλιωμένοι, με τη λογική των πολεμικών συρράξεων και της καπίοσης των όπλων αντί της συνδιαλλαγής,

του διαλόγου, της εφαρμογής του Διεθνούς Δικαίου και της ειρηνικής επίλυσης διαφορών.

Η στρατιωτική επιχείρηση του Ισραήλ στη Γάζα αποτελεί το πιο χαρακτηριστικό δείγμα της παραφροσύνης, του απύθμενου μίσους και της ανικανότητας της διεθνούς κοινότητας να παρέμβει για τον τερματισμό της αιματοχυσίας. Η δε δολοφονία προσωπικού αποστολών ανθρωπιστικής βοήθειας προς τους αμάχους συνιστά θηριωδία και έγκλημα πολέμου. Καμιά αμφιβολία για τις ασήκωτες εγκληματικές ευθύνες της Χαμάς για την πυροδότηση της κρίσης. Το δολοφονικό πογκρόμ της 7ης Οκτωβρίου άνοιξε τις πύλες της κολάσεως. Και της δικαιολογημένης αντίδρασης του Ισραήλ, όσο κι αν το τελευταίο βαρύνεται με ευθύνες για την επίμακρον άλυτη δίκαιη παλαιστινιακή υπόθεση. Με την υπονόμευση της συμφωνίας του Όσλο, με τον εποικισμό παλαιστινιακών εδαφών και τις συνεχείς δολοφονίες Παλαιστινίων.

Οι συνεχείς και αδιάκριτοι βομβαρδισμοί στη Γάζα, ακόμα και στη Δυτική Όχθη, ο αποκλεισμός της Γάζας σε τρόφιμα, φάρμακα και καύσιμα, στο όνομα εξουδετέρωσης της Χαμάς, συνιστά παραβίαση των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου του πολέμου.

Αυτό που βρίσκεται σε εξέλιξη στη Γάζα δεν είναι πόλεμος. Είναι μια επιχείρηση γενοκτονίας ενός λαού που προκαλεί αποτροπιασμό και αποστροφή για κάθε πολιτισμένο άνθρωπο. Ίδια και χειρότερη συμπεριφορά από την κτηνώδη και αδιάκριτη βία που επέδειξε η Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου.

Ένα συντεταγμένο κράτος δεν

“

Τα σκληρά παθήματα του 20ού αιώνα, με τις εκατόμβες νεκρών σε δύο παγκοσμίους πολέμους, ποσώς δεν έγιναν μαθήματα

μπορεί να καταδικάζει έναν ολόκληρο λαό, ακόμα και τους αμάχους, στο όνομα καταπολέμησης μιας τρομοκρατικής οργάνωσης που δεν εκπροσωπεί τον παλαιστινιακό λαό. Όπως και η χερσαία επιχείρηση εντός της Γάζας, που αναπόφευκτα στρέφεται εναντίον «δικαίων και αδικών» και έχει ως πρόωτα θύματα τους αμάχους. Προκαλώντας αισθήματα τυφλής

εκδίκησης στους ανά τον κόσμο Άραβες και μουσουλμάνους, με κίνδυνο διάχυσης τρομοκρατικών επιθέσεων που ήδη έχουν αρχίσει. Και με περαιτέρω κίνδυνο την εκδήλωση νέων προσφυγικών κυμάτων που θα κατακλύσουν κυρίως την Ευρώπη, η οποία ήδη αντιμετωπίζει προβλήματα από τα μεταναστευτικά ρεύματα. Η κλιμακούμενη ροή κυμάτων Σύριων προσφύγων από τον Λίβανο προς την Κύπρο είναι αποτέλεσμα της πολεμικής κρίσης στη Γάζα.

Δυστυχώς, οι ΗΠΑ, που θα μπορούσαν να ενεργήσουν για επίδειξη αυτοσυγκράτησης από πλευράς Ισραήλ, έχουν ενθαρρύνει την κλιμάκωση της βίας, όσο κι αν ο Πρόεδρος Μπάιντεν δειλά - δειλά συμβούλεψε τον Νεϊανιάχου «να μη διαπράξει τα σφάλματα που διέπραξαν οι ΗΠΑ μετά την 11η Σεπτεμβρίου» και «να μην επικυριαρχήσει η οργή». Η έκφραση «αγανάκτηση» από τον Αμερικανό Πρόεδρο μετά τη δολοφονία του προσωπικού της W.C.K. είναι χωρίς αντίκρισμα όσο οι ΗΠΑ δεν παίρνουν δραστηριτικά μέτρα, όπως η διακοπή της στρατιωτικής βοήθειας προς το Ισραήλ.

Ο ΟΗΕ, παρά τις συνεχείς ορθές παρεμβάσεις του Αντόνιο Γκουτέρες, επιβεβαιώνει την κρίση αποτελεσματικότητας που διέρχεται τις τελευ-

ταίες δεκαετίες, παρακολουθώντας ανήμπορος το λουτρό αίματος στη Μέση Ανατολή.

Η δε ΕΕ, για μια ακόμα φορά αποδεικνύεται κατώτερη των περιστάσεων, χωρίς κοινή εξωτερική πολιτική. Ενώ θα μπορούσε και θα έπρεπε να λειτουργήσει ως έντιμος διαμεσολαβητής.

Τέλος, η παρανομούσα και εγκληματιούσα Τουρκία σε ολόκληρη την περιοχή, «χωρίς περίσκεψη και χωρίς αιδώ», μιλά για εγκλήματα πολέμου. Ένοχη για γενοκτονίες και για εθνοκαθάρσεις, παρουσιάζεται ως κήνσορας, τιμητής και δήθεν μεσολαβητής.

Στη Γάζα η ρουτίνα του θανάτου απλώνεται και εμπεδώνεται εφιαλτικά. Και η αβάστακτη υποκρισία «των δύο μέτρων και δύο σταθμών» από το διεθνές σύστημα κυριαρχεί. Καθώς στην περίπτωση της Ουκρανίας, ΗΠΑ και ΕΕ, όχι μόνο -ορθώς- καταδικάζουν τη Ρωσία για την εισβολή της, αλλά εφοδιάζουν με πολεμικό υλικό και δισεκατομμύρια τον αποδέκτη της ρωσικής επίθεσης. Παρακολουθώντας ταυτόχρονα απαθώς την εξολόθρευση του παλαιστινιακού λαού. Ακόμα και τη δολοφονία του προσωπικού ανθρωπιστικών οργάνωσης.

*Πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΑΠΟΨΗ « ΔΡ ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ*

Οι εκλογές στην Τουρκία για την τοπική αυτοδιοίκηση

Το αποτέλεσμα των εκλογών της 31ης Μαρτίου 2024 στην Τουρκία για την τοπική αυτοδιοίκηση κατέδειξε, για πρώτη φορά μετά από 20 και πλέον χρόνια, την πτώση του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ του Ερντογάν από την πρώτη θέση και την άνοδο του αντιπολιτευτικού κόμματος ΣΗΡ στη θέση αυτή. Προφανώς, το αποτέλεσμα για τον Τούρκο Πρόεδρο δεν είναι καθόλου επιθυμητό και η ανάγνωσή του, εν πρώτοις, καταδεικνύει μια αλλαγή, κατά το μάλλον ή ήπιον, στο πολιτικό σκηνικό της Τουρκίας, χωρίς, φυσικά, αυτό να σημαίνει ότι επίκεινται, στο άμεσο μέλλον, σημαντικές αλλαγές.

Από τα πλέον σημαντικά κρατούμενα των εκλογών είναι, πέραν του γεγονότος ότι το ΑΚΡ είναι πλέον το δεύτερο κόμμα, ότι ο Δήμαρχος της Κωνσταντινούπολης, Εκρέμ Ιμάμογλου, διατήρησε

τη θέση του και αναδεικνύεται σε έναν από τους βασικότερους αντιπάλους του Τούρκου Προέδρου στον αγώνα διαδοχής, που έχει ακόμη, φυσικά, αρκετή διαδρομή να καλύψει, όπως τόνισε και ο Ερντογάν, μιλώντας μετά τα αποτελέσματα. Και στους άλλους, όμως, μεγάλους Δήμους, αυτούς της Άγκυρας και της Σμύρνης, οι υποψήφιοι που στήριξε το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, ΣΗΡ, κέρδισαν, με σημαντική μάλιστα διαφορά από τους αντιπάλους του που στηρίχθηκαν από το κυβερνών ΑΚΡ, με το ΣΗΡ συνολικά να κερδίζει 36 δήμους από τις 81 επαρχίες της Τουρκίας, νικώντας μάλιστα σε δήμους και επαρχίες που θεωρούνται προπύργια του κόμματος του Ερντογάν.

Ο Ερντογάν αναφέρθηκε σε μια δημοκρατική διαδικασία, επιλέγοντας να χαμπλώσει τους τόνους και να μετακλίσει το αποτέλεσμα σε θετικό για την Τουρκία,

“

Ο Δήμαρχος της Κωνσταντινούπολης, Εκρέμ Ιμάμογλου, διατήρησε τη θέση του και αναδεικνύεται σε έναν από τους βασικότερους αντιπάλους του Τούρκου Προέδρου στον αγώνα διαδοχής

στοχεύοντας προς το εξωτερικό παρά στο εσωτερικό. Απέκλεισε, δε, το οποιοδήποτε σενάριο για πρόωρες εκλογές, τονίζοντας ότι, τώρα, χωρίς εκλογικές διαδικασίες για τα επόμενα 4 χρόνια, μπορεί να προχωρήσει σταθερά προς την υλοποίηση του προγράμματός του,

στέλνοντας μηνύματα ξανά στο εξωτερικό, καθιστούμε τις αγορές που προφανώς ανησυχούν για τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τουρκία. Από την άλλη πλευρά ο ηγέτης του ΣΗΡ τόνισε την αλλαγή του πολιτικού κλίματος που επέφεραν αυτές οι εκλογές, προδιαγράφοντας την επόμενη μέρα για την αντιπολίτευση, η οποία, εν πάσει περιπτώσει, στις εκλογές της 31ης Μαρτίου δεν κατ'ήλθε ενωμένη αλλά κατακεραματισμένη, κάτι που αποτελεί στοιχείο για το μέλλον και ειδικά για τον Ιμάμογλου, που κατάφερε να αποκτήσει μεγαλύτερο ποσοστό απ' ό,τι λαμβάνει συνήθως το ΣΗΡ, στο οποίο ανήκει, πέραν της κοσμικής βάσης της Κωνσταντινούπολης.

Το μεγαλύτερο στοιχείο, ως απόρροια του αποτελέσματος των εκλογών για την τοπική αυτοδιοίκηση στην Τουρκία, είναι κατά πόσον η αντιπολίτευση, και ειδικά το ΣΗΡ,

θα μπορέσει να κεφαλαιοποιήσει την αλλαγή που έχει επιφέρει για τις επόμενες γενικές εκλογές την ίδια στιγμή που παρατηρείται μια στροφή προς συντηρητικότερα κόμματα αλλά και το γεγονός ότι σε αυτές τις εκλογές δεν είχαμε τις συνεργασίες κομμάτων που είχαμε στις γενικές εκλογές του 2023, ούτε, προφανώς, τις διαφωνίες που προέκυψαν τότε μεταξύ τους. Κατά πόσον όντως παρατηρούμε μια γενική στροφή στα πολιτικά δρώμενα της Τουρκίας είναι νωρίς να αποτυπωθεί επαρκώς και οι εξελίξεις που αφορούν τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της χώρας είναι ικανές να επαναδιατυπώσουν το πολιτικό της σκηνικό.

*Λέκτορας Νομικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, LL.B Law (Bristol), Ph.D in Law - International Law and Human Rights (Kent), Διευθυντής Μονάδας Νομικής Κλινικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη

«**Η** Κυπριακή Βιβλιοθήκη», σαν να λέμε, «The London Library»! Σοβαρά; Έχουμε Κυπριακή Βιβλιοθήκη; Και πού είναι το κτήριο με το πομπώδες αυτό όνομα; Ποιο είναι το μεγαλόπρεπο κτήριο που στεγάζει την καταπληκτική αυτή Τράπεζα της Γνώσεως; Πού είναι το μοναδικό αυτό ορόσημο;

Όχι, βεβαίως, στην Κυπριακή Δημοκρατία! Το μόνο κτήριο, που υπάρχει με το όνομα «Κυπριακή Βιβλιοθήκη», είναι μια «αποθήκη βιβλίων»(!) δίπλα στο Ταχυδρομείο της Πλατείας Ελευθερίας στη Λευκωσία. Ντροπή μας!

Στα 64 χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν ανεγερθεί ένα σωρό επιβλητικά κυβερνητικά κτήρια (βλ. π.χ. Υπουργείο Εξωτερικών, Υπουργείο Οικονομικών), εντυπωσιακό Κρατικό Θέατρο, πανάκριβα γήπεδα ποδοσφαίρου, κατασπαταλήθηκαν εκατομμύρια ευρώ από ευρωπαϊκά κονδύλια για τη δημιουργία του ανύπαρκτου Μεγάρου Πολιτισμού που κατέληξαν σε μαύρη τρύπα, αλλά για την Κυπριακή Βιβλιοθήκη, τίποτε, τίποτε, τίποτε!

Καταστρέφεται πολύτιμο έντυπο υλικό σε υπόγεια ή ακατάλληλα κτήρια όπου τούτο φυλάσσεται (sic!), λέγε τούτο «στοιβάζεται», χάνονται ανεπανόληπτα αρχεία, όπως για παράδειγμα το αρχείο του αείμνηστου Ιωάννη Συκουτρή**, καθώς και το αρχείο και βιβλιοθήκη Μαραγκού στην Αμμόχωστο, και ο κόσμος της Κύπρου στερείται του αυτονότου, δηλαδή μιας Κρατικής Βιβλιοθήκης της προκοπής, όπως έχουν όλα τα πολιτισμένα κράτη της Υφηλίου.

Θα μου πείτε ότι έχουμε την υπέροχη Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου. Ε, όχι κύριοι! Άλλο μια Κρατική Βιβλιοθήκη κι άλλο μια

Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη. Άλλος ο ρόλος της μιας κι άλλος της άλλης. Η Κρατική Βιβλιοθήκη είναι η μήτρα όλων των βιβλιοθηκών της χώρας, περιλαμβανομένων και των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών, καθώς και όλων των δημοτικών, κοινοτικών, σχολικών, ακόμη και ορισμένων μεγάλων ιδιωτικών βιβλιοθηκών. Αυτή είναι το ίδρυμα που ελέγχει, καθοδηγεί και καταρτίζει προγράμματα για όλες τις υπόλοιπες βιβλιοθήκες. Στον μακρύ κατάλογο των υπηρεσιών που προσφέρει είναι και η λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Εγγραφής Εντύπων και η παροχή των διεθνών αριθμών ISBN για βιβλία, ISSN για περιοδικά και ISMN για παριπούρες.

Η Κρατική Βιβλιοθήκη συντηρεί την έντυπη μνήμη μιας χώρας, όπως το Μουσείο, το ιερό των Μουσών, συντηρεί την πολιτιστική μνήμη μιας χώρας. Γι' αυτό και η περιώνυμη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας στην αρχαιότητα αποτελούσε, μέχρις ότου κήκε, αναπόσπαστο τμήμα του Μουσείου. Και είναι προστιμής της αιγυπτιακής κυβέρνησης που ανασύστησε το ιστορικό αυτό ίδρυμα, καθιστώντας το ένα από τα πιο σύγχρονα ιδρύματα της εποχής μας. Ακόμη και στο Ελ Σαλβαδόρ έχουν εγκαινιάσει προσφάτως μια τεράστια υπερσύγχρονη Κρατική Βιβλιοθήκη, για την οποία η κυβέρνηση είναι τόσο υπερήφανη, ώστε γέμισε τα ΜΜΕ με φωτογραφίες από τα εγκαίνια του κτηρίου.

Κι εμείς, τι κάνουμε; Εκτός από την «αποθήκη βιβλίων» που έχω αναφέρει ανωτέρω, η οποία στερείται, βεβαίως, του αναγκαίου χώρου και διευκολύνσεων, είχαμε την καταπληκτική ιδέα, αντί να ανεγείρουμε ένα κατάλληλο κτήριο, να διασπάσουμε την Κρατική μας

Βιβλιοθήκη στο αναγνωστήριο της Φανερωμένης, αφενός, και σε δυο-τρεις άλλες αποθήκες, αφετέρου, πράγμα το οποίο, το ελάχιστο που μπορώ να πω, δεν βοηθά καθόλου στην λειτουργικότητά της. Το καταστροφικό αυτό ημίμετρο είχε ληφθεί από ειτών ως προσωρινό, μέχρις ότου θα ανεγείρειτο μια σύγχρονη Κρατική Βιβλιοθήκη που, όπως ανήγγελλαν οι εκάστοτε αρμόδιοι Υπουργοί προγραμματιζόταν, και ακόμη προγραμματίζεται, αλλά, φευ, δεν υλοποιείται.

Από τη μια, προβάλλεται το πρόσχημα των αλληπάλληλων οικονομικών κρίσεων και, από την άλλη, οι διάφοροι μανδρινό, μεταξύ των οποίων και εκείνοι που διαχειρίζονται κατά καιρούς τα οικονομικά του Κράτους, θέτουν τα έργα Πολιτισμού σε δεύτερη μοίρα, ώστε αυτά να είναι τα πρώτα που αποκόπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για εξοικονόμηση δημοσίου χρήματος.

Κι ενώ εμείς κοιμόμαστε και περί άλλα τυρβάζουμε, η Τουρκία, ήδη από το 1958, ίδρυσε για τους Τουρκοκυπρίους Εθνική Βιβλιοθήκη, η οποία λειτουργεί μέχρι σήμερα και, μάλιστα, είναι παρούσα και στο διαδίκτυο.

Μπροστά στους πολλαπλούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η μικρή μοιρασμένη μας χώρα και, κυρίως, εμείς οι Ελληνοκύπριοι, από την επαπειλούμενη αλλοτρίωση του δημογραφικού μας χαρακτήρα, της γλώσσας και του πολιτισμού μας, κινδύνους που ελλοχεύουν λόγω και του συνεχώς ογκούμενου κύματος μεταναστών, ιδίως παρανόμων μεταναστών, η ίδρυση μιας αρμόζουσας στην ιστορία και στον πολιτισμό μας σύγχρονης Κρατικής Βιβλιοθήκης θα αποτελέσει, κατά τη γνώμη μου, μια πρόσθετη ασπίδα σωτηρίας

για την επιβίωση των επομένων γενιών μας ως Ελληνοκυπρίων.

Μια σύγχρονη Κρατική Βιβλιοθήκη θα καταρτίζει προγράμματα που θα βοηθούν τους πολίτες, ώστε αυτοί από τη νηπιακή ηλικία να μαθαίνουν να αγαπούν και να διαβάζουν βιβλία, να αναπτύσσουν το πνεύμα τους και να μην αποβλακώνονται από τη συνεχή προσήλωσή τους στα κινητά τους τηλέφωνα, στο ποδόσφαιρο ή σε διάφορες ηλίθιες ενασχολήσεις ή στον τζόγο, να μην αναπτύσσουν αντικοινωνική συμπεριφορά, να μην επιδίδονται σε βανδαλισμούς και βία στα σχολεία και στα γήπεδα και να μην καταλήγουν στα ναρκωτικά και στο έγκλημα. Τα σχολεία και τα Πανεπιστήμια δεν είναι ικανά για να καταρτίζουν και αναπτύσσουν μόνο τους προγράμματα που θα βοηθούν τους πολίτες ως ανωτέρω, ούτε για να διαδραματίζουν μόνο τους αυτόν τον ρόλο.

Πέρυσι, απεβίωσε στην Ελλάδα η πρώην Υπουργός Πολιτισμού της Ελλάδας, Μυρσίνη Ζορμπά, που ήθελε να αλλάξει τον κόσμο με τα βιβλία, γιατί πίστευε «ότι τα βιβλία είναι σαν τα ρόδια, τα ανοίγεις και ξεπηδούν ιδέες και συναισθήματα... τα βιβλία είναι πόρτες για να ανοίξεις και να δεις τον κόσμο» (δείτε εφημερίδα «Ο Φιλελεύθερος», ημερομηνίας 22 Απριλίου 2023, σελ. 36).

Πριν από δυο χρόνια πέρασε στην αιωνιότητα η μεγάλη μας συγγραφέας Ρήνα Κατσελλή, η ιδρύτρια και πρώτη Πρόεδρος του Συνδέσμου μας (τόρα Ομίλου) Φίλων της Κυπριακής Βιβλιοθήκης που, ως Βουλευτής, είχε καταθέσει στη Βουλή τη δεκαετία του 1980, Πρόταση Νόμου για την ψήφιση του περί Κυπριακής Βιβλιοθήκης Νόμου του 1987. Παρά του αγώνος της ίδιας και του Συνδέσμου

(τόρα Ομίλου) μας και τις υποσχέσεις των εκάστοτε αρμόδιων Υπουργών, δεν έχουμε δει ακόμη το όραμα της αείμνηστης Ρήνας και το δικό μας για ίδρυση μιας σύγχρονης Κρατικής Βιβλιοθήκης να πραγματοποιείται.

Στηρίζουμε τις ελπίδες μας στη νέα Υφυπουργό Πολιτισμού, Δρα Βασιλική Κασσιανίδου, που πρόσφατα υποσχέθηκε να προωθήσει Σχέδιο Έργου για την προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, με σκοπό την ανέγερση ενός κατάλληλου κτηρίου που θα στεγάζει μια σύγχρονη Κρατική Βιβλιοθήκη, άριστα εξοπλισμένη με σύγχρονα μέσα. Ας ευχηθούμε να μην της κόψουν τα φερά της οποιαδήποτε εμπόδια και να δούμε σύντομα, επιτέλους, φως στην άκρη της σήραγγας. Ας μην καταλήξει κι αυτό το Σχέδιο Έργου στον κάλαθο των αχρήστων, όπως κατέληξαν μέχρι σήμερα τουλάχιστον τέσσερις κατά καιρούς, απ' ό,τι γνωρίζω, μελέτες εμπειρογνομητών.

Διαφορετικά, με τίποτε δεν σώζεται αυτός ο τόπος!

**Σημείωση: Ιωάννης Συκουτρή: Πρόσφυγας από τη Σμύρνη και Καθηγητής στο Ιεροδιδασκαλείο Λάρνακας τη δεκαετία του 1920, πατέρας της Κυπρολογικής Έρευνας. Όταν έφυγε από την Κύπρο, εμπιστεύθηκε το πολύτιμο αρχείο του στον φίλο του Λούη Λοΐζου, δικηγόρο στην Αμμόχωστο, όπου τούτο χάθηκε κατά την τουρκική εισβολή του 1974. Αν τούτο φυλασσόταν σε κατάλληλη Κρατική Βιβλιοθήκη μας, πιθανόν να το είχαμε μέχρι σήμερα.

*Δικηγόρος, πρώην Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, Πρόεδρος Ομίλου (πρώην Συνδέσμου) Φίλων της Κυπριακής Βιβλιοθήκης, Αντιπρόεδρος Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κυπριακή Βιβλιοθήκη

ΑΠΟΨΗ “
ΚΛΙΑΙΑ ΤΟΜΠΟΛΗ-
ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ*

Η τυραννία του κράτους!

Πληροφορούμενος κάποιος για τα νέα στον κόσμο, βλέπει τη δύναμη που έχουν σήμερα τα σύγχρονα κράτη πάνω στους πολίτες τους.

Ενώ δηλαδή μιλάμε συνέχεια για ανθρώπινα δικαιώματα, για προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτών, στην πράξη άλλα βλέπομεν. Το κράτος έγινε παντοδύναμο, συνέχεια αποκτά περισσότερη δύναμη και έλεγχο πάνω σε θέματα που είναι μάλλον κάτι που πρέπει να αποφασίζουν οι πολίτες.

Για να μην γίνονται αποπνικτι-

κοί και αβάσταχτοι οι φόροι, πρέπει να αποφεύγονται τα περιττά έξοδα, που στο τέλος καλείται ο πολίτης να πληρώσει. Επίσης οι διάφοροι νόμοι με τα υπερβολικά πρόσχημα. Τελευταία, έχομε το θέμα των «cameras»(φωτογραφικών μηχανών), που εγκαταστάθηκαν στις κύριες πόλεις με σκοπόν την προστασίαν των πολιτών από αμελείς οδηγούς. Ειέθησαν, όμως, και ποινές. Είχα την επίσκεψη ενός πολίτη, 85 χρόνων, στο δικηγορικό μου γραφείο, στον οποίο εξητήθη τρακόσια ευρώ (€300) πρόσχημο λόγω του ότι είχε «πατή-

σει» τη γραμμή με το αυτοκίνητό του πριν τα φώτα τροχαίας. Υπό τις περιστάσεις, το πρόσχημο είναι ίσως υπερβολικό!

Πρέπει να αποφασίσουμε: «περισσότερον» κράτος και περισσότερους φόρους ή «λιγότερον» κράτος και λιγότερους φόρους. Έργα χρειάζονται από το κράτος αλλά εκεί που είναι αναγκαίο και όχι παντού και πάντοτε να αναμηνύεται το κράτος.

Εκείνο που έχει σημασία είναι το κράτος να δημιουργήσει μια τέτοια ατμόσφαιρα, που να γίνονται επενδύσεις από εταιρείες και επίδοξους

επενδυτές, που θα βοηθήσουν την ανάπτυξη της οικονομίας και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Το κράτος να βοηθήσει την ιδιωτική πρωτοβουλία και όχι να την εμποδίζει και ακόμη να την ανταγωνίζεται.

Δεν θέλομεν επίσης να γίνομεν ένα κράτος δημοσίων υπαλλήλων, όπου καμιά φορά οι υπάλληλοι είναι περισσότεροι από τους εξυπηρετούμενους.

Κυρίως το κράτος πρέπει να βοηθά τη δημιουργία νέας εργασίας και όχι να καταστρέφει εκείνη που υπάρχει. Πρέπει να υπάρχει εργοδότηση, ούτως ώστε οι νέοι μας να

επιστρέφουν στη πατρίδα και να μην μεταναστεύουν στο εξωτερικό.

Το θέμα της μετανάστευσης είναι σημαντικότατο για την Κύπρο. Δυστυχώς, πολλοί λαμπροί νέοι μας μεταναστεύουν στο εξωτερικό, για καλύτερους όρους εργασίας ή δεν επιστρέφουν μετά τις σπουδές τους. Κύπριοι γιατροί π.χ. υπάρχουν στη Γερμανία, Σουηδία και άλλα μέρη και όπως και κύπριοι πολίτες άλλων επαγγελμάτων.

Να βελτιώσουμε το κράτος μας για να επιστρέψουν πίσω τα παιδιά μας.

*Διεθνολόγος και πολιτικός αναλυτής

ΑΠΟΨΗ “
ΔΡ ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ
ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ

Οι λιμουζινάτοι

Το θέμα που ηγέρθη εδώ και μήνες, και αφορά τη χρήση κρατικών λιμουζίνων από αξιωματούχους του κράτους, δεν πρέπει να εξετάζεται ως μεμονωμένο γεγονός. Ούτε η αντιμετώπισή του από τους ενδιαφερόμενους να θεωρείται ότι αποτελεί μοναδική περίπτωση. Όχι. Είναι αποτέλεσμα κουλτούρας και νοοτροπίας που αναπτύχθηκε και εμπεδώθηκε δεκάδες χρόνια τώρα και θεωρεί φυσιολογικό φαινόμενο κάποιιο να ζουν βασιλικά και να τρώνε με δέκα μασέλες σε βάρος του λαού. Και σήμερα, που η κρίση και η οικονομική καταστροφή επιβάλλουν να ληφθούν άμεσα και δραστηρικά μέτρα, να διορθωθούν στρεβλώσεις και παράλογες παροχές σε προνομιούχους του κρατικού τομέα, οι αρμόδιοι κολοκυνθίζουν και καλωσιεργούν χωρίς να ενδιαφέρονται για το δημόσιο αίσθημα και την αγανάκτηση του πολίτη, που ζει την οικονομική κρίση στο πετσί του. Πόση ώρα χρειάζεται για να καθίσει ένα Σώμα και να αποφασίσει πόσοι και ποιοι θα δικαιούνται κρατικό αυτοκίνητο; Είναι υπόθεση μερικών λεπτών και τίποτε παραπάνω. Όποιος υποστηρίζει το αντίθετο, απλώς αφού δεν θέλει να πάει στον μύλ, πέντε μέρες κοσκινίζει. Μήπως το ίδιο δεν έγινε με την περίπτωση των φρουρών των πολιτικών προσώπων; Πόσες και πόσες φορές δεν συζητήθηκε το θέμα; Πόσες φορές λήφθηκε απόφαση για περιορισμό τους; Ξέρει κανένας αν έγιναν όσα

κατά καιρούς και επανειλημμένα αποφασίστηκαν; Εοχάτως, για μέρες τώρα συζητείται ποιοι θα ταξιδεύουν αεροπορικά σε πρώτη θέση. Αποφάσεις και κόντρα αποφάσεις, διευκρινίσεις επί διευκρινίσεων για ένα θέμα που επίσης θα μπορούσε να διευθετηθεί μέσα σε λίγα λεπτά, νοουμένου ότι θα υπήρχε πολιτική βούληση. Όταν όμως υπάρχουν δυνάμεις που αγωνίζονται με νύχια και δόντια να διατηρήσουν κεκτημένα και βασιλικά προνόμια, τότε το έργο

κυνηγούν όσους χρωστούν πενταροδεκάρες και οι οποίοι δεν είχαν ποτέ τη δυνατότητα να κρύψουν έστω και ένα σεντ από τον Φόρο Εισοδήματος. Απειλούνται με εκποίηση της όποιος περιουσίας τους και δέσμευση τυχόν καταθέσεων. Τέτοιες δραστηριότητες αποφάσεις. Σε αντίθεση, προσιταεύονται επιχειρηματίες και επιχειρήσεις που με λογιστικές αλχημείες, με νομιμοφανείς αλλά και παράνομες πρακτικές, για χρόνια ξεγελούσαν τις υπηρεσίες. Αυτή είναι

“

«Να απαιτήσουν σήμερα, όχι αύριο, ανακατανομή των κρατικών πόρων και να αποκαθλώσουν όλους αυτούς που παριστάνουν τους εκλεκτούς και δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς κρατική λιμουζίνα, επιδόματα, έξοδα παραστάσεως και άλλες χορηγίες»

γίνεται δύσκολο. Κι αντί με τέτοιες άμεσες και δραστηριτικές αποφάσεις να νοικοκυρεύεται το κράτος, να περιορίζονται τα έξοδά του για να μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του έναντι αναξιοπαθούντων πολιτών του, γινόμαστε μάρτυρες αποφάσεων και νόμων που στοχεύουν τον απλό, αδύναμο και απροσπαίετο πολίτη. Τη στιγμή που μεγαλόσχημοι και επώνυμοι χρωστούν εκατοντάδες χιλιάδες στον Φόρο Εισοδήματος, όπως οι ίδιες οι αρμόδιες υπηρεσίες παραδέχονται, εγκρίνονται νόμοι που

η εικόνα του κράτους και της κοινωνίας του σήμερα. Γεμάτη ανισότητες και διακρίσεις, πάντα σε βάρος του φτωχού και του αδύναμου και πάντα υπέρ όλων αυτών που μια ζωή έμαθαν να λυμαίνονται το κράτος και να περνούν δίπλα μας με τις λιμουζίνες που τους παρέχει το κράτος και πληρώνουν τα κορόιδα. Καιρός είναι να ξυπνήσουν τα κορόιδα, να δουν την πραγματικότητα και να εξεγερθούν.

Να απαιτήσουν σήμερα, όχι αύριο, ανακατανομή των κρατικών πόρων

και να αποκαθλώσουν όλους αυτούς που παριστάνουν τους εκλεκτούς και δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς κρατική λιμουζίνα, επιδόματα, έξοδα παραστάσεως και άλλες χορηγίες.

Υ.Γ.: Η ανθρωπιστική καταστροφή που συντελείται στη Γάζα ασφαλώς και δεν αφήνει ασυγκίνητο κανέναν, άσχετα με ποια πλευρά είναι ή ποιες συμπάθειες έχει. Τα όσα βλέπουμε στους τηλεοπτικούς μας δέκτες είναι συγκλονιστικά. Είναι όμως αποτέλεσμα μιας πολεμικής σύγκρουσης, για την οποία κάποιιοι ευθύνονται. Κάποιοι την προκάλεσαν και κάποιοι αναγκάστηκαν να ακολουθήσουν. Οι ακραίοι ηγέτες της Χαμάς, με τις εξίσου ακραίες ενέργειές τους, δεν αφήνουν περιθώριο στο Ισραήλ να τηρήσει διαφορετική στάση από εκείνη που κράτησε τον τελευταίο καιρό. Ευρισκόμενο σε άμυνα και χωρίς να είναι στους οχεδιασμούς του η πρόκληση τόσο ανθρώπινου πόνου και δυστυχίας, το κράτος του Ισραήλ είχε και καθήκον και υποχρέωση να προσιταεύσει τους πολίτες του. Σε έναν πόλεμο σίγουρα οι απώλειες δεν μπορούν να περιοριστούν μόνο στον στρατό και στους μαχητές. Πολύ περισσότερο στην περίπτωση της Γάζας, όπου οι ακραίοι της Χαμάς στην αδυναμία τους να αντιμετωπίσουν τον οργανωμένο στρατό του Ισραήλ, επιστράτευαν γυναίκες και παιδιά και γενικά άμαχο πληθυσμό για να τους χρησιμοποιήσουν σαν ασπίδα και προκάλυμμα για τις δικές τους

επιθέσεις. Το γεγονός αυτό είναι αναπόφευκτο και τεκμηριωμένο στη βάση μαρτυριών παντός είδους. Κάτω από τέτοιες συνθήκες φυσικότατο ήταν να υπάρξουν και θύματα μεταξύ του άμαχου πληθυσμού, κάτι που κανένας δεν επιθυμεί και κανένας δεν επιδιώκει. Τη στιγμή που οι δυο πλευρές θα μπορούσαν από την πρώτη στιγμή να παρακαθίσουν σε συνομιλίες, να βρουν μέθοδο να επιλύσουν τις διαφορές τους με πιο ομαλό και ανώδυνο και για τις δύο τρόπο, η στάση των ακραίων της Χαμάς δεν άφησε πολλά περιθώρια στο Ισραήλ να δράσει διαφορετικά. Ο λαός του Ισραήλ, θύμα ο ίδιος άπιστευτων σφαγών από τους τρομοκράτες της Χαμάς, ένα και μόνο αίτημα έχει. Να ζήσει ειρηνικά στη χώρα του, στη γη των πατέρων του. Και μπορεί να ζήσει πλάι και δίπλα στους Άραβες με αλληλοσεβασμό και αναγνώριση εκατέρωθεν των δικαιωμάτων αλληλίων. Αν αυτό γίνει κατονητό και εμπεδωθεί στο μυαλό των ανθρώπων που κατοικούν την αιματοβαμμένη γη που εκτείνεται στην επίμαχη περιοχή, όλα θα είναι πιο εύκολα για όλους. Γιατί όλοι έχουν δικαίωμα στη ζωή, την ειρήνη, την πρόοδο και την ευημερία. Κι αυτό το όνειρο οι τρομοκράτες της Χαμάς το έχουν μετατρέψει σε εφιάλη για τον παλαιστινιακό λαό. Ενώ το Ισραήλ αγνοεί τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για κατάπαυση του πυρός και συνεχίζει τους βομβαρδισμούς αδιακρίτως.

ΑΠΟΨΗ
ΚΡΙΣ ΜΙΧΑΗΛ

Περιορισμός του δικαιώματος επιλογής στο Γε.Σ.Υ.

Ενα δικαίωμα που αναγνωρίζει το Γε.Σ.Υ. στους δικαιούχους είναι το δικαίωμα επιλογής γιατρού. Το δικαίωμα αυτό ενισχύεται και από τα παραπεμπτικά σε ειδικούς γιατρούς, επειδή ο δικαιούχος έχει το δικαίωμα να αποταθεί και σε δεύτερο γιατρό για να ζητήσει δεύτερη γνώμη. Το δικαίωμα επιλογής γιατρού περιορίζεται από τις μεγάλες ουρές που υπάρχουν στα ραντεβού με κάποιους ειδικούς γιατρούς. Στις περιπτώσεις αυτές ο δικαιούχος θα πρέπει να κάμει δεύτερη επιλογή, αν θέλει η εξέτασή του να γίνει σύντομα. Αυτός όμως ο περιορισμός διαμορφώνεται από την προσφορά και τη ζήτηση και όχι από περιορισμό που προξενείται από ενέργειες ή παραλείψεις του Ο.Α.Υ.

Υπάρχουν όμως περιπτώσεις, όπου ο δικαιούχος δυσκολεύεται να κάμει την επιλογή του, επειδή δεν του

δίνονται οι αναγκαίες πληροφορίες, που θα το βοηθήσουν να κάμει την επιλογή, ανάλογα με τις ανάγκες ιατρικής περίθαλψης που θέλει να έχει.

Το λογιστικό του Ο.Α.Υ. που είναι στη διάθεση του δικαιούχου δεν περιέχει απαραίτητες πληροφορίες που βοηθούν τον ασθενή να κάμει την επιλογή. Σε κάποιες περιπτώσεις δεν υπάρχουν καθόλου πληροφορίες και ο ασθενής μπορεί να τις πάρει μόνο από πληροφορίες άλλων δικαιούχων ή από τυχαία πληροφόρηση.

Όταν ο δικαιούχος έχει παραπεμπτικό για επίσκεψη σε ειδικό γιατρό, μπορεί να βρει στο λογιστικό του Γε.Σ.Υ. κατάλογο με τους ειδικούς γιατρούς της ειδικότητας που θέλει σε όλη την Κύπρο ή σε συγκεκριμένη πόλη. Όμως οι πληροφορίες είναι πολύ ελλιπείς. Όταν πατήσει στο όνομα του γιατρού, ανοίγει η σελίδα με τις πληροφορίες για τον γιατρό.

Εκεί υπάρχει το όνομα του ειδικού γιατρού, αναγραφή της ειδικότητάς του, διεύθυνση του ιατρείου και τηλέφωνα. Δίπλα υπάρχει ωράριο εργασίας, το οποίο τις περισσότερες φορές είναι κενό. Τίποτε άλλο. Αυτές όμως οι πληροφορίες δεν προσφέρουν καμιά βοήθεια για την επιλογή του δικαιούχου.

Επιβάλλεται στη σελίδα αυτή να περιέχεται ένα βιογραφικό του γιατρού στο οποίο υποχρεωτικά να φαίνεται η ηλικία, το έτος και το πανεπιστήμιο απόκτησης του πτυχίου και της ειδικότητας, εξειδικευμένες ειδικότητες, πείρα και εμπειρίες που έχει και άλλες πληροφορίες που ο ίδιος ο γιατρός θέλει να καταχωρήσει για να δίνει πλήρη εικόνα στον δικαιούχο. Ακόμα και μια φωτογραφία είναι χρήσιμη.

Καμιά τέτοια πληροφορία δεν υπάρχει. Σε παλαιότερη εποχή μας πήραμε την απάντηση, ότι αυτές

οι πληροφορίες είναι προσωπικά δεδομένα και ο Ο.Α.Υ. δεν μπορεί να τις δημοσιεύει. Μπορεί όμως να ζητά βιογραφικό του γιατρού, όταν κάνει αίτηση για συμμετοχή στο Γε.Σ.Υ. Μπορεί επίσης να ζητά έγγραφη δήλωση από τον γιατρό, ότι αποδέχεται τη δημοσίευση των πληροφοριών στο λογιστικό του Γε.Σ.Υ. για ενημέρωση των δικαιούχων. Θεωρώ ότι είναι σημαντική πληροφορία η ηλικία και το έτος απόκτησης του πτυχίου για να μπορεί ο ασθενής να τα λάβει υπόψη του.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της ενδονοσοκομειακής περίθαλψης. Εδώ η έλλειψη πληροφοριών για τον δικαιούχο είναι παντελής. Θα έπρεπε ο δικαιούχος να έχει μια επιλογή με τίτλο «ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ». Πατώντας σε αυτήν την επιλογή να παρουσιάζεται ένας πλήρης κατάλογος των ιδιωτικών και των νοσοκομείων του ΟΚΥΠΥ, σε ολόκληρη την Κύπρο

και κατά επιτυχία. Πατώντας στο όνομα του νοσοκομείου θα έπρεπε να βγαίνει η ιστοσελίδα του νοσοκομείου με όλες τις πληροφορίες για τους γιατρούς, τις ειδικότητες και τα τμήματα του νοσοκομείου, καθώς και άλλες σχετικές πληροφορίες. Ο ΟΚΥΠΥ έχει δική του ιστοσελίδα με όλα τα νοσοκομεία του. Το ίδιο συμβαίνει και με τα ιδιωτικά νοσοκομεία. Θα πρέπει και ο ΟΑΥ να έχει και ο ίδιος σχετική τυποποιημένη ιστοσελίδα για κάθε νοσοκομείο που είναι ενταγμένο στο Γε.Σ.Υ. Τώρα ούτε απλός κατάλογος δεν υπάρχει.

Θεωρώ ότι οι ορθές και ακριβείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες είναι απαραίτητες για κάποιον που πρέπει να κάμει επιλογή και να πάρει απόφαση. Πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για την υγεία του. Ελπίζω σύντομα ο Ο.Α.Υ. να κάνει τις αναγκαίες συμπληρώσεις στη σελίδα του στο ίντερνετ.

ΑΠΟΨΗ
ΠΕΤΡΟΣ
Θ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Είναι δίκαιο μια τυχαία ημερομηνία να διαμορφώνει διαφορετικά δικαιώματα εκδίκασης των καθυστερημένων εφέσεων;

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΕΑΣ Σ.
ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ*

Το πρόβλημα των καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση και της Έφεσης σε δικαστική διαφορά είναι για χρόνια γνωστό, γι' αυτό και η σχετική συνταγματική μεταρρύθμιση με την 8η τροποποίηση (2015), που εισήγαγε το Διοικητικό Δικαστήριο και η 17η, που διαμόρφωσε για πρώτη φορά την Τριτοβάθμια δικαστική δικαιοδοσία: χωρίζοντας τα Ανώτατα Δικαστήρια σε Εφετείο και Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο. Τροποποίηση που έκρινε πρόσφατα το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο στην απόφαση επί της αίτησης αρ. 3/23 ημερ. 20.11.2023 (σελίδα 9):

«Η ενεργοποίηση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου στη βάση του Άρθρου 9(2)γ) του Νόμου και η προς τούτο παροχή άδειας, αφο-

ρά αποκλειστικά στις περιοριστικά καθορισμένες από τον Νόμο περιπτώσεις, ήτοι, επί νομικών θεμάτων που προκύπτουν από απόφαση του Εφετείου, ασκώντας αναθεωρητική δικαιοδοσία.....».

είναι αποκλειστική εξουσία υπέρ του νέου Εφετείου; Παρεμβαίνει ο Νομοθέτης και διαμορφώνει εξουσία δευτερογενή και τριτογενή ταυτόχρονα στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο εκεί όπου οι

“

Εισάγονται λύσεις που θα συσσωρεύσουν την αδικία από τις καθυστερήσεις και νέα προβλήματα! Ρύθμιση που είναι ακατανόητο γιατί κρίθηκε ήδη δικαστικά συνταγματική!

Γιατί όμως ο Νομοθέτης καθόρισε αρμοδιότητα (μεταβατικές διατάξεις) και την επέβαλε στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, ώστε να έχει και δευτεροβάθμια αναθεωρητική δικαιοδοσία που

εξουσίες αυτές ορίστηκαν, ορθά, να ασκούνται από δυο διαφορετικού ιεραρχικού επιπέδου Δικαστήρια. Γιατί ανέχεται τούτο το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο;

Μάλιστα τούτο έγινε ως «δια-

χωριστική» γραμμή δικαιοδοσίας με βάση μια τυχαία ημερομηνία (31.12.2018). Υπάρχουν δεκάδες καθυστερημένες Εφέσεις καταχωρημένες πριν ή μετά την 31.12.2018, οπότε και το απλό ερώτημα γιατί να έχουν δικαίωμα να διεκδικήσουν τριτοβάθμια κρίση, ΜΟΝΟ, όσες καταχωρίστηκαν μετά την 1.12.2019! Πρόνοιες προφανέστατης ανισότητας άνευ αιτιολογίας.

Σαφέστατα ο Νομοθέτης επεμβαίνει στις αρμοδιότητες του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου που τώρα δημιούργησε με Νόμο και όμως κρίθηκε ότι:

«Ως λέχθηκε, μέσω της προαναφερθείσας μεταβατικής διάταξης, ρυθμίστηκε το ζήτημα της κατανομής των εφέσεων κατά αποφάσεων διοικητικού δικαστηρίου. Μέσα από τις πρόνοιες του ίδιου του Νό-

μου δεν εντοπίζεται οποιαδήποτε άνιση μεταχείριση ή, γενικότερα, παραβίαση των δικαιωμάτων των προσώπων, οι εφέσεις των οποίων αφορούν στην περίοδο μέχρι και το τέλος του έτους 2018».

Γιατί όμως στερήθηκαν του δικαιώματος για τριτοβάθμια αμφοβήτηση από το σύνολο των εκκρεμούσων Εφέσεων, όσες τυχαία καταχωρήθηκαν πριν από την 31.12.2018; Είναι δυνατό να είναι τούτο επιτρεπτό κατά την αρχή της ισότητας και του οφειλόμενου σεβασμού των ατομικών δικαιωμάτων; Ασφαλώς όχι, απλώς εισάγονται λύσεις που θα συσσωρεύσουν την αδικία από τις καθυστερήσεις και νέα προβλήματα! Ρύθμιση που είναι ακατανόητο γιατί κρίθηκε ήδη δικαστικά συνταγματική!

*Δικηγόρος - πρώην Βουλευτής

Η πορεία προς την ενεργειακή αναβάθμιση του κυπριακού real estate

ΑΠΟΨΗ “
ΓΙΑΝΝΗΣ
ΜΙΣΙΡΛΗΣ*

Ο τομέας των ακινήτων, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το 40% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, καλείται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στις προσπάθειες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προστασία του περιβάλλοντος. Το real estate μπορεί να συμβάλει μέσω της δημιουργίας κτηρίων με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά το στάδιο της κατασκευής, τα οποία θα τροφοδοτούνται με πράσινη ενέργεια. Ο σύγχρονος σχεδιασμός μπορεί να συνεισφέρει ουσιαστικά προς αυτήν την κατεύθυνση, καθώς παρέχει τη δυνατότητα μείωσης των αναγκών των κτηρίων για φωτισμό, θέρμανση και ψύξη, ενώ η αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας μπορεί να μηδενίσει το ενεργειακό ισοζύγιο των ακινήτων.

Η νέα Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι από το 2030 όλα τα νέα κτήρια στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των νεόδμητων κατοικιών, θα είναι «κτίρια μηδενικών εκπομπών». Στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι όλα τα υφιστάμενα κτήρια στην Ευρώπη να φτάσουν τουλάχιστον τη βαθμίδα D, σε ό,τι αφορά την ενεργειακή τους κλάση, το αργότερο έως το 2033, ενώ μέχρι το 2050 όλα τα κτήρια στην ΕΕ θα πρέπει να φτάσουν στο επίπεδο των «κτηρίων

μηδενικών εκπομπών».

Τα κράτη - μέλη υποχρεούνται να υιοθετήσουν σκληρά μέτρα για όλους όσους δεν συμμορφώνονται, όπως για παράδειγμα η απαγόρευση της πώλησης ή ενοικίασης του ακινήτου τους. Ουσιαστικός θα είναι ο ρόλος του ενεργειακού πιστοποιητικού, που ήδη απαιτείται για τη μεταβίβαση και για τη μίσθωση ενός ακινήτου. Συνεπώς, εάν οι ιδιοκτήτες δεν προβούν στις απαραίτητες παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση του κτηρίου τους, δεν θα μπορούν να το αξιοποιήσουν με κανέναν τρόπο.

Είναι γεγονός ότι ο τεματισμός μιας μακροχρόνιας μίσθωσης ενοικίου ενός ακινήτου συνεπάγεται ένα διόλου ευκαταφρόνητο ποσό για τους ιδιοκτήτες (κατά μέσον όρο 40-50 χιλ. ευρώ) για να το ανακαινίσουν στη βάση των νέων δεδομένων, μεταξύ άλλων τοποθετώντας θερμοπροσώψεις, αλλάζοντας κουφώματα κλπ. Δεδομένου ότι το κόστος το οποίο επιωμίζονται οι ιδιοκτήτες των ακινήτων είναι υψηλό, οι Αρχές θα πρέπει να λάβουν μέτρα, παραχωρώντας ουσιαστικά κίνητρα αλλά και φοροελαφρύνσεις, ώστε οι πολίτες να μπορούν ν' ανταποκριθούν και τα ακίνητά τους να μην τεθούν εκτός αγοράς ενοικίων. Ένα τέτοιο σενάριο θα επιδείωνε το υφιστάμενο μεγάλο πρόβλημα της έλλειψης κατοικιών/διαμερι-

σμάτων προς ενοίκιο, κάτι που ήδη δημιουργεί πίεση, καθώς οι τιμές ενοικίου έχουν εκτοξευτεί.

Στη βάση των πιο πάνω δεδομένων, εξάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης που δεν θα ενσωματώσουν άμεσα στα νέα τους projects την έννοια της αειφορίας, αναπτύσσοντας κτήρια φιλικά προς το περιβάλλον, θα βρεθούν ενώπιον δυσάρεστων καταστάσεων, βλέποντας τα κτήριά τους να «εγκλωβίζονται», τα αμέσως επόμενα χρόνια. Η όποια καθυστέρηση στην προσαρμογή στα νέα δεδομένα και στην υιοθέτηση των νέων απαιτήσεων θα έχει ως αποτέλεσμα να απολέσουν ένα σοβαρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, το οποίο σε βάθος χρόνου θα επηρεάσει και τη βιωσιμότητά τους.

Ακόμα και αν η υιοθέτηση πράσινων πολιτικών στις κατασκευές συνεπάγεται υψηλότερο κόστος, είναι βέβαιο ότι τα οφέλη σε βάθος χρόνου θα είναι πολύ περισσότερα σε σύγκριση με τον αντίκτυπο της μη ανάληψης έγκαιρης δράσης.

Απαριθμώντας τα πλεονεκτήματα, είναι βέβαιο ότι η ανάπτυξη και κατοχή βιώσιμων ακινήτων θα βελτιώσει τη φήμη τόσο των εταιρειών ανάπτυξης γης όσο και των ιδίων των επενδυτών-ιδιοκτητών τους, ενώ θα προσφέρει οικονομικά οφέλη, περιλαμβανομένων και

των ευρωπαϊκών κονδυλίων που προσφέρονται για τη βιωσιμότητα στον τομέα.

Παράλληλα, η μη υιοθέτηση πράσινων και καινοτόμων λύσεων θα εκθέσει τα ακίνητα σε σοβαρούς κινδύνους. Κατ' αρχάς, τα κτήρια αυτά θα είναι εκτεθειμένα στις ακραίες καιρικές συνθήκες που προκαλεί η ραγδαία κλιματική αλλαγή. Τα πολύ ζεστά καλοκαίρια και οι πιο κρύοι χειμώνες των τελευταίων ετών στην Κύπρο -συνθήκες που πιθανό να ενταθούν τα επόμενα χρόνια- δημιουργούν σοβαρές φθορές στις κατασκευές. Εξ ου και ο φυσικός κίνδυνος στον οποίο ενδέχεται να εκτεθεί ένα κτήριο αποτελεί ολόένα και πιο σημαντικό επενδυτικό κριτήριο, ενώ επηρεάζει και το κόστος της ασφαλιστικής κάλυψης.

Τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί σημαντικά βήματα προόδου στην κυπριακή αγορά ακινήτων σε σχέση με την αειφόρο ανάπτυξη. Παρόλα αυτά, η απόσταση που πρέπει να διανύσουμε μέχρι τη μετατροπή του κυπριακού real estate σε μια αγορά υψηλής περιβαλλοντικής ευθύνης είναι πολύ μεγάλη.

Στην Imperio έχουμε από καιρό υιοθετήσει πράσινες πολιτικές στην υλοποίηση των έργων μας, αντιλαμβανόμενοι τη σημαντικότητά τους τόσο στη βιωσιμότητα των κτηριακών εγκαταστάσεων

που δημιουργούμε, όσο και στην ευρύτερη προσπάθεια διάσωσης του πλανήτη μας. Ένα ακόμη έργο μας, που αποτελεί πρότυπο πράσινης ανάπτυξης, είναι το Sunset Gardens. Αυτή η καινοτόμος, οικιστική κοινότητα χρησιμοποιεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την πλειονότητα των λειτουργικών της αναγκών, έχει σταθμό ανακύκλωσης λυμάτων, ενώ περιλαμβάνει χώρους πρασίνου με περισσότερα από 40.000 δέντρα και φυτά, τα οποία προβλέπεται να απορροφήσουν μέχρι 5 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα τα επόμενα 100 χρόνια.

Συνοψίζοντας, ο κυπριακός τομέας ακινήτων οφείλει να συμμετάσχει στην προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, τόσο για περιβαλλοντικούς σκοπούς, με συμμόρφωση στους ευρωπαϊκούς και εθνικούς Κανονισμούς, όσο και για λόγους βιωσιμότητας. Η έγκαιρη κατανόηση, από πλευράς επιχειρηματιών, των ποικίλων κινδύνων που ελλοχεύουν από τη μη υιοθέτηση των πράσινων χαρακτηριστικών στις κατασκευές θα βοηθήσει στην οικοδόμηση ενός βιώσιμου χαρτοφυλακίου ακινήτων, με μεγάλο και σημαντικό όφελος για τους επενδυτές, τους ιδιοκτήτες, τους ενοικιαστές, το περιβάλλον και την Κύπρο ευρύτερα.

* Ιδρυτής και Πρόεδρος της Imperio

Ο μακρύς Γολγοθάς των Αμμοχωστιανών προσφύγων

ΑΠΟΨΗ “
ΔΡ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΜΑΥΡΟΥ*

Δεν κατέρχομαι ως υποψήφιος Δήμαρχος Αμμοχώστου για να συνεχίσω τις λανθασμένες τακτικές, τις ατέρμονες και αναποτελεσματικές πρακτικές των προηγούμενων Δημάρχων. Η πολιτική της υποταγής στα τελεωμένα οδηγεί σε απώλειες και αδιέξοδα. Διεκδικώ τη Δημαρχία της Αμμοχώστου -της ωραιότερης πόλης της Ανατολικής Μεσογείου- έχοντας ως προμετωπίδα μου μια διεκδικητική πολιτική, η οποία, πιστεύω, θα αποφέρει αποτελέσματα και θα στριμώξει την κατοχική Τουρκία. Να της αφαιρέσει τον μανδύα της νομιμότητας και των δόλιων προσπαθειών να υφαρπάξει τις ε/κ περιουσίες.

Το κράτος της νόμιμης Κυπριακής Δημοκρατίας έφθασε ο καιρός να παρέμβει δραστηρικά για να τερματιστεί ο σφετερισμός των ε/κ περιουσιών και όχι να βλέπουμε τα εδάφη μας να περιέρχονται σε παράνομους ιδιοκτήτες είτε αυτοί είναι Τούρκοι, Ρώσοι, Εγγλέζοι ή Ισραηλινοί.

Μια δραστητική θεραπεία είναι το κράτος να αγοράσει τις ε/κ περιουσίες δημιουργώντας ένα ταμείο στήριξης, προκειμένου να αποζημιώνονται οι πρόσφυγες που έχουν ανάγκη και θέλουν να

πουλήσουν τις περιουσίες τους. Να διαχειριστεί πολιτικά και όχι οικονομικά το όλο ζήτημα, το οποίο είναι καθαρά εθνικό και μείζον θέμα διεκδίκησης των κατεχόμενων εδαφών μας.

Γιατί ένα τεράστιο λάθος που έγινε στο παρελθόν είναι η αναγνώριση της λεγόμενης επιτροπής περιουσιών στα κατεχόμενα. Η σύ-

μενων δικαστηρίων τους έβαλαν παράνομα από την πίσω πόρτα το Εβκάφ κρίνοντας πως πάνω από 1.400 τίτλοι ιδιοκτησίας της περικλειστής πόλης ανήκουν στο Εβκάφ. Έτσι η προσφυγή σε αυτήν την επιτροπή οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην απώλεια των ε/κ περιουσιών.

Με βάση τη νομολογία Δημό-

την περιουσία του πρόσφυγα και μάλιστα με μια εξαιρετικά προβλητική αποζημίωση.

Με την απόφαση της Τουρκίας για αποστρατιωτικοποίηση μέρους της Αμμοχώστου, το κατοχικό καθεστώς μπορεί πλέον να αντιμετωπίζει τα θέματα περιουσιών με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που το έκανε και στα υπόλοιπα κατεχόμενα. Δηλαδή παράνομα, να κατοικήσει, να αξιοποιήσει και να πωλήσει τις περιουσίες μας.

Έτσι, μαζί με τα άλλα ψηφίσματα του ΟΗΕ, η Τουρκία για να πετύχει τα καταχθόνια σχέδιά της στοχεύει να παραβιάσει το ψήφισμα 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας, το οποίο σήμερα επικαλούνται οι ΗΠΑ, η ΕΕ και άλλα κράτη για να μας στηρίζουν σε αυτά που εκταίνονται.

Να αρθούν οι αδικίες κατά των Αμμοχωστιανών

Άλλες αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν είναι η άρση των αδικιών σε βάρος των Αμμοχωστιανών προσφύγων οι οποίοι εξαναγκάστηκαν μετά το 1974 να ξενιτευτούν.

Δεν νοείται το κράτος να τους τιμωρεί για δεύτερη φορά με το να τους αρνείται το δικαίωμα ψήφου

αλλά και το δικαίωμα παροχής κατοικίας, αρνούμενοι να αποδεχτούν την τελευταία κατοικία στα κατεχόμενα πριν από την εισβολή ως αποδεδειγμένη μόνιμη διαμονή στην Κύπρο. Υποχρεώνει δε αυτήν την κατηγορία προσφύγων να παραμείνουν για έξι μήνες στην ελεύθερη περιοχή της Κύπρου εάν θέλουν να έχουν δικαίωμα ψήφου ή δικαίωμα κατοικίας από το κράτος. Αυτό δεν είναι μόνο άδικο αλλά τους κατατάσσει χειρότερα και από τη μοίρα αλλοδαπών που ζητούν ιθαγένεια.

Άλλη μια διάκριση και αδικία που στοχεύει στην εξαφάνιση των προσφύγων είναι η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους των παιδιών των προσφύγων να ψηφίζουν στους τόπους διαμονής τους και όχι σύμφωνα με τον τόπο καταγωγής των γονιών τους. Αυτό οδηγεί σταδιακά στην αριθμητική μείωση του προσφυγικού κόσμου και στη σταδιακή εξαφάνισή του.

Υπάρχει μια πλειάδα προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες Αμμοχώστου όπως και οι πρόσφυγες άλλων περιοχών, αλλά θα επανέλθω σε μια άλλη παρέμβαση μου και πιο αναλυτικά σύντομα.

*Υποψήφιος Δήμαρχος Αμμοχώστου

Διεκδικώ τη Δημαρχία της Αμμοχώστου -της ωραιότερης πόλης της Ανατολικής Μεσογείου- έχοντας ως προμετωπίδα μου μια διεκδικητική πολιτική, η οποία, πιστεύω, θα αποφέρει αποτελέσματα και θα στριμώξει την κατοχική Τουρκία

σταση της εν λόγω επιτροπής είναι μια απάτη της Τουρκίας και του καθεστώτος του ψευδοκράτους για να αποσπούν ύπουλα τους τίτλους ιδιοκτησίας των Ελλήνων έναντι πενιχρής αποζημίωσης.

Η Τουρκία κάνει ό,τι θέλει μέσω της «Επιτροπής». Ενδεικτικά αναφέρθηκε και από έγκριτους νομικούς ότι αποφάσεις των λεγό-

πουλος και άλλη νομολογία του ΕΔΑΔ, μπορεί κάποιος πρόσφυγας να αποταθεί στην επιτροπή, να ζητά αποκατάσταση ή αποζημίωση για απώλεια χρήσης και να αρνούνται ή να προτείνουν μια εξευτελιστικά χαμηλή τιμή και όταν συμφωνηθεί να μην υλοποιηθεί ποτέ. Αντί αυτού προσφέρουν μίαν αποζημίωση για να εξαγοράσουν

Οι επιπτώσεις της ανεξέλεγκτης λαθρομετανάστευσης μουσουλμάνων σε Ελλάδα και Κύπρο

ΑΠΟΨΗ “
ΔΡ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ
(ΝΤΙΝΟΣ) ΑΥΓΟΥΣΤΗ*

Η έκταση που έχει πάρει στη Κύπρο και στην Ελλάδα η ανεξέλεγκτη λαθρομετανάστευση τα τελευταία τουλάχιστον τριάντα χρόνια εξελίσσεται σε ένα εξαιρετικά σοβαρό πρόβλημα, που αφορά σε προοπτική την ίδια την εθνική ύπαρξη και ταυτότητά μας. Στην Κύπρο, η λαθρομετανάστευση έχει μετατραπεί σε πραγματική μαστίγα, με αποδεδειγμένη συνενοχή του ψευδοκράτους.

Χειρότερο ακόμη είναι το γεγονός ότι σε ένα μεγάλο βαθμό η λαθρομετανάστευση παρουσιάζεται ως δήθεν κάτι αναπόφευκτο που επιβάλλεται από τον νέο, σύγχρονο βηματισμό της Ιστορίας, δηλαδή σε απλά Ελληνικά, την παγκοσμιοποίηση, με την οποία πρέπει υποχρεωτικά να συμβαδίσουμε! Το φαινόμενο αυτό, ωστόσο, δεν ταυτίζεται μόνο με την κατάρρευση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού. Συνδέεται με πολύ ευρύτερους λόγους, όπως είναι η πολιτική των χαλαρών ή ανοικτών συνόρων που προωθείται, με βάση την αρχή του ελεύθερου

διεθνούς ανταγωνισμού, αλλά και σε ένα άλλο πιο σατανικό/οκοεινικό σχέδιο, που παραπέμπει σε βάθος χρόνου στην ισλαμοποίηση της Ευρώπης.

Η αρχή έγινε με την κατάρρευση του ανατολικού συνασπισμού (γνωστό και ως Κομμουνιστικό Μπλοκ, Σοσιαλιστικό Μπλοκ και Σοβιετικό Μπλοκ). Και συνεχίστηκε και συνεχίζεται, σε μεγαλύτερη ακόμη κλίμακα σήμερα, με λαθρομετανάστες τώρα στην πρώτη γραμμή από την Ασία και την Αφρική, με επίκεντρο τον χώρο της Μέσης Ανατολής, λόγω της εισβολής των Ισραηλινών στη μαρτυρική Γάζα, την οποία η πολεμική μηχανή του Ισραήλ την έχει μετατρέψει σε «φάμπρικα μαζικών δολοφονιών» άμαχων Παλαιστίνιων (αθροιστικά οι

νεκροί και αγνοούμενοι στα συντρίμια του ερειπιώνα της Γάζας είναι χιλιάδες, εκ των οποίων τα δύο τρίτα και πλέον είναι παιδιά και γυναίκες).

Στο πρώτο πλάνο αυτής της άκρας ανησυχνητικής κατάστασης, που διαρκώς μεγεθύνεται, βρίσκεται και πάλιν η Κύπρος, με ένα πρωτοφανές κύμα ανεξέλεγκτης καθημερινής εισβολής λαθρομεταναστών στο εδαφός της που η κυπριακή Κυβέρνηση είναι αδύνατον να ελέγξει. Πρόσφυγες και λαθρομετανάστες «πνίγουν» κυριολεκτικώς το νησί. Η Κυπριακή Δημοκρατία πληρώνει το μεγαλύτερο τίμημα του πολέμου στη Συρία και τη Γάζα.

Η περίπτωση της Κύπρου αναδεικνύει και μίαν άλλη διάσταση της λαθρομετανάστευσης, που συν-

δέεται με την εθνική ασφάλεια. Η τουρκική κατοχή δημιουργεί στο νησί ιδιόμορφες συνθήκες. Το ψευδοκράτος, οι μυστικές υπηρεσίες της Άγκυρας και το παρακράτος χρησιμοποιούν τη σκόπιμη διοίκηση λαθρομεταναστών στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ως όπλο για τη δημιουργία προβλημάτων στην κυπριακή Κυβέρνηση και για την προοδευτική διάβρωση της εθνικής συνοχής της ελεύθερης Κύπρου, με απώτερο στόχο τη διάβρωση της ελληνικής συνείδησης των κατοίκων της και των δημογραφικών δεδομένων της Μεγαλονήσου... όπως ακριβώς η Τουρκία έπραξε και στα κατεχόμενα.

Η γεωπολιτική της λαθρομετανάστευσης δεν αφορά, όμως, μόνο την Κύπρο. Αφορά και την Ελλάδα, που δείχνει να μην έχει συνειδητοποιήσει τις πραγματικές παραμέτρους, το μέγεθος και τις επιπτώσεις της (που απειλούν την ίδια την εθνική ύπαρξη και ταυτότητα της χώρας), που αντιμετωπίζονται περίπου ως μη πρό-

βλημα. Με τις πολιτικές ηγεσίες εξακολουθητικά να δείχνουν ότι υποτιμούν και υποβαθμίζουν το μεταναστευτικό πρόβλημα, ορισμένες μάλιστα να φθάνουν στο σημείο να το παρουσιάζουν ως «προοδευτική» εξέλιξη! Οι διαστάσεις του, όμως, η δυναμική του και οι γεωπολιτικές του συνέπειες είναι ολοφάνερες σε όποιον θέλει να δει. Αρκεί ένα μόνο στοιχείο, που δημοσιεύθηκε πριν από δεκαεπτά χρόνια στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» για να καταλάβουμε πού μας οδηγούν. Σύμφωνα με εκτίμηση της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (έτος 2007), ο αριθμός των νομίμων και παράνομων μεταναστών στην Ελλάδα ανερχόταν σε 2,5 εκατομμύρια. Υπάρχει κανένας που μπορεί να μας απαντήσει πόσοι είναι σήμερα;

Συμπέρασμα! Η εισροή λαθρομεταναστών αποτελεί μεγάλο κίνδυνο για τη εθνική συνοχή, τη δημοσία υγεία και ασφάλεια.

*Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, από το Μονάγρι Λεμεσού, av.avgoustivos@gmail.com

Στην Κύπρο, η λαθρομετανάστευση έχει μετατραπεί σε πραγματική μαστίγα, με αποδεδειγμένη συνενοχή του ψευδοκράτους

Alpha Bank Cyprus Ltd: Καταθετικό επιτόκιο 2,50% για δωδεκάμηνες καταθέσεις άνω των €70.000

Η Alpha Bank Cyprus Ltd συνεχίζει τη διεύρυνση των καταθετικών της προϊόντων, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες των πελατών της, προσφέροντας σταθερό καταθετικό επιτόκιο 2,50% ετησίως, για δωδεκάμηνες καταθέσεις άνω των €70.000. Με γνώμονα την προσφορά αυξημένων αποδόσεων, η Alpha Bank δίνει τη δυνατότητα στους πελάτες της να ανεβάσουν το επίπεδο απόδοσης των 12μηνων προθεσμιακών τους καταθέσεων άνω των €70.000, με σταθερό ετήσιο επιτόκιο 2,50%. Με τη λήξη της συγκεκριμένης περιόδου προθεσμίας, οι πελάτες έχουν τη δυνατότητα ανάληψης, αύξησης του κεφαλαίου ή ανανέωσης της κατάθεσης και κεφαλαιοποίησης του τόκου προθεσμίας. Η Alpha Bank, μέσω της σειράς «Alpha Προθεσμιακές Καταθέσεις», δίνει επίσης περαιτέρω επιλογές

στους πελάτες της, με βάση τις πραγματικές τους ανάγκες, καθώς προσφέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο 1,60% και 1,50% για καταθέσεις άνω των €50.000, διάρκειας 18 μηνών και 24 μηνών, αντίστοιχα. Ο τόκος δεν ανατοκίζεται και η καταβολή του πραγματοποιείται στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης. Για περισσότερες πληροφορίες, όρους και προϋποθέσεις απευθυνθείτε σε ένα από τα καταστήματα της τράπεζας ή στο www.alphabank.com.cy.

Στιγμές ... Casino στο νέο ηλεκτρονικό σπορ των Υπεραγορών Αλφαμέγα

Η άνοιξη έχει μπει για τα καλά και οι Υπεραγορές Αλφαμέγα την υποδέχονται με το νέο, πολύχρωμο, γεμάτο χαρά ηλεκτρονικό σπορ για τα προϊόντα της εταιρείας Casino. Μια αλληλουχία από διατροφικές επιλογές πλημμυρίζει την οθόνη, παρουσιάζοντας στον θεατή τα αγαπημένα, εκλεκτά προϊόντα του γαλλικού κολοσού, τα οποία διατίθενται στην κυπριακή αγορά αποκλειστικά από τις Υπεραγορές Αλφαμέγα. Πρόκειται για μια ευρεία γκάμα τροφίμων, που ικανοποιούν στο έπακρον τις διαφορετικές ανάγκες του σύγχρονου καταναλωτή. Από μπάρμπεκιους, γρήγορα γεύματα, σνακ, ξηρούς καρπούς, κατεψυγμένα φρούτα, λαχανικά και ψάρια, μέχρι εξειδικευμένα βιολογικά, veggie και gluten free προϊόντα, οι επιλογές που προσφέρει η εταιρεία Casino αγκαλιάστηκαν από το κυπριακό καταναλωτικό κοινό, τόσο για την ποιότητα όσο και για τις χαμη-

λές τιμές τους. Και, φυσικά, ασ μην ξεχνάμε τους αγαπημένους μας τετράποδους συντρόφους, αφού στην γκάμα των Casino περιλαμβάνονται, επίσης, προϊόντα διατροφής και φροντίδας των κατοικίδιων. Ξεχωρίζει, ακόμα, η μεγάλη ποικιλία ποτών της σειράς Club de Sommellier. Το νέο ηλεκτρονικό σπορ παρουσιάζει τη μεγάλη -πέραν των 1000 κωδικών- γκάμα προϊόντων Casino, ενώ παράλληλα μεταφέρει τον θεατή στις απλές, καθημερινές στιγμές ανθρώπων διαφόρων ηλικιών, με διαφορετικές καταναλωτικές προτιμήσεις και ανάγκες, οι οποίοι επιλέγουν καθημερινά το συγκεκριμένο brand για να δώσουν γεύση, ποιότητα και ευκολία στη ζωή τους. Το σλόγκαν υπενθυμίζει αυτό που οι πελάτες των Υπεραγορών Αλφαμέγα ήδη γνωρίζουν καλά: τα προϊόντα Casino «τα επιλέγεις για την τιμή, τα λατρεύεις για την ποιότητα»!

«Η Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και η Κυπριακή Καταστροφή του 1974», του Χρίστου Παναγιωτίδη

Τις ομοιότητες και τις διαφορές της Μικρασιατικής Καταστροφής και της τουρκικής εισβολής συγκρίνει και αναλύει ο συγγραφέας Χρίστος Παναγιωτίδης. Μέσα από το βιβλίο του με τίτλο «Η Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και η Κυπριακή Καταστροφή του 1974» αναδεικνύει, επίσης, τις αιτίες, τις προσωπικότητες που διαδραμάτισαν ρόλο στις εξελίξεις αλλά και τα αισθήματα του λαού τις μαύρες εκείνες μέρες.

Το βιβλίο «Η Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και η Κυπριακή Καταστροφή του 1974», ένα συγκριτικό αφήγημα, παρουσίασε την περασμέ-

νη Τρίτη, στη Λευκωσία, ο συγγραφέας Χρίστος Παναγιωτίδης. Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο Άκης Μονιάνιος, χαιρετισμό απύθυνε ο Υπουργός Ναυτιλίας της Ελλάδος, Χρήστος Στυλιανίδης, και το βιβλίο προσφώνησε ο πρόεδρος του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Αιγίου, Σωτήρης Ντάλης. Για το βιβλίο μίλησαν ο τέως Υπουργός Εξωτερικών, Ιωάννης Κασουλίδης, ο επικεφαλής του Γραφείου Κυπριακού του ΑΚΕΛ, Τουμάζος Τοιελεπής και ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, Τάσος Χριστοφίδης.

Κατά τον χαιρετισμό του, ο Ιω-

άννης Κασουλίδης ανέφερε πως «ο συγγραφέας προσαλείται στην κατανόηση της καταστροφής και στις δύο περιπτώσεις, παραθέτει μια περιγραφή του γεωγραφικού χώρου και μετά μια σύντομη αναφορά στους πρωταγωνιστές και των δύο φάσεων της ιστορίας μας».

Ο συγγραφέας μέσα από το βιβλίο του παρουσίασε τις ομοιότητες και τις διαφορές των δύο καταστροφών. Όπως ανέφερε ο κ. Παναγιωτίδης, «οι ευθύνες βαρύνουν κατά κύριο λόγο όπως και γράφω στο βιβλίο τους ώμους των ηγετών μας. Όχι όλους αλλά των ηττημένων. Βαρύνουν εμάς που εκλέξαμε αυτούς τους ηγέτες».

Το βιβλίο αναδεικνύει επίσης τις αιτίες, τις προσωπικότητες που διαδραμάτισαν ουσιαστικό ρόλο στις εξελίξεις, αλλά και τα αισθήματα του λαού τις μαύρες εκείνες μέρες.

Κέρδισε τους Λεμεσιανούς το νέο Bean Bar στην Κολωνακίου

Τρεις μήνες λειτουργίας συμπλήρωσε το Bean Bar στη Λεωφόρο Κολωνακίου στη Λεμεσό και, παρά το μικρό χρονικό διάστημα παρουσίας του, έχει επιτύχει να μετατραπεί σε αγαπημένο προορισμό των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης. Το κατάστημα με τα χαρούμενα χρώματα, την εξωτική ατμόσφαιρα και τα... θετικά vibes αποτελεί το δωδέκατο στολίδι της γνωστής αλυσίδας καφέ του Ομίλου Χ.Α. Παπαέλληνας Εμπορική Λτδ, και έχει ήδη κερδίσει τη θέση που του αξίζει στις προτιμήσεις του κοινού. Οι αγαπημένες μυρωδιές ποικιλίες καφέ του Bean Bar αλλά και οι πλούσιες επιλογές σε πρωινό, brunch, μεσημεριανό και βραδινό, συνθέτουν το εκλεκτό μενού

του καταστήματος, που ικανοποιεί και τις πιο υψηλές γαστρονομικές απαιτήσεις. Επίσης, γλυκές απολαύσεις, αναζωογονητικοί χυμοί, ροφήματα, τσάι, ποτά αλλά και μια ξεχωριστή λίστα κρασιών περιμένουν τους επισκέπτες του Bean Bar Κολωνακίου για να τους γεμίσουν

ενέργεια και να τους προσφέρουν χαλαρές στιγμές μετά από μια έντονη ημέρα. Διαθέτοντας όλα τα χαρακτηριστικά ενός απόλυτα χαλαρωτικού all day προορισμού, το Bean Bar στην Κολωνακίου προσφέρει μίαν αναβαθμισμένη εμπειρία στον χώρο της εστίασης της πόλης.

Το Hyundai IONIQ 5 N Παγκόσμιο Αυτοκίνητο Επιδόσεων

Το Hyundai IONIQ 5 N ανακηρύχθηκε Παγκόσμιο Αυτοκίνητο Επιδόσεων, ανεβάζοντας τις διακρίσεις στον διαγωνισμό World Car Awards στις τέσσερις συνολικά. Η εξαιρετικά τιμητική διάκριση για το νέο μοντέλο της Hyundai, για τέταρτη φορά, ανακοινώθηκε στο Σαλόνι Αυτοκινήτου της Νέας Υόρκης. Το βραβείο έρχεται να αναδείξει τα επιτεύγματα της Hyundai στον τομέα της δημιουργίας μοντέλων υψηλών επιδόσεων και ποιότητας. Το IONIQ 5 N συνδυάζει το απλό ηλεκτρικό μοντέλο με τεχνολογίες που ανεβάζουν τις επιδόσεις σε άλλο επίπεδο. «Είμαστε κατενθουσιασμένοι με τη νέα διάκριση World Performance

Car of the Year", δήλωσε ο Πρόεδρος και Ανώτερος Εκτελεστικός Διευθυντής της Hyundai, Joehoon Chang. «Αυτή η αναγνώριση έρχεται να καταδείξει την αφοσίωση της Hyundai στη δημιουργία ηλεκτρικών μοντέλων υψηλών επιδόσεων και καινοτομίας. Είναι ωραίο να βλέπεις

την αναγνώριση των προσπαθειών σου, με επτά Παγκόσμια Βραβεία στα τελευταία τρία χρόνια. Είμαστε περήφανοι και συνεχίζουμε την προσπάθειά μας για να καθιερωθούμε στην πρωτοπορία της κατασκευής ηλεκτρικών αυτοκινήτων ποιότητας", ολοκλήρωσε.

Βιβλιοπαρουσίαση

Το Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού (Κύπρου) και η Ένωση Ελλήνων Ποντίων Κύπρου, Παναγία Σουμελά, σας προσκαλούν στην εκδήλωση παρουσίασης των δύο βιβλίων για την ελληνική διάλεκτο της Τραπεζούντας του Πόντου, τα «Ρωμείκα», του εκλεκτού συγγραφέα Βαχίτ Τουρσοούν, την Παρασκευή, 19 Απριλίου 2024, στις 7.45 μ.μ., στο ξενοδοχείο Altius Boutique Hotel, στη Λευκωσία (Αχαίων 1). Τα δύο έργα ζώης υλοφορούνται: Λεξικό της Ρωμείκας Διαλέκτου, «Ρωμείκα, λογοτεχνία, γραμματικές πληροφορίες και ούγκριση». Τα βιβλία θα παρουσιάσει η φιλόλογος Αρχοντούλα Κωνσταντινίδου, πιστοποιημένη εκπαιδευτρια ποντιακής διαλέκτου. Επικοινωνία: 99041676, 99373000, in.el.politismou@gmail.com.

Εκδρομές

Το Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού ανακοινώνει ότι η ετήσια επιχορηγημένη εκδρομή «Σίμος Νησιώτης» θα πραγματοποιηθεί από τις 24-29 Απριλίου, στη Ναυπακτία-Αιτωλοακαρνανία-Λίμνη Τριχωνίδα, με παρακολούθηση των εορταστικών εκδηλώσεων της Ηρωικής Εξόδου του Μεσολογγίου. €495 το άτομο σε δίκλινο. Περιλαμβάνει, αεροπορικό με φόρους, διαμονή σε 3* με πρόγευμα, αρχηγό/συνοδό, ΦΠΑ και περιηγήσεις με λεωφορείο βάσει του αναλυτικού προγράμματος. Επιπρόσθετες εκδρομές: 24-28/5, Σύβοια-Πάργα-Πρέβεζα-Αχέρωντας-Σούλι με παρακολούθηση της αναπαράστασης της ανατίναξης του Κουγκίου (μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις με κυπριακά και ηπειρώτικα συγκροτήματα), ράφινγκ και ιππασία στον Αχέρωντα. 25-29/5, Εύβοια, Αιδηψός, Πανήγυρις Αγ. Ιωάννης Ρώσσο, Μονή Οσίου Δαυίδ, Μονή Αγ. Πορφύριου Καυσοκαλυβίτη, Μονή Αγ. Παρθενίου, Λιχαδονήσια. 26/6-1/7, Βυτίνα, Αρκαδία, Λίμνη Δόξα, Λάμπεια, Αρχαία Ολυμπία, Ναύπλιο, Μυκήνες, Επίδαυρος, Πόρος, Πόρτο Χέλι, Σπέτσες. 29/6-7/7, Ελευσίνα, Επίδαυρος, Άργος, Δελφοί, Σούνιο, Δωδώνη, Αχέρωντας, Ρούμελη, Πήλιο, Αθήνα, Πάργα, Λευκάδα, Γαλαξίδι. 12-18/7, Κύθηρα-Μάνη-Μονεμβασιά-Καλαμάτα-Αγ. Θεοδώρα-Πελοπόννησος. 23-29/7, Τζουμέρκα-Ιωάννινα-Ζαγοροχώρια-Ιόνιο. 15-22/8, Σαμαρίνα (γλέντι/αντίμωμα Βλάχων), Σιάποτα (έθιμο Καβαλλάρηδες Δεκαπενταγούστου) Κασοριά, Πρέσπες, Νυμφαίο - Αρκτούρος, Έδεσσα, Λουτρά Πόζαρ, Θεσσαλονίκη. Τα αναλυτικά προγράμματα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα www.ieporgcy.

Μακάριος – Οι μεγάλες αλήθειες

Ο Γεώργιος Παπαδόπουλος-Κυπραίος καταθέτει ένα σημαντικό ερευνητικό βιβλίο, που ρίχνει φως σε άγνωστες μέχρι τώρα πτυχές της ιστορίας της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Το βιβλίο είναι προϊόν προσωπικών εμπειριών, συνεντεύξεων, μαρτυριών, δημοσιευμάτων, αποδεσμευθέντων εγγράφων... Αναφέρεται στην περίοδο του αγώνα της ΕΟΚΑ, μέχρι την ανακήρυξη της Ανεξαρτησίας της Κύπρου τον Αύγουστο 1960, και στην κυρίαρχη μορφή αυτής της περιόδου, τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Μεταξύ άλλων εξετάζονται: Ο αιγυπτιακός θάνατος της μητέρας του, η διαμονή του στη Μονή Κύκκου ως καλογεροπαιδιού, οι θεολογικές σπουδές του στην Αθήνα και τη Βοστώνη. Η ανάδειξη του σε Μητροπολίτη Κιτίου το 1948 και η εκλογή του ως Αρχιεπισκόπου το 1950. Οι όρκοι για την Ένωση και η αλλαγή πλεύσης. Οι συνομιλίες

με τον Χάρνινγκ. Η εξορία του στις Σευξέλλες και ο εκβιασμός του από τον Τορναρίτη. Η συνέντευξη στην Μπάρμπαρα Καστλ. Η άρνησή του να υπογράψει τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου και η ξαφνική μεταστροφή του το βράδυ της 18ης Φεβρουαρίου 1959. Η αποδοχή των συμφωνιών από τον Αρχηγό της ΕΟΚΑ, Γεώργιο Γρίβα-Διγενή, και η μουσική αναχώρησή του. Η εκλογή του Μακαρίου στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Στόχος του βιβλίου είναι να παρουσιάσει την αλήθεια για τον ρόλο που έπαιξαν οι πρωταγωνιστές των γεγονότων σε Κύπρο και Ελλάδα, καθώς επίσης να αναδείξει τις καταστάσεις που προδιέγραψαν τις δυσάρεστες εξελίξεις. Γιατί η γνώση της αλήθειας συμβάλλει στην ενότητα σκοπού και λαού, στην εξαγωγή σωστών συμπερασμάτων και στην αποφυγή λαθών στο μέλλον.

Στηρίξτε κι εσείς τα «Πασχαλινά Πακέτα Αγάπης» του Δήμου Λεμεσού

Ο Δήμος Λεμεσού, στο πλαίσιο της κοινωνικής του αποστολής, ετοιμάζει και για φέτος το Πάσχα «Πακέτα Αγάπης». Τα «Πασχαλινά Πακέτα Αγάπης» προορίζονται για συμπολίτες μας που τα έχουν ανάγκη αυτές τις δύσκολες εποχές που ζούμε, δηλαδή τους δικαιούχους του Κοινωνικού Παντοπωλείου του Δήμου. Ο Δήμος Λεμεσού και το Κοινωνικό Παντοπωλείο καλούν Οργανισμούς, σχολεία, εταιρείες και οργανωμένα σύνολα να στηρίξουν την προσπάθεια αυτή και να γίνουν μέρος της, διοργανώνοντας τη δική τους εκστρατεία συλλογής τροφίμων και άλλων βασικών αγαθών. Συλλέγονται: Όλων των ειδών ζυμαρικά και όσπρια, κονσέρβες τόνου, κρέατος, ντοματοχυμού, μπισκότια, σοκολάτες, γλυκά, φρυγανιές, δημητριακά, λάδι, ζάχαρη, αλεύρι, γάλα διαρκείας, είδη προσωπικής υγιεινής (σαμπουάν, αφρόλουτρο, οδοντόκρεμα, οδοντόβουρτσα, σερ-

βιέτες), σκόνη πλυσίματος, καφές, βρεφικές τροφές και γάλατα, βρεφικές πάνες, πάνες ενηλίκων και μωρομάντιλα. Τα αγαθά θα συλλέγονται στον χώρο του Κοινωνικού Παντοπωλείου Λεμεσού μέχρι τις 26/04/2024. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να επικοινωνήσουν στο 99728871, ώστε να ενημερωθούν για τις περαιτέρω διαδικασίες και τρόπους διεξαγωγής της συλλογής τροφίμων. Επίσης, ο καθένας μπορεί να στηρίξει την προσπάθεια αυτή με κουπόνια υπεραγορών/κρεοπωλείων/άλλων καταστημάτων και με εισφορές στην Ελληνική Τράπεζα: IBAN: CY43 0050 0214 0002 1401 G431 6907, BIC: HEBACY2N

ΚΕΝΤΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΠΙ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 22502019, ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, 6-12 Ψαρών, 2408, Έγκωμη.
ΛΕΜΕΣΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 25200194, MEDITERRANEAN HOSPITAL, Στυγός 9, 3117, Αγία Φύλα.
ΛΑΡΝΑΚΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 24636343, ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙ-

ΝΑ, Παύλου Βαλδασερίδη 10, 6018, Λάρνακα.
ΠΑΦΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 26848113, ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, Βασιλέως Κωνσταντίνου 82, 8021, Πάφος.
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 23849400, ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ ΛΗΤΩ, Λεωφόρος Σωτήρας 8, 5286, Παραλίμνι.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Ο ιερός ναός Παναγίας Χρυσανιωτίσσης, στη Λευκωσία, ζητά νεωκόρο. Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να επικοινωνήσουν απευθείας με τον ιερέα του ναού, Αντώνιο Στυλιανού, στο τηλέφωνο 99325120.

Το Σ.Κ.Ε. Καϊμακλίου ζητά να προσλάβει Βρεφο-παιδοκό-

μο, νηπιαγωγό ή κοινωνική λειτουργό για την απογευματινή φροντίση στον Κοινοτικό Σταθμό Καϊμακλίου. Αιτήσεις μέχρι τις 21/04/2024, στο email: ske.kaimakliou@gmail.com ή στη διεύθυνση: Σπύρου Πρωτοπαπά 1, 1022, Καϊμακλί. Πληροφορίες: 22437550 ή 99387338.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ**Λευκωσία**

Τσούλας Ανδρέας, Λεωφ. Κένεντι 22 Δ', Λευκωσία, τηλ. 22460202, 22377349.
Μούγης Μάριος, Ανδροκλέους 15B', πολυκατοικία ΑΜΑΡΑΛ 13 (έναντι Μεγάρου Αλήθειας), Λευκωσία, τηλ. 22763575, 97763300.
Σεργίου Δώρα, Δελφών 18, από Μετόχι Κύκκου προς Άγιο Δομέτιο (μετά τη ρώσικη πρεσβεία), Λευκωσία, τηλ. 22775613, 22778449.
Σπανός Νικόλας, Θεσσαλονίκης 1Δ' (δίπλα από την υπεραγορά ΜΕΤΡΟ, Πλατύ), Αγλαντζιά, τηλ. 22337761, 22444437.
Φέσια Ήβη, Λεωφ. Τσερίου 173Γ' (μεταξύ κυκλικού κόμβου Τσερίου και LIDL), Στρόβολος, τηλ. 22321499, 99097714.

Λεμεσός

Δρουσιώτης Ονούφριος, Γλάδστωνος 131B' έναντι παλαιού οικήματος ΑΕΛ, τηλ. 25379777, 99348340.
Μιχαηλίδης Μιχάλης, 28ης Οκτωβρίου 367, Debenhams, παραλιακός δρόμος, τηλ. 25582914, 25336933.
Νεοκλέους Άντρια, Παναγίας Ευαγγελίστριας 15, πλησί-

ον κυκλικού κόμβου Τροόδου (απέναντι από Clock Café), Κάτω Πολεμίδια, τηλ. 25322333, 99824908.
Χριστοφόρου Νέαρκος, Λεωφ. Μακαρίου 112, μεταξύ παιδικών ΟΚΑΙΔΙ και Αιμίλιου Ηλιάδη Λτδ (απέναντι από Πόπη Πικάντικο), τηλ. 25822838, 99200860.

Λάρνακα

Κυπριανού Αλέξης, Λεωφ. Κυριάκου Μάτση 25, Αραδίππου (απέναντι από MRI Άγιος Θέριος), τηλ. 24532177, 99979523.
Λάμπη Μαρία, Αρχ. Μακαρίου III & Γρηγόρη Αυξεντίου 2, Ακάμια Centre, κατ. 9, Λάρνακα, τηλ. 24626447, 24361185.

Πάφος

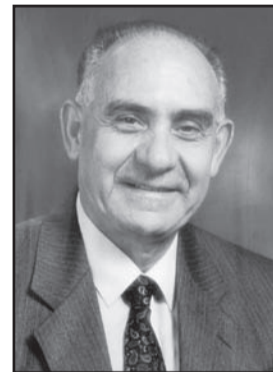
Παπούδας Αριστοτέλης, Αλέξανδρου Υψηλάντη 25, Περιοχή Δασούδι, 300 μ. πιο κάτω από το Lidl, τηλ. 26811750, 26952138.

Παραλίμνι

Μιχαήλ Ελένη, Λεωφ. Πρωταρά 177, δρόμος υπεραγοράς ΜΕΤΡΟ, τηλ. 23811031, 23827336.

+ ΚΗΔΕΙΑ

Τον πολυαγαπημένο μας σύζυγο, πατέρα και παππού

ΙΟΥΔΑΝΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
από το Κοιλάνι, κάτοικο Λεμεσού

που απεβίωσε την Παρασκευή, 12.04.2024, σε ηλικία 95 ετών, κηδεύουμε την Τρίτη, 16.04.2024 και ώρα 2:00 μ.μ., από τον ιερό ναό Αγίου Νικολάου στη Λεμεσό και καλούμε όσους επιθυμούν να παραστούν. Η οικογένεια θα δέχεται συλλυπητήρια από τη 1:30 μ.μ.

Οι τεθλιμμένοι:

Σύζυγος: Δομνούλα Σοφοκλέους Χατζήπαπα
Παιδιά: Κάτια - Τίτος Πιρλιδής
Σούλα - Άγγελος Χρίστου
Εγγόνια: Μαριλένα, Κυριάκος, Τάνια, Τεύκρος
Δισέγγονα και λοιποί συγγενείς

Αντί στεφάνων, παρακαλούμε να γίνουν εισφορές για το Λαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης Λεμεσού και τον Σύνδεσμο για άτομα με αυτισμό.

Στροφή Νο33, με ξεκάθαρη εικόνα και απαιτήσεις

Με τέσσερεις αγωνιστικές να απομένουν και με τις τόσες ανατροπές, όλα είναι πιθανά για κορυφή και ευρωπαϊκά εισιτήρια. Τα περιθώρια, όμως, στένεψαν

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ

Ενα πράγμα μάς έχει διδάξει το φεινό πρωτάθλημα. Να μην κάνουμε σενάρια, προβλέψεις κλπ με βάση βαθμολογία, νούμερα και στάτους. Την έχουμε παίξει πολλές φορές, οπότε δεν υπάρχει περίπτωση να κάτσει να υπολογίσω τι θα γίνει σήμερα στα τρία ματς του Α' Γκρουπ. Γιατί μπορεί να γίνουν πολλά, προβλεπτά και απρόβλεπτα. Όπως επίσης καλύτερα να είμαστε λίγο πιο κουμπωμένοι όταν βλέπουμε μία ομάδα να πετάει ή μία άλλη να ζορίζεται. Τα δεδομένα και μόνο τα δεδομένα. Οπότε το πάμε με σειρά, ανά ομάδα, ανά εικόνα.

ΑΠΟΕΛ: Δεν έχουν περάσει ούτε δύο μήνες από τότε που εκθείαζα εδώ την ομάδα του Σα Πίντο και πολύ περισσότερο τον ίδιο τον προπονητή. Πρέπει όμως να πω, ότι άλλη ομάδα μπήκε στα αποδυτήρια μετά τον τελευταίο αγώνα της κανονικής περιόδου και άλλη βγήκε στα πλέι-οφ. Έξι ματς, 7 βαθμοί κέρδος. Κεοάτια δηλαδή. Αν εξαιρέσει κάποιος τη μεσή εμφάνιση με την Πάφο, κατά τα άλλα από μεριότητα (μέχρι και στο διπλό με την ΑΕΚ) μέχρι τη χασμωδία της περασμένης Κυριακής με Ανόρθωση. Ντεφορμάριαμα παικτών, απενεργοποίηση ή περιθωριοποίηση κάποιων, προοητικές αποτυχημένες εμπνεύσεις, έλλειψη φρεσκάδας. Δεν θα το αναλύσουμε άλλο, θέλουμε χώρο, πολύ χώρο... Το ζητούμενο είναι ποιον ΑΠΟΕΛ θα δούμε σήμερα...

Θα επιστρέψει στην πεπατημένη των επιτυχιών ο Πίντο; Θα μείνει σταθερός σε κάποιες εμμονές του τελευταίου διαστήματος; Θα κάνει κάποια κίνηση ματ; Όπως και να 'χει, αν ο ΑΠΟΕΛ δεν είναι σαφώς βελτιωμένος, μόνο διά της οδού της «απόδρασης» κερδίζει. Ακόμη και αν η Πάφος είναι κουμπωμένη λόγω κυπέλλου.

ΠΑΦΟΣ: Και εδώ έχει ενδιαφέρον. Πώς θα το προσεγγίσει το ματς, αφού έχει τον επαναληπτικό ημιτελικό μετά από τρεις μέρες; Θέλει καλό ζύγισμα. Γιατί κανένας δεν εξασφαλίζει ότι τελικά θα

πάει τελικό και θα βγει Ευρώπη ως κυπελλούχος. Την ίδια ώρα είναι μόλις 5η στο πρωτάθλημα και αν στο καλύτερο σενάριο μείνει ως έχει η διαφορά με το πέρας της αγωνιστικής, πάλι δύσκολα θα προλάβει την 4η θέση (υπάρχει σενάριο Ευρώπης). Πολλοί λένε πως το μυαλό λογικά θα είναι στο κύπελλο, άλλοι το... αν θες να λέγεται μεγάλη ομάδα, δεν ξεχωρίζεις ματς. Είναι και το μικρό ρόστερ. Όταν δεν έχεις Κύπριους και όταν δεν έχεις και αρκετούς ξένους u23, ζορίζεσαι παραπάνω.

ΑΡΗΣ: Είναι μόνο τα επιπλέον

ματς της Ευρώπης και η κούραση που οδήγησαν στην κατάρρευση του Άρη; Υπάρχει δρόμος επιστροφής; Λοιπόν, η επιπλέον επιβάρυνση είναι ένας λόγος, αλλά για να δούμε όλη την εικόνα. Ο Άρης έχει μεγάλο ρόστερ, πολλούς νεαρούς πρώτης γραμμής, άρα μπορούσε να αντεπεξέλθει. Είχε όμως και πολλά νεύρα, με πρώτο τον προπονητή του, που, μετά συγκωρήμεως, ξεπέρασε κάθε όριο. Οποσδήποτε η τσαντίλα μεταφέρεται και εντός των τεσσάρων γραμμών. Συν ότι το μοτίβο παιχνιδιού έμεινε ένα και το αυτό. Άρα και αντιμετώπιση.

Υπάρχει επιστροφή; Αν υπάρχει, θα φανεί σήμερα... Πώς αντιδρά μετά από δύο τριάρες και ειδικά μετά τη διαφανόμενη καιραπακιά στο κύπελλο.

ΑΕΚ: Ποιότητα έχει, βάθος έχει. Προπονητή έχει (άσχετο αν θα αποχωρήσει ο Μπεν Σιμόν στο τέλος της χρονιάς). Άντερο και κόκκαλο έχει; Είναι τολμηρή όσο πρέπει να είναι. Γιατί αυτό ακριβώς χρειάζεται για να γίνεις Νο1. Να αξιοποιήσεις την παραμικρή ευκαιρία. Όπως έκανε ο ΑΠΟΕΛ στην «Αρένα». Ακόμη το συζητάνε στη Λάρνακα το ματς αυτό, τον τρόπο με τον

οποίο χάθηκε. Έχει όμως όλως αιφνιδίως δεύτερη ευκαιρία, η μπάλα είναι στα πόδια της. Με τέσσερεις νίκες κόβει πρώτη το νήμα και μπορεί να κάνει πλέον την ασημεία της ιστορία, χρυσή. Δεν έχει καμία σημασία σήμερα που παίζει, με ποιον και πώς είναι ο απέναντι, τι θα κάνουν οι υπολόγοι. Οφείλει να κερδίσει...

ΟΜΟΝΟΙΑ: Λογικά σήμερα θα έκανε ροτέισιον για να διαχειριστεί τον επαναληπτικό ημιτελικό, αλλά έκανε τόσο καλά τη δουλειά της, που μπορεί να κάνει ροτέισιον στο... κύπελλο. Είναι στο πιο καλό της φεγγάρι. Ο Αναστασίου έφτιαξε πολλά πράγματα (αφού τελείωσε το αφηγημά του έβαλε τους παίκτες στη θέση τους), οι 13 βαθμοί στα πλέι-οφ τα λένε όλα. Μπορεί να τους κερδίσει όλους παντού, αλλά πάντα σου βγάζει την εντύπωση πως ανά πάσα στιγμή μπορεί να χύσει την καρδιά με το γάλα. Εκεί που όλα μοιάζουν ιδανικά. Αυτό το ματς σήμερα, στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», είναι ένα τεστ με χαρακτήρα.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ: Το ότι η 6η και καταϊδρωμένη θα έπαιζε ξαφνικά ρόλο ρυθμιστή, ήταν ολίγον τι έκπληξη. Ολίγον, όμως, γιατί η Ανόρθωση, πέρα από τους 5 βαθμούς που πήρε, το πάλεψε και στα ματς που έχασε. Το βάρος της φανέλας υπάρχει, αυτοί που αγωνίζονται και πολύ περισσότερο ο προπονητής έχουν κίνητρο. Το ντόπιο στοιχείο μετρά. Το πρεσιτζ θα παίζει πάντα ρόλο, ειδικά σε έναν αγώνα απέναντι στην Ομόνοια.

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΣΥΤΑ 2023-24

33η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ / Α' ΓΚΡΟΥΠ

ΠΑΦΟΣ-ΑΠΟΕΛ 17.00

Ο ΑΠΟΕΛ κέρδισε και τα τρία παιχνίδια απέναντι στην Πάφο με 1-0. Δύο φορές στη Λευκωσία και ενδιάμεσα στο «Στέλιος Κυριακίδης».

ΑΡΗΣ-ΑΕΚ 19.00

Ο Άρης επιβλήθηκε με 2-0 στη Λεμεσό στον 1ο γύρο. Η ΑΕΚ απάντησε στον 2ο γύρο με 2-1, στο τρίτο παιχνίδι είχαμε ισοπαλία 1-1.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ-ΟΜΟΝΟΙΑ 19.30

Η Ανόρθωση επιβλήθηκε με 2-0 στο «Αντ. Παπαδόπουλος». Η Ομόνοια έκανε δύο νίκες στο ΓΣΠ, κερδίζοντας την «Κυρία» με 3-1 και 2-1.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

1 ΑΠΟΕΛ	20	6	6	58-22	66
2 ΑΕΚ	19	8	5	52-29	65
3 ΟΜΟΝΟΙΑ	18	8	6	58-34	62
4 ΑΡΗΣ	19	4	9	58-30	61
5 ΠΑΦΟΣ F.C.	17	6	9	53-28	57
6 ΑΝΟΡΘΩΣΗ	15	7	10	44-30	52